

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

Αρ. 19

ΕΤΟΣ 1^{ον}





Έφέτος

έχομεν νά επιδείξωμεν
τά πλέον σικ

ΜΟΝΤΕΛΛΑ

καί τήν πλουσιωτέραν
συλλογήν ύλικών

ήτοι :

ΨΑΘΕΣ - ΜΟΤΙΦ - ΑΝ-

ΘΗ - ΚΟΡΔΕΛΛΕΣ

ΑΠΡΕ κ. τ. λ

ΚΟΝΤΟΥΖΟΓΛΟΥ

ΚΛΕΙΤΙΟΥ 8

(Πάροδος Εὐαγγελιστρίας)

«ΓΚΡΑΣ»

Ένα σικ δῶρον εἶνε ἕνα
μπουκαλάκι ἀρώματος

«AIR DE GRACE»

λεπτοῦ, μεθυστικοῦ

Τιμαί 75—125—150

Πλουσιωτάτη συλλογή ἀ-
ρωμάτων εἰς χῆμα.

ΓΚΡΑΣ Περικλέους 48.

ΧΡΥΣΑ ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ

ΑΔΑΜΑΝΤΑΣ

ΑΡΧΑΙΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

Παντός εἶδους ὥρολόγια, παλαιά ἀσή-
μα, εἰκόνες Βυζαντινές, παντός εἶδους
νομίσματα Καποδίστρια (Φοῖνιξ), παν-
τός εἶδους παράσημα, ἀγοράζω μέ τι-
μὰς ἀνωτέρας ὅλων τῶν ἄλλων κατα-
στημάτων.

Ὅστις μᾶς πωλήσῃ τὸ χρυσοῦν του
ὥρολόγιον, ἀναλαμβάνομεν τήν τοποθέ-
τησιν τῆς μηχανῆς του εἰς νικελένια κάσ-
σα. Μὴν πωλήσετε τὰ κοσμήματά σας
προτοῦ μᾶς ἐπισκεφθῆτε, καὶ τοῦτο πρὸς
τὸ συμφέρον σας.

Χ. Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ὁφολογοποιὸς — Χρυσόχοος.

Εὐστάθιος καὶ Ἀθηναῖς 56, ἔναντι Δη-
μοτικοῦ Θεάτρου.

Κ. ΚΟΛΙΤΣΙΔΑΣ

ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ

ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ

ΑΧΑΡΝΩΝ 182. - ΑΘΗΝΑΙ



Καθε κομψή κυρία δὲν
πεί νά βισκοῦ νά ράψῃ
φορέματά της. Ἄς ἐπι-
φοῦ τὸν **ΡΑΠΤΙΚΟΝ**
ΚΟΝ τῆς διπλωματούχου
δίστας.

ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΟΣ

ΧΡΥΣΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔ

ΟΔΟΣ ΒΟΥΛΗΣ 37α

Θὰ εὕρῃ δια τὰ τελευταῖα
μοντέλλα τῆς σαῖον μέ χα-
ρι. Παριζιάνικα γούστε καὶ
τιμὰς λογικὰς.

Γίνονται καὶ παραγγε-
λίσαι καὶ ἀπὸ τῆς ἐπαρχίας
ἐπὶ μέτρῳ.



**ΠΩΣ ΜΙΑ ΝΕΑ ΕΠΙΔΕΡΜΙΣ ΛΕΥΚΗ
ΓΥΡΙΖΕΙ ΤΗΝ ΤΥΧΗ ΣΕ ΤΡΙΕΙΣ ΗΜΕΡΕΣ**

Ὅταν ἡ ἐπιδερμίδα μου ἦτο σκληρά,
χονδροειδὴς καὶ ἀσχημὴ, μὲ διεσταλμέ-
νους πόρους καὶ μαύρα στίγματα, δὲν εἶ-
χα κανένα θανμαστή καὶ δὲν μὲ προσκα-
λοῦσαν ποτέ. Ἀλλὰ ἡ χρῆσις μιᾶς ἀπλῆς
συνταγῆς, μοῦ ἔδωκε μίαν νέαν ἐπιδερ-
μίδα καὶ ἔλλαξε ὁλοσδιόλου τὴν τύχη
μου σὲ τρεῖς ἡμέρες. Ἐνῶ δὲν εἶχον κα-
νένα ὑπομήριον, ἔχω τώρα τρεῖς προτά-
σεις γάμου.

Κάθε γυναῖκα δύναται τώρα ἐνκόλως
νά λευκαίνει, γλυκαίνει, ὁμορφαίνει τὴν
ἐπιδερμίδα της, χρησιμοποιοῦσα καθημε-
ρινῶς τὴν νέαν κρέμαν Τοκαλόν, χρώ-
ματος λευκοῦ (μὴ λιπαράν). Περιέχει
τώρα δροσεράν κρέμαν καὶ ἐλαϊόλαδον
προσφομοιωθέντα, συνδυασμένα μὲ στυ-
πτικά συστατικά, τὰ ὅποια λευκαίνουν
τὴν ἐπιδερμίδα. Εἰσέρχεται ἀμέσως, κα-
ταπραίνει τὸν ἐρεθισμὸν καὶ τοὺς δερ-
ματικούς ἀδένες, συσφίγγει κὼς διε-
σταλμένους πόρους καὶ διαλύει τὰ μαύρα
στίγματα ὅσων πολὺ, ὥστε νά ἐξαλει-
φῶνται. Λευκαίνει τὴν σκουροτέρα ἐπι-
δερμίδα καὶ γλυκαίνει τὴν ξηροτέρα. Ἡ
κρέμα Τοκαλόν, τροφή διὰ τὴν ἐπιδερ-
μίδα, χρώματος λευκοῦ, στολίζει ἐντὸς
τριῶν ἡμερῶν τὴν ἐπιδερμίδα μὲ μίαν ὁ-
ραότητα καὶ δροσεράν νέαν καὶ ἀνεφύγ-
ητον, κατὰ τρόπον ἀδύνατον νά ἐπιτύ-
χετε κατ' ἄλλον τρόπον. Θὰ ἔπρεπε νά
τὴν μεταχειρίζεσθαι κανεὶς κάθε πρῶτ.



ΚΟΛΩΝΙΑ

ΜΙΧ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀσυναγωνίστος καὶ παρ-
ακέραιος. Μὲ πλούσιον ἀρωμα-
τισμὸν καὶ ἰσχυρὰν ἀντισηπτικὴν
ἐνέργειαν καταπληκτικῶς. Κατα-
βάλλει τὰς τάξεις, λέγει τῆς
ἐπιτυχίας.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ: Πλατεία Πρω-
μαρίου, ἀριθμὸς 108 καὶ

Γ. Ν. Μουμουτ

Ἱατρός δερματολόγος. Ἐπι-
εξεκτεῖται Ἐπιμελητὴς τῆς
Κλινικῆς τοῦ Καθηγητοῦ
Γεωρ. Φωτεινοῦ. Δέχεται ἐν
φαλληνίᾳ καὶ Τεγέας 1.
Ὡραὶ 8—11 π.μ. καὶ 4—7 μ.

Συνιστῶμεν τὴν **ΟΦΘΑΛΜΟ-
ΛΟΓΙΚΗΝ ΚΛΙΝΙΚΗΝ** τοῦ
ΣΠΗΛΙΟΥ ΧΑΡΑΜΗ. Ὑπο-
καταστήματα τῆς Ὀφθαλμο-
λογίας ἐν τῇ Πρω-
μαρίᾳ.

Μενάνδρου 27-Ἀθῆναι. Τηλ. 1

Παναθήναια

ΟΙ ΑΣΤΕΡΕΣ ΤΗΣ ΟΘΟΝΗΣ



Ἡ χαριτωμένη Γαλλίς βεντέττα Μιρέϊγ στό νέο της φιλμ «Ἡ εἰκοσιοχτὴ ἡμέρες τῆς Κλαιρέττης».

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

εγκρίνει την επιστροφή του Λένιν στη Ρωσία. Οι ίδιοι λοιπόν αυτοί κύριοι ριχνόντουσαν τώρα κατά του Λένιν, γιατί είχε περάσει από τη Γερμανία. Μά, κι' εγώ δεν άργησα να γίνω στόχος συκοφαντιών, στις οποίες ο 'Αγγλος προξεντής Μπουζάναν έκανε την αρχή. 'Υπό τον άνοιχτης επιστολής τότε προς τον ύπουργό των 'Εξωτερικών Τερεσένκο, διηγήθηκα λεπτομερώς όλες τις περιπέτειές μου στον 'Ατλαντικό. Και τελειώνοντας, του υπέβαλα αυτή την ερώτηση:

«Νομίζετε, κύριε ύπουργέ, ότι επιτρέπεται στην 'Αγγλία ν' αντιπροσωπεύεται από ένα πρόσωπο που λερώθηκε μόνο του, εκτοξεύοντας μία τόσο κακοήγη συκοφαντία και το οποίο δεν σήκωσε κατόπιν ούτε το δαχτυλάκι του για να αποκατασταθή κάπως?».

Στην επιστολή αυτή δεν έλαβα καμιά απάντηση. Μά ούτε και την περίμενα. 'Επειδή δε και ο πρώην ύπουργός των 'Εξωτερικών Μιλιούκωφ είχε λάβει το μέρος του Μπουζάναν, αποφάσισα ν' αποστασιοώσω όλους τους συκοφαντά μου μ' ένα τρόπο όσο το δυνατόν πιο έπαιστο. 'Εκείνες τις ημέρες είχε συγκληθεί το πρώτο πανρωσικό συνέδριο των Σοβιέτ. Στις 5 'Ιουνίου, η αθήνα του ήταν άσφυκτα γεμάτη. Στις τέλει λοιπόν της συνεδρίασης, έζητσα το λόγο για μία προσωπική μου υπόθεση.

Ίδου πως, την επομένη ημέρα, η εφημερίδα του Μάξιμου Γκόρκι «Νοβιάγια Ζίζν», η οποία ήταν εχθρική προς τους Μπολσεβίκους, άναυδώς μούσπεσε το λόγο μου και πως τον εχολόασε:

«Ο Μιλιούκωφ, — είπε μεταξύ των άλλων ο Τρότσκι, — μάς κατηγορεί ότι είμαστε μισωτοί πράκτορες της Γερμανικής Κυβερνήσεως. 'Από το ύψος της συγκλήτου αυτής της εναντιοτατικής δημοκρατίας, απευθυνόμενοι προς τον τίμιο ρωσικό τύπο — (και λέγοντας τα λόγια αυτά, γύρισε προς το τραπέζι που καθόντουσαν οι δημοσιογράφοι) — και τον παρακαλώ να δημοσιεύσει τα λόγια μου αυτά: «'Όσο ο Μιλιούκωφ δεν αποσύρει αυτή την κατηγορία, θα φέρω στο μέτωπό του το στίγμα ενός άτιμου συκοφαντού».

Τα λόγια αυτά του Τρότσκι, τα οποία ειπώθηκαν με δύναμη και αξιοπρέπεια, προκάλεσαν τις γενικές επευφημίες ολοκλήρου της αθήσεως. 'Όλο το συνέδριο, χωρίς κομματικές διακρίσεις, τον χειροκροτούσε ένθουσιάζως επί αρκετά λεπτά της ώρας».

Δεν πρέπει να ξεχνάμε κανείς ότι το συνέδριο άτελεότο, κατά τα έννεα δέκατα, από αντιπάλους μας. Μά αυτή η έπιτυχία μου, όπως άπέδειξαν τα γεγονότα που έπαικολούθησαν, ήταν μονάχα εφήμερη. 'Ηταν κι' αυτό ένα από τα παράδοξα του κοινοβουλευτισμού.

Η κυβερνητική εφημερίδα «Ρέτς» προσάθησε την άλλη μέρα να σηκώσει το γάντι, άναγκάζοντας ότι η γερμανική Προεδρία της Βάσιγκτον μου είχε δώσει δέκα χιλιάδες δολάρια για ν' ανατρέψει την προσωρινή κυβέρνηση. Η άλήθεια σχετικάς είνε ότι την προπαγανδιστική άναχωρήσεώς μου για τη Νέα 'Υόρκη, οι Γερμανοί εργάτες, στους οποίους είχα κάνει πολλές διαλέξεις μαζί με φίλους και δαδούς 'Αμερικανούς, Ρώσους, Λεττονούς, 'Εβραίους, Λιθουανούς και Φινλανδούς, άφίανωσαν για μένα μία άποκαταστατική συγκέντρωση στις οποίες έγινε έθνος για τις άνάγκες της ρωσικής επανάστασης. Μάξωσαν έτσι τριακόσια δέκα δολάρια. Σ' αυτό το ποσό, οι Γερμανοί εργάτες έπροσέθεσαν διά του προέδρου τον άλλα εκατό δολάρια. Αυτό το ποσό μου παραδόθηκε, και την επομένη, εκ συμφώνου με τους άργανιστάς της συγκέντρώσεως, το έδωσα σε πέντε Ρώσους έξορίστους, οι οποίοι ήθελαν να γυρίσουν στη Ρωσία και δεν είχαν τα έξοδα του ταξιδιού των. Αύτη είνε η ιστορία των «έκα χιλιάδων δολαρίων».

Έπειτ' απ' όλ' αυτά, η μηχανογραφεία έξυκολούθησαν στα χονδρά. Και στις 23 'Ιουλίου φυλάσσεται με την κατηγορία ότι άνηκα στην υπηρεσία του Κάιζερ. Η σχετική άνάγκη έγινε από δικαστάς, οι οποίοι είχαν άποκτήσει την επαγγελματική πείρα τους ύπηρετώντας τον Τσάρο και ήσαν συνήθισμένοι να πλαστογραφούν τα γεγονότα και τα ντοκουμέντα. 'Όταν έλαβα γνώσιν του σχετικού φακέλου, η άγανάκτησής μου ποικίλεσε σε μένα η κακοήθεια της συκοφαντίας, πούληκε μέσα στο γέλιο μου για την άνεκδιήγητη ήλιθιότητα...

Όλ' αυτά όμως ξεχάστηκαν μέσα στα μεγάλα γεγονότα που παρέστησαν όχι μόνο τους δικαστάς μου, μά και όλη την παλιά Ρωσία μαζί με τους ήρωές της στις τελευταίες ώρας,

του τύπου του Κερένσκυ.

Νόμιζα τότε ότι δεν θα ήμουν άναγκασμένος να ξαναγυρίσω πειά ο' αυτό το ζήτημα. Μά βρέθηκε στα 1928 ένας συγγραφέας που ξαναθυμήθηκε και ύποστηρίξε την παλιά συκοφαντία. Το όνομά του είνε Κερένσκυ. Στις 1928, δηλαδή έντεκα χρόνια μετά την επανάστασι που τόσο δικαία τον σάωσε, ο Κερένσκυ βεβαίως πως ο Λένιν κι' οι άλλοι μπολσεβίκοι ήσαν πράκτορες της γερμανικής κυβερνήσεως, ότι βρισόντουσαν σ' έπαφή με το γερμανικό έπιτελείο κι' ότι έπαιρναν γερμανικά χρήματα για να προκαλέσουν τη διάλυσι του ρωσικού στρατού και την άποσύνθεσι της Ρωσίας. 'Όλ' αυτά τα διηγείται σε δεκάδες σελίδες ενός έξωφρενικού του βιβλίου. 'Από τα γεγονότα του 1917 ήξερα ποιά ήταν το διανοητικό και ήθικό έπίπεδο του Κερένσκυ, ώστόσο δεν φανταζόμουν ποτέ πως θα έγραφε τέτοιες ήλιθιότητες.

Μεταξύ των άλλων, ο Κερένσκυ γράφει και τα εξής:

«Τό ότι ο Λένιν έπρόδωσε τη Ρωσία στη στιγμή που ο πόλεμος βρισκόταν στη μεγαλύτερη του ένταση, αυτό είνε ένα ιστορικό γεγονός, άναμφισβήτητο και άναισθητο».

Γιά τα ντοκουμέντα όμως που πιστοποιούν το «άναισθητο» αυτό ιστορικό γεγονός, δεν μιλάει καθόλου.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΙΟΥΛΙΟ ΩΣ ΤΟΝ ΟΚΤΩΒΡΙΟ

Στις 4 'Ιουνίου, το μπολσεβικό κόμμα διάβασε στο συνέδριο των Σοβιέτ μία προκήρυξι που την κατέθεσα εγώ, σχετικάς με την έπιθεσι που έτοιμάσε ο Κερένσκυ στο μέτωπο.



Προειδοποιούσα ότι η έπιθεσις αυτή ήταν μία περιπέτεια που άπειλούσε κι' αυτή την ύπαρξή του στρατού. Μά η προσωρινή κυβέρνηση θεώρουσε τη μάχη των στρατιωτών σαν πηλό που μπορεί να τον κύνει κανείς δτι θέλει. 'Ο Κερένσκυ διέτρεχε το μέτωπο, έξώρριζε, άπειλούσε, γονάτιζε, φιλώσε τη γη και με μία λέξι έκανε κάθε λογής καραγκοζιλία, χωρίς να δίνει την παραμικρή άπάντησι στα ζητήματα που δασάνιζαν τους στρατιώτες. Έξωπατώμενος μόνος του και νομίζοντας τον ένωτο του ισχυρό από την ύποστηρίξι του συνεδρίου των Σοβιέτ, έδωσε τη διαταγή της έπιθεσεως. 'Όταν δέ η καταστροφή, την οποίαν είχαν προβλέψει οι μπολσεβίκοι παραματοποιήθηκε τραγική, κατηγορήσαν τους τελευταίους ως ύπευθύνους της και σήχτηκαν έναντίον τους με λύσσα.

Μά η έμποιστήν των μαζίων στην προσωρινή κυβέρνηση είχε κλονιστεί πιά άνεπαρόδοτα. Αυτοί που την ύποστήριζαν άρχιζαν τώρα να εξεγείρονται έναντίον της.

Ήμουν σε συνεδρίασι, στο άνάκτορο της Ταυρίδος, στις 5 'Ιουλίου, όταν έμαθα την στήσι που συνέγινε των μυδοαλληλοβόλων και την προκήρυξι, που έστειλε σ' άλλα στρατεύματα και στα έργοστάσια. Αύτη η είδησις ήταν για μένα άποροδοκήση. Η άσάδομητι αυτή έκδηλώσεσι έλαβε την άλλη μέρα άκράμα παλείτερη έκτασι. Το άνάκτορο της Ταυρίδος μεταμμορφώθηκε από το λαό, ο οποίος δεν έλεγε άλλο παρά: «Την έξουσία στα Σοβέτ!».

Μπροστά στο άνάκτορο ένας μικρός, όμιλος ύπότακτων ύποκειμένων, ο οποίος στεκόταν παρόμοια απ' το πλήθος, σταμάτησε τον ύπουργό

της Γεωργίας Τσερνόφ και τον άποκρίσε ν' άνεβή σ' ένα αυτοκίνητο. Το πλήθος έμεινε άδιάφορο προς τη στήλη του ύπουργού, και δεν έδειξε καμιά συμπάθεια προς αυτόν. 'Η είδησις της στήλωσης του Τσερνόφ και της άλιβερης τύχης που τον περίμενε, έφτασε στο έσωτερικό του άνακτόρου, κι' οι «ελαϊκοί» άποφάσισαν να χρησιμοποιήσουν θωρακισμένα αυτοκίνητα με μυδραλλιοβόλα για να σώσουν τον επανώνοντά τους, ή μείωσις της δημοτικότητός τους τότε έκανε νευρικούς και ήθελαν να δείξουν πως είχαν άκομη πύλη.

Άποφάσισα τότε να μω μένα στο αυτοκίνητο, στο όποιο βρισκόταν ο Τσερνόφ να προσπαθήσω να τον βγάλω έτσι απ' το πλήθος, για να του άποδώσω κατόπιν την έλευσιν. Μά ο μπολσεβικός Ρασκλινίκωφ, ύπαλοχρος του στόλου της Βαλτικής, ο οποίος είχε φέσει ναύτες από την Κρονστάδη για να λάβουν μέρος στις εκδηλώσεις, άξιώσε με σπείρησι την άμεσο άπελευθέρωσι του ύπουργού, μη θέλοντας να ισχυριστούν κατόπιν ότι ά ναύτες τον είχαν συλλάβει. 'Αμα έγινε από άποφάσισα κι' εγώ να δοθηώ στο Ρασκλινίκωφ.

Νά τί γράφει σχετικάς ο Ρασκλινίκωφ στα «'Απομνημονεύματάς του»:

«Θά ήταν δύσκολο να προσδομήσει κανείς πως θά έατοούσε ή δολαγισιά, ότι ο ύπουργος Τρότσκι δεν έρχόταν να μς βοηθήσει. Μ' ένα πείδημα, έβρήκα άπάνω στην κατώτα του αυτοκινήτου και με μία ζωνη χειρονομία άνθρωπον που περίμενε άκριτά, ζήτησε ραλήνη. Μέσα σε μία στιγμή, όλα ήσυχασαν και μία θανάσιμη σιωπή άπλώθηκε. Με φωνή ευδιάκριτη, καθαρή, μεταλλική, ο Τρότσκι άπήγγειλε ένα σύντομο λόγο, ο οποίος τελείωσε ως εξής: «'Όποιος θέλει να έισαοπαγήσει κατά του Τσερνόφ, άς σηκώσει το χέρι!».

Μά κανείς δεν τόλμησε ν' άνοιξη το στόμα του, κανείς δεν πρόφερε μία παρατήρησι. — «Πόλιτα Τσερνόφ, είστε έλεύθερος! είπε τότε ο Τρότσκι, γυρίζοντας προς τον ύπουργό και βοηθώντας τον να κατέβη από το αυτοκίνητο. 'Ο Τσερνόφ ούτε ζωντανός ήταν πειά, ούτε πεθαμένος. Τον βοήθησα κι' εγώ να κατέβη και με το πρόσωπο κατάχλωμο, άλλοιμένο, με όημα κλονιζόμενο, ανέβηκε τα σκαλοπάτια και χάθηκε μέσα στο άνάκτορο. 'Ικανοποιημένος για τη νίκη του, ο Τρότσκι άπομακρύνθηκε μαζί του».

Όλ' αυτά έν τούτοις δεν έμπούσαν τις έχθρικές μου εφημερίδες να δεσώσουν ότι εγώ είχα συλλάβει τον Τσερνόφ για να τον λύσω. 'Ο Τσερνόφ ο ίδιος κρύφτηκε στο ζήτημα αυτό σιωπή. 'Ηταν δύσκολο, πράγματι σ' ένα «ελαϊκό» ύπουργό να όμολογήση ότι είχε σώσει το κεφάλι του, ότι με τη δημοτικότητά του, αλλά χωρίς στην έπέμβασι ενός μπολσεβίκου.

Η μά μετά την άλλη έφταναν η έπιτροπή εκ μέρους του συγκεντρωμένου λαού για ν' έπατήσουν από την έκτελεστική έπιτροπή ν' έναλλάξουν την έξουσία. 'Ο Τοκενίνζκι, ο Τσερετίνλι, ο Ντάν, ο Γκότς δεν άπαντούσαν καθόλου στις έπιτροπές αυτές, κύτταζαν άόριστα μπροστά τους ή άλλαξαν μεταξύ τους βλέμματα ένισηχα και μυστηριώδη.

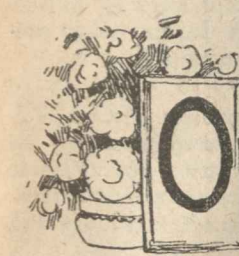
Οι μπολσεβίκοι έντομεταξύ μιλούσαν ύποστηρίζοντας τις έπιτροπές των εργατών και των στρατιωτών. Οι ύπουργοί σώπαιναν... Περμέναν... Τι περιμέναν;...

Άφες όλόκληρες περνούσαν έτσι. Η νύχτι είχε προχωρήσει πολύ, όταν οι όθλοι του άνακτόρου άντήχησαν από θραμβευτικούς ήχους σαμπύγων. Οι ύπουργοι πετάχτηκαν άμέσως: έλάνω σαν γαλιανισμένοι από ήλεκτρικό ρεύμα. Κάποιος παρουσιάστηκε τότε άναγγέλλοντας έπισημός ότι το σύνταγμα της Βολύνιας είχε φτάσει από το μέτωπο για να τεθεί στη διάθεσι της έκτελεστικής έπιτροπής.

(Άκολούθει)

Κινηματογραφική κίνησις

Οι άστέρες και τα νέα Φιλμ



Τζάικυ Κούνγκαν, ο άξέχαστος μικρός ήθοποιός του κινηματογράφου, τώρα που μεγάλωσε δεν παίζει καθόλου πειά. Δοκίμασε να παίζει ως «μεγάλος» σε κάποιον φιλμ, αλλά δεν τα κατάφερε. φαίνεται, κι' έτσι άποφάσισε ν' άποσυρβή ήσυχώς από τον κινηματογράφο. 'Αλλά καθώς φαίνεται θα διαδεχθή πολύ έπείγως τον Τζάικυ. Ένας μικρότερός του άδελφός, ο οποίος έχει έξαιρετική ταλέντα, και παίζει κιδας σ' ένα νέο έργο, το όποιο γυρίζεται κατ' αύτάς στο Χόλλυγουντ.

Καθώς ξέρετε, η Ζανέτ Μακτόναλντ, βρισκόταν στο Παρίσι τον περασμένο μήνα. Η θελκτική νετέττα, λοιπόν, δεν έχει καθόλου τις εκνευριστικότητες, τα νάκια, και τη μισανθρωπία της Γκρέτα Γκάρμπο, και οι Παρισίνοι είνε κατενθουσιασμένοι με την άφέλεια και την γαλυσήν της.

Η Ζανέτ Μακτόναλντ, δεν άρνήθηκε καμιά πρόσκλησι, τραγούδησε σε διάφορα θέατρα, κι' έδωσε άμέτρητες συνεντεύξεις.

Κάποιος Γάλλος δημοσιογράφος μάλιστα την ρώτησε τι ιδέαν έχει περί γάμου, και η χαριτωμένη καλλιτέχνης άπάντησε:

— Είνε άπαραίτητο να γνωρίση κανείς πρώτα καλά τον άνθρωπο τον όποιο πρόκειται να παντρευθή. Πρέπει να προσπαθήσουμε, με κάθε τρόπο, ν' άνακαλύψουμε από πρίν, όλα τα έλαττώματα του προσώπου που μας ενδιαφέρει, για να ξέσουμε αν θα είνε δυνατόν να τα ύσφεύουμε κατόπιν. 'Εγώ είμαι άρραβωνισμένη κάποιου καιρό τώρα, αλλά μολονότι άγαπώ τον άρραβωνιστικό μου, δεν άποφράζω άκίμα να παντρευτώ. Θέλω να πεισθώ ότι θα μωρώσω να περάσω όλην μου τη ζωή με τον άνηρωτο που διάλεξα, γιατί δεν έχω καμιά όρεξι να γυρίσω, λίγον καιρό μετά τον γάμο μου. 'Αλλοίμονο!... 'Εγώ τόσα όλιβερά παραδείγματα γύρω μου! Ξέρω ότι οι άνδρες άλλάζουν συνήθως τρόπους, μόλις παντρευτούν. 'Όσο γρήγορα ήλθει, τι να σας πω... Δεν έχω νούσει ποτέ μου από το πάθος, οπότε τώρα που είμαι άρραβωνισμένη κι' έρωτευμένη.

Τα τελευταία αυτά λόγια της άξιολάτρευτης νετέττας, δεν φαίνονται και τόσο παράξενα για όσους έγουν ιδέι στην πραγματικότητα την εξαμβωτική λάμψη των πρασίγων ματιών της, τα όλχροσα και το φωτεινότατο χαμόγελό της.

Η Ζανέτ Μακτόναλντ δεν είνε δυνατόν να ζηλεύη καμιά άλλη γυναίκα, γιατί καμιά δεν είνε τόσο «εξαμβωτική» ώραια όπως αυτή.

Η διάσημη καλλιτέχνης είνε πολύ ώραιότερη στην πραγματικότητα από όσο φαίνεται στην όδον, κατ' άντίθεσι προς

διάφορες συναδέλφους της.

Καθώς λένε, όσοι έτυχε να ήδουν από κοντά την Άλιαν Χάρβεθ, δεν είνε τόσο γαιτωμένη όσο φαίνεται στην όδον. Η Άλιαν στην πραγματικότητα, είνε κάθε άλλο παρά ή θελκτική κουκλίτσα που θαυμάζουμε στον κινηματογράφο. Είνε μία ύπερβολικά μικρόσωμη γυναίκουλα, με σωμα στερούμενο κάθε καλλιτεχνικής γραμμής, και με πρόσωπο πολύ στεγνό, με προσέξοντα τα μάλα των παρειών και με όστεώδες μακρό σαγώνι. 'Εννε όμως όμορφα κι' έξυπνα μάτια. Πάντως όφείλει την μεγάλη της έπιτυχία στον φακό του κινηματογράφου, στον σκηνοθέτη της, και στο άφελές της παίξιμο.

Στο Χόλλυγουντ όπου βρισκείται τώρα η Άλιαν, άπολαμβάνει μυρίων περιποιήσεων και πολλής συμπάθειας, άλλ' οι συνάδελφοί της μωμυρίζουν μεταξύ τους ότι η Άλιαν της όδονης δεν μοιάζει με την πραγματική Άλιαν ούτε όσο μοιάζουν μεταξύ τους δύο...τρίτες εξαδέλφες.



Η Άλιαν Χάρβεθ.

Ο περίφημος 'Ιρλανδός συγγραφέας Μπέαρν Σόου, βρισκείται κατ' αύτάς στο Χόλλυγουντ, όπου φιλοξενείται κάθε τόσο από διαφόρους άστέρες.

Ο Μπέαρν Σόου, έχει συνδεθεί από πάντων με τον Σαρλώ, τον όποιο θαυμάζει άνεπιφύλακτος.

Ο Σαρλώ, δεν μπορεί να γυνέψη τον όμιλοντα κινηματογράφο και ποστειμάει πάντα τον όωδ. Μολονότι δέ, διάφορες κινηματογραφικές εταιρείες προσφέρουν ύπέρκομα ποσά στον διάσημο καλλιτέχνη για να παίξη σε όμιλοντα ταίνια, εκείνος διατάζει να δεχθί.

Ένα από τα νέα φιλμ, τα όποια θα κάμουν μεγάλη έντύπωσι, είνε και το τιτοφορούμενο «Βολταίρος». Γυρίζεται επί μίηνες έλόκληρους στο Χόλλυγουντ και θα προβληθή λίαν προσεχώς σε διάφορες ώρωπαϊκές πόλεις.

Στο Χόλλυγουντ γυρίζεται κι' ένα άλλο νέο φιλμ, στο όποιο πρωταγωνιστεί η Γκλόρια Σβάνσον, ή όποια θριάμβευσε, λίγα χρόνια πρίν, στον όωδό κινηματογράφου. Το νέο αυτό φιλμ, τιτοφορείται «Τό τέλειο πλάσμα».

Καθώς φαίνεται δέ, η Γκλόρια Σβάνσον έχει μεγάλη έπιτυχία και στον όμιλοντα κινηματογράφο, γιατί η φωνή της είνε πολύ γλυκειά και άρμονική.

Είνε γνωστόν, ότι ο Ντούγκλας Φαίρμπανκς έχει έναρκήσει στην όδον, με άφθαστη τέχνη, όλους τους μεγάλους κυνηγούς περιπετειών, των όποιων τα κατορθώματα μας διηγούνται ή φιλολόγια και οι θρύλοι. 'Ετσι, θαυμάσαμε τον Ντούγκλας, με την σειρά, ως 'Αρτανάν, ως Ρομπν των δασών, ως Ζόρο, και ως Μαύρο περατή. Και ο κόσμος άναρωτιόταν:

— Ποιον άλλον ήρωα θα μας παρουσιάσει σε λίγο ο Φαίρμπανκς;

Φαίνεται λοιπόν ότι ο μεγάλος καλλιτέχνης, σκέφτηκε τελευταία να έναρκήσει τον Ρονδισώνα Κρούσο.

Κανένας άλλος ρόλος, είπε ο Ντούγκλας, δεν ταιριάζει τόσο με την ιδιοσυγκρασία μου όσο ο ρόλος του Ρονδισώνας. Λατρεύω τόσο τις περιπέτειες και τρελλαινόμενι για την ζωή μέσα στην φύσι!...

Κι' έτσι μία μέρα, ο Ντούγκλας, έφυγε για την 'Ορεανία την «χώρα του ήλιου», για να γυρίση το νέο του φιλμ, μέσα σ' ένα άληθινό περιβάλλον έξωτικού και μαγικού γηοσού. «Παρτενάρ» του Φαίρμπανκς στον «Ρονδισώνα» είνε η γαιτωμένη ήθοποιός Μαρία 'Αλμπά, ή όποια ύποδύεται μία όμορφη ήθαγενή που έρωτεύεται τον Ρονδισώνα, και την άγαπάει κι' εκείνος.

Αύτη η λεπτομέρεια δεν ύπάρχει στο γνωστό μυθιστόρημα του Ντανιέλ Ντε Φόε, από το όποιο ο Ντούγκλας έχει πάρει το θέμα του νέου του φιλμ. 'Αλλ' ο διάσημος ήθοποιός προσέθηκε ν' άνακαταστήση τον μοναδικό μαύρο σύντροφο του Ρονδισώνας του Φόε, τον περίφημο Παράσκια, με μια γοητευτική ήθαγενή, γάρη στην όποία η διαμονή του από έρημικό νησί του 'Ορεανού γίνεται πολύ πιο εύχρηστη.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ Η ΧΑΙΔΗ ΤΟΥ ΔΗΡΕΙΟΥ

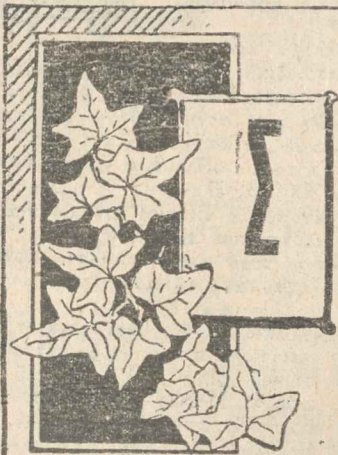
Γιά να λάβετε μία ιδέα της γλίσπης και του πλάστου, μέσα στον όποιο έοσαν οι Πέσσα ή γεμόνες, άρχει να σας άναφέρουμε τα εξής:

Όταν ο Παρμενίων κατέλαβε τη Δαμιάσ, έστειλε στον Μέναν 'Αλέξανδρο μία άναφορά στην όποία μεταξύ άλλων, έγραφε:

«...Στα άνάκτορα του Δαρειού βόηκα τριακόσιες εικοσιέννα βασιλικές παλλινίδες, πνήγη ανθρώπους που δεν είχαν άλλη δουλειά από το να στήλουν με λουλουδιές τις λάντες τις αθήσεως των συμπόσιων, διακοσμούσαν έδομμένα μαγείρους, δεκατέρις εξακοσμάτες, έδομμένα οίνοχόους και σαραντα κομμοτάς!...».

Οἱ Δαίμονες τοῦ 'Ωκεανοῦ

Τοῦ Γουσταύου Αἰμάρ



(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγούμενου)
Ἀς δὴνὸν τὸ λόγο μου, ἀπάντησε
ψυχρὰ ὁ Λαπάντας.

— Κρατὸ τὸ λόγο σας. Θὰ
ξαναδοῦμαι καὶ τότε θὰ γελώ-
σῃ ὁ διάβολος, μούγκρισε ὁ Μπό-
θουελ.

— Ἀμήν! ψιθύρισε ἐλρηνικά
οἱ φλιμπουτιέροι.

Μετά δύο ὥρες, ὁ καπετὰν
Μπόθουελ, πλήρωσε τὴν δεκαπέντε
χιλιάδες λίτρα, μίτηρε στὸ κα-
ράβι του, ἀνοίξε τὰ πανιά καὶ ἔφυ-
γε ἀπὸ τὸν Ἅγιο Δομίγκο, φρε-
νισμένος, ντροπισμένος, λυσσών-
τας ἐκδίκηση.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΟΛΑΝΑΙΟΥ

Λίγον καιρὸ μετὰ τὰ γεγονότα
ποὺ διηγήθηκα παραπάνω, ἓνα ὥρα καὶ θεοῦ πρωὶ τοῦ Σεπτεμ-
βρίου, δύο φλιμπουτιέροι πελοπορεύσαν πρὸς τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ νη-
σιοῦ τῆς Χελώνης, κοντὰ στοὺς πρόποδες τοῦ Μαύρου Βουνοῦ. Ἐ-
βάδιζαν πλάι σ' ἓνα μικρὸ ποτάμι ὀνομαζόμενο Πέταλο, μὲ τὰ τρυ-
φένια τοῦ ἐπ' ὅμων, ἀκολουθοῦμενοι ἀπὸ τὰ σκυλιὰ τους καὶ δύο
ὑποτακτικούς των ποὺ κοινοῦλοῦσαν τὰ τοῦρμα.

Οἱ δύο αὐτοὶ ἄνδρες ἦσαν ὁ καπετὰν Λαπάντας καὶ ὁ 'Ολαναῖος.
Οἱ δύο φλιμπουτιέροι ἐβάδιζαν τώρα σὲ μιά περιοχή, τὴν ὁποία
κατεῖχαν οἱ Ἰσπανοί. Ὁ κίνδυνος συνεπὲς ποὺ διέτρεχαν δὲν ἦταν
μικρὸς. Εὐτυχὲς τοὺς ἔκρυβαν τὰ ψιλά χόρτα, ποὺ ἵπτηρχαν ἀρθρα
στὸ μέρος αὐτό.

Ἡ ἔσφιξη ἔξ ἄλλου ἦταν ἀνυπόφορη καὶ ψυχὴ ἀνθρώπου δὲν τρι-
νότανε γύρω.

Σὲ μιά στιγμή ὁ καπετὰν Λαπάντας σταμάτησε καὶ εἶπε στὸν
'Ολαναῖο :

— Σύντροφε, προχωρήσαμε ποῦ. Θὰ ἦταν τρεῖς νὰ τραβή-
ξουμε πρὸς ἄκρον. Ὅσο κοιμισμένοι καὶ ἂν εἴναι οἱ Γκαβάχος, μπο-
ροῦν νὰ μᾶς μιστοῦν καὶ νὰχομε πανηγύρια. Ἀς σταθεῖτε λοι-
πὸν ἐδῶ. Ἀλλοστε, αὐτὸ εἶναι τὸ μέρος ποὺ συμφωνήσαμε νὰ ποι-
μήνουμε. Νὰ τὰ δύο πυρὸντες!

— Ἐχεις δίκιο, καπετάνιε, εἶπε ὁ 'Ολαναῖος. Ἀς περιμένουμε
ἐδῶ τὸν ἀναγεννιτὴ μας ὥσπου νὰ γυρίσῃ. Ὁ ἥλιος καίει διαβολικέ-
να. Μποροῦμε νὰ προγευματίσουμε καὶ νὰ ξεκουραστοῦμε.

— Θαυμάσια! εἶπε ὁ Λαπάντας, ἑσπλάνοντο στὸ ἔδαφος.

Ὁ 'Ολαναῖος ἔβαλε πλάι του.
Μπρὸς τὰ πόδια τοὺς ἔτρεχε κελαινόχρως ἓνα ρυάκι.

Γέφυρα δέντρα ὑψώνονταν ἀπὸ πάνω τους.

Οἱ ὑπέρτεροι ποὺ τοὺς ἀκο-
λουθοῦσαν, σταμάτησαν καὶ αὐτοὶ
καὶ ἔστησαν μὲ σκεπὴ. Κάθησαν
ἀπὸ κάτω, ἐβγαλὼν παξιμάδια
καὶ καπνιστὸ κρέας, ἐγεμνίσαν
καὶ κατάνη β'θίστηκαν στὸν τι-
πνο, βέβαιον ὅτι θὰ τοὺς φρου-
ροῦσαν ἄγρυπνα τὰ σκυλιὰ τους.

Θ' ἀφήσουμε τοὺς φλιμπου-
τιέρους νὰ κοιμούνται, γιὰ νὰ
σὰς διηγηθοῦμε τὴν συνέβη στὸ
νησί τῶν πελοπόν, μετὰ τὴν μο-
νομαχία τοῦ 'Ολαναῖου μετὰ τὸν
Μπόθουελ καὶ γιὰ νὰ σὰς ἐξη-
γήσουμε ποῶς ὁ λόγος ἀνάγκασε
τὸν καπετὰν Λαπάντα καὶ τὸν
'Ολαναῖο νὰ βγοῦν στὴν ἐκδρο-
μὴ αὐτή, στὴν ἐνδορὰ μύλλον,
γιὰ νὰ εἰμαστε ἀκριβέστεροι.

Ὅπως θὰ θυμίστε, κατὰ τὴν
μονομαχία τοῦ Μπόθουελ καὶ τοῦ
'Ολαναῖου, ὁ δεύτερος τρέχισε,
ἔτομος νὰ πέσῃ κάτω, μὲ τὴν
ἀντιπαλὴν ὁ πρῶτος πιροβολι-
σμός.

Τὶ εἶχε συμβεῖ;
Ἀπλοῦστα, ὁ Μπόθουελ εἶ-
χε σκοπεύσει τὸν 'Ολαναῖο στὴν
καρδιά. Ἡ σφαῖρα τοῦ χτύπησε
πρᾶγμα τὸν νεὸ στὸ ἀστέρο
μέρος τοῦ στήθους, ἀλλὰ δὲν τὸν

ἐφόνεψε. Συνέβη δηλαδὴ ἓνα θαῦμα. Στὸ μέρος αὐτὸ ὁ 'Ολαναῖος
εἶχε κρεμασμένο τὸ σκεῦός του μετὰ τὴν σφαῖρα του. Ἐπὶ τὴν σφαῖρα
βρίσκει ἀντίστασιν καὶ ἐκώθησε ἀνάμεσα στ' ἄλλα μολύβια.

Τὸ χτύπημα ὅμως ἦταν ἀφάνταστα δυνατό.

Ὁ 'Ολαναῖος νόμισε γιὰ μιά στιγμή πὺς θὰ σωρῶνται κάτω
νεκρὸς. Συγκέντρωσε ὅμως ὅλες τὶς δυνάμεις του, ἔσφιξε τὰ δόντια
του καὶ μπόρεσε νὰ βγῇ νικητής.

Ὁστόσο, τὸ χτύπημα αὐτὸ τῆς σφαῖρας τὸν ἔσφιξε νὰ ἀρτεῖ
ἡμέρες στὸ κρεβάτι. Ὁ γιαντὸς τὸν περὶ τὸν, ὁ περὶ τὸν Ἀλ-
μελὲν, ἐνοήθησε τὸν νεὸ κατ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα.

Στὸ σπίτι τοῦ καπετὰν Λαπάντα, ὅπου ἐνοσηρεύει ὁ 'Ολαναῖος,
συγκεντρώνοντοσαν καθὲς μέρα καὶ τοὺς κρατοῦσαν συστάσεις ἀπὸ
ὀνομαστοὶ φλιμπουτιέροι. Ἀλλὰ ὁ 'Ολαναῖος ἦταν σιωπηλὸς καὶ
λυπημένος. Περιμένε τὴν ἐπισκεψὴ κάποιου προσώπου καὶ τὸ πρό-
σωπο αὐτοῦ δὲν φαινόταν καὶ ἡ μέρες περνοῦσαν ἡ μὴ μὴ τὴν
ἄλλη.

Ἐνα πρωὶ τέλος, ἐνὸς ὁ 'Ολαναῖος κίτταξε ἔξω ἀπὸ τὸ παράθυ-
ρο τοῦ δωματίου του, ἀρπασε ἔξωθεν ἓνα ἐπιφανέστατο τρελλὸς γαῖς.
Εἶδε νὰ πληρώσῃν στὸ σπίτι τοῦ καπετὰν Λαπάντα τρεῖς ἄνθρωποι,
τὰ ὁποῖα ἀνεγνώρισε ἀμέσως.

Ἦσαν ὁ δούξ ντὲ λὰ Τόρρε, ἡ δούκισσα καὶ ἡ ὁρὰ καὶ ἡ
Βιολέττα.

Ὁ 'Ολαναῖος κόντευε νὰ τρελλαθῇ ἀπὸ τὴν χαρὰ του.
Τὸ ἀνεῖρό του, τὸ ἀνεῖρο ποὺ ἔπλεθε ἐπὶ ἡμέρες τόξα, ἐκταν-
ματοποῖετο.

Ἡ νέα, τὴν ὁποία ἐλάτρευε, πῆγαινε νὰ τὸν ἐπισκεψθῇ ἐπὶ
του, γιὰ τὰ πάντα τοῦ ἐθεωρεῖτο τὸ οἶκον τοῦ καπετὰν Λαπάντα, πρὸ
ὁποῖο ἐφιλοξενεῖτο.

Βήματα ἀντήχισαν ἔξωθεν στὸ διάδρομο.

Ὁ 'Ολαναῖος ἀνάσανε βαθειά. Ἡ μεγάλη του χαρὰ τὸν ἐκινε.

Ἡ πόρτα ἀνοίξε καὶ μίτηρε μέσα ὁ δούξ ντὲ λὰ Τόρρε, συνοδεύ-
μενος ἀπὸ τὸν καπετὰν Λαπάντα, Κανέις ἄλλος...

Ὁ 'Ολαναῖος ἐσάσισε. Ἡ καρδιά του χτυποῦσε δυνατὰ.

— Ποῦ ἦταν ἡ δούκισσα μετὰ τὴ Βιολέττα; Τὶ εἶχαν γίνει; Γιατί
δὲν ἀνέβηκαν στὸ σπίτι, μαζί με τὸν δούκα;

Παραξαισμένη ὁ 'Ολαναῖος, ἐθαύμαζε τὸν δούκα γιὰ τὴν
καλοσύνη καὶ τὸ ἐνδιαφέρον ποὺ εἶχε γι' αὐτόν. Ἀντιπρόθετος
ἡ τιμωρὴ φιλοφρονέσεις καὶ τέλος ὁ δούξ ντὲ λὰ Τόρρε, ἀπὸ ἐν-
θῆκε στὸν 'Ολαναῖο «τὴν ἐξέλιξιν ἀνάρρωσιν», τοῦ ἔσφιξε τὸ χεῖρ καὶ
ἐτοιμάστηκε νὰ φύγῃ.

— Σὰς ἐπὶ τὴν συνήθειαν, φίλε μου, ποὺ φεύγω ἔτσι γρήγορα, εἶπε.
Μὲ περιμένουν στὴν ἀμφοδιὰ ἡ δούκισσα μετὰ τὴν κόρη μου.

Ὁ 'Ολαναῖος ἀρπασε, ἔκταν βαθὺ στεναγμὸ ἀπελπισίας καὶ ἔκταν
στέτο κρεβάτι τοῦ ἐξαντλημένου. Ἡ ἐλπίδα του νὰ ἴδῃ τὴν
Βιολέττα, εἶχε κλείσει. Εἶχε κλείσει τὰ μάτια του τὴν στιγμή
αὐτή καὶ ἔτσι δὲν εἶδε τὸ βλέμμα, τὸ ὁποῖο εἶχε καρφώσει ἐπάνω του
ὁ καπετὰν Λαπάντας, ἓνα βλέμμα βαθυνάτης καταπληξίας καὶ ἑ-
δῆτης.

Τέλος, ὁ νέος ἀνοίξε τὰ μάτια
του καὶ κίτταξε γύρω του, ψηφ-
ίζοντας μετὰ πόνο :

— Ἐφύγε! Ἐφύγε, χωρὶς νὰ
τὴν ἴδω...

Ὁ Λαπάντας δὲν ἄκουσε καλὰ
τὰ λόγια τὸν αὐτὸ, μὰ ἐμάνεν
σχεδὸν τὸν ἐρωτικὸ πόνο τοῦ φ-
λου του καὶ μονομιόρρισε :

— Κάποιον ἠθελὸν τὸν βασανί-
ζει. Κατὰ διαβόλου ἡ γυναῖκα! Σα-
τανά!... Εἶναι φρασμένες ἐδὶ-
κῶς γιὰ νὰ χαλᾶν καὶ νὰ γεμίσουν
ἀέρα, τὰ καλύτερα, τὰ πρῶτα
ἀνδρὰ καὶ γυναικῶν. Μὰ εἶναι καὶ
νὰ μᾶλλον περὶ τὸ μυστὶ τοῦ φ-
λου μου. Αὐτὸ τὸ κοῦτσάκι εἶναι
καλὸ καὶ νὰ πεθάνῃ γιὰ τὸν ἔρω-
τα μᾶς γυναικῶν. Μὰ δὲν θὰ τὸν
ἀφήσω νὰ πεθάνῃ. Ὅχι, διάβολε!

Μονομιόρριζοντας ἔτσι, ὁ καπε-
τὰν Λαπάντας πλησίασε στὸ κρε-
βάτι τοῦ 'Ολαναῖου καὶ ἀκούμπησε
τὰ χεῖρα τὸν στὸν ὅμο του.

— Τὶ θέλεις; ρώτησε ὁ 'Ολα-
ναῖος.

— Νὰ μάθω τί εἶπες, ἀπάντη-
σε ὁ φλιμπουτιέρος.

— Τίποτε... Ἀνέχω τίποτε.

— Κι' ὅμως, ὑποφέρετε.

— Ναί, ὑποφέρομαι ἀπὸ τὸ χτύ-
πημα τῆς σφαῖρας τοῦ Μπόθουελ.

— Ὅχι, δὲν λὲς τὴν ἀλήθεια. Ἐχεις κάποιο μυστικόν.
— Μυστικὸ ἐγώ!
— Ναί, καὶ τὸ μυστικὸ σου αὐτὸ τὸ ἐμάνεψα. Θὰς νὰ σοὺ τὸ πῶ;
— Ὅχι, φώναξε ἀπότομα ὁ νέος.

Ὁ καπετὰν Λαπάντας σήκωσε τοὺς ὄμους του.

— Εἶσαι ἐρωτευμένος, ψιθύρισε μετὰ πόνο.

Ὁ 'Ολαναῖος μισσηκώθηκε στὸ κρεβάτι του κατὰ χλωμὸς καὶ
παραγμένος.

— Κι' ἂν αὐτὸ ἦταν ἀλήθεια; τραίλιζε.

— Αὐτὸ εἶναι ἡ μὴν ἀλήθεια, ἀπάντησε ὁ Λαπάντας.

— Λοιπὸν; ψιθύρισε κατασυγκινημένος ὁ 'Ολαναῖος.

— Λοιπὸν, εἶπε ὁ Λαπάντας, δὲν θέλω νὰ ὑποφέρῃς. Εἶσαι σύν-
τροφός μου, εἶσαι ἀδελφός μου σχεδόν. Ἐχῶ τέτοια ἡλικία ποὺ θὰ
μποροῦσε νάμει καὶ πατέρας σου. Στὸ νησί ἐδῶ δὲν ἔχεις ἄλλο φίλο
σὺν ἐμῇ. Θέλω λοιπὸν νὰ ἔξω τοὺς πόνοους σου. Θέλω νὰ μὴ με
θεωρῇς, ξένο.

Ὁ 'Ολαναῖος συγκινηθεὶς ἀπὸ τὰ λόγια τοῦ καλὸκαρδου ἀρχι-
περατοῦ.

— Συγχώρησέ με, καπετάνιε, τοῦ εἶπε καὶ τοῦ ἀπλώσε τὸ χεῖρ
του.

— Θὰ σὲ συγχώρησω, ἀλλὰ ἴσθι ἔκταν ὅσον, ἀπάντησε ὁ Λαπάντας.

— Ποιόν;

— Νὰ μοὶ τὴν πῇς. Μὴ φοβάσαι. Ἐκμιστηρεῖσόν με μὲν τὸν
πόνο σου. Καὶ θὰ σὲ βοηθήσω ὅσο μπορῶ.

— Ὡ! πρᾶσις ὁ 'Ολαναῖος, κρύβοντας τὸ πρόσωπό του ἀνά-
μεσά στὰ χεῖρα τὸν καὶ ἀναλύοντας τὸν πόνο σου, ἀνέβηκε πόσο ὁ-
ποῖον, καπετάνιε!... Δὲν μπορῶ
περὶ νὰ κρατῶ τὰ δάκρυά μου...

Ἡ καρδιά του εἶναι βαθειὰ πληγω-
μένη... Γιατὶ νὰ μὴ σκοτωθῶ στὴ
μονομαχία μου μετὰ τὸν Μπόθουελ;

— Τὶ ἔκαμε λέει; Νὰ σκοτωθῇς
στὴν μονομαχία!... Τρελλὰ ἔκαμε, σύν-
τροφε!... Μὴ λὲς τέτοια λό-
για, ναὶ, ναὶ... Μὴν ἀπελπίεσαι...

Ἐδῶ εἰμ' ἐγώ, διάβολε, χίλιες φο-
ρὲς διάδολε!... Ὑποφέρετε πολὺ
βέβαια γιὰ νὰ κλαῖς. Μὰ τὰ δά-
κρυα καὶ τὸ ἔξω καλὰ αὐτὸ—
πέφτουν ἐπάνω στὴν καρδιά καὶ τὴν
κάνουν ἀγὰν-ἀγὰ νὰ περῶσιν. Ναί,
ναί, πιστέψτε με, ναὶ.

— Τὶ θές νὰ πῇς, καπετάνιε;

— Τίποτα, τίποτα, μὴ με ρωτᾶς.

Καμιά φορά δὲν ἔξω τὸ λέω.

Ἀς ἔρθουμε λοιπὸν στὰ διὰ σου
βάραντα. Καὶ πρῶτα-πρῶτα πές μου
τὴν ἱστορία σου. Δὲν μοὶ μίλησες
ποτέ ὡς τώρα γιὰ τὸ παρελθόν σου.

— Ἀλλοίμονο, καπετάνιε!... Μή-
πως ἔξω ἐγὼ τὸ παρελθόν μου;

Εἶμαι νόθος, ὅπως σοὺ εἶπα καὶ ἄλ-
λοστε. Ἀπὸ φτωχοὶ πατέρας καὶ ἀνέ-
θερμαν καὶ μετὰ ἐκείνου. Δὲν ἔχω
δυστυχῶς ἱστορία, καθὼς βλέπετε.

— Ὅχι δά, Ὅχι δά, Ὅχι δά, ὁ κόσμος ἔ-
χει ἱστορία. Πρέπει νὰ γίνῃς λοιπὸν
καὶ σὺ τὴ δική σου.

— Καλὰ, ἀπὸ τὸ ἐπὶ τῆς θά-
λας πρὸς τὸν ἔξω.

— Σ' ἀκούω.

Συγχρόνως, ὁ φλιμπουτιέρος
φώναξε δυνατὰ :

— Τραμπέτο!

Ὁ γιγαντισμὸς ὑπηρετῆς παρουσιάστηκε στὴν πόρτα.

— Νὰ πάρε τέσσερα φράγκα, τοῦ εἶπε ὁ καπετὰν Λαπάντας, καὶ
πῆγαινε μετὰ τοὺς συντρόφους σου νὰ τὰ πῇς στὸ καπηλειό. Δὲν θὰ
σὰς χρειαστῶν ὡς τὴν δόξα τοῦ ἡλίου. Φεύγοντας, κλείστε καλὰ τὴν
πόρτα. Κι' ἂν σὰς ρωτήσῃ κανένας, πές του ὅτι ὁ 'Ολαναῖος κοι-
μάται καὶ ἐγὼ λείπω. Κατάλαβε;

— Θέλει καὶ ρῶτημα, καπετάνιε;

— Λοιπὸν, κάνε παντὶ καὶ ἑμᾶς ἀμέσως.

Ὁ ὑπηρετῆς γοῦρησε καὶ ἔφυγε. Σὲ λίγο ὁ καπετὰν Λαπάν-
τας τὸν εἶδε νὰ κατευθύνεται μετὰ τοὺς συντρόφους του σ' ἓνα ἀπὸ
τὰ καπηλεῖα τῆς ἀκτῆς.

Κατὰ τὴν αὐτὴν, ὁ φλιμπουτιέρος κίτταξε πλάι στὸν 'Ολαναῖο,
στὸ κρεβάτι του καὶ τοῦ εἶπε :

— Καὶ τώρα, μὴν ἐλεύθερος, σύντροφε, εἴμαστε ἐντελὸς μόνι.

— Θὰ σοὺ πῶ, ἀκούε, ὁ 'Ολαναῖος, δὲν θυμίζω ἀπὸ τὴν νε-
ότητά μου καὶ δὲν μοὶ ἔχει διηγηθῇ γιὰ τὸ μυστήριον τῆς γεννήσεώς
μου ἢ θετὴ μου μητέρα.

— Ὡραία!

— Γνωρίζεις τὴν πόλιν Σάμιλ ντ' Ὀλάν, καπετάνιε;

— Λίγιστα, ἀπάντησε συγκινημένος ὁ Λαπάντας.

— Λοιπὸν σ' ἀπόστασι βολῆς τοῦφρεντοῦ ἀπὸ τὴν πόλιν αὐτή, κοντὰ
στὴν ἀκρογιαλιά, βρίσκεται ἓνας μικρὸς καὶ φτωχικὸς σπινολισμὸς
φραδῶν. Τὸν λένε Καλιόβια, γιὰ τὴν ἐνδομυϊκὴν πολλὴν πενιχρότητα,
πολὺ ἄλλιος. Κάποιον νύχτα, κατὰ τὸ τέλος ἑνὸς τρομεροῦ χειμῶνος...

— Χρονολογία δὲν θυμίζω; ρώτησε ἀπότομα ὁ Λαπάντας.

— Ὅχι, ἀλλοστε δὲν ἐνδιαφέρει αὐτὸ καθόλου.

— ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

— ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

— ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

— ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

— ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

— ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

— ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

— ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

— Ἴσως, εἶπε ὁ φλιμπουτιέρος, ἀλλὰ ἔχει ἐν' ὄψιν σου, δι' ἡ
χρονολογία εἶναι σπουδαῖες, προσεμμένον γιὰ μιά βιογραφία.

— Ἀπὸ εἰν' ἔτσι, θ' ἀναφέρω καὶ χρονολογίες. Ἡ νύχτα ποὺ
ἀνέφερα λοιπὸν ἦταν ἡ τῆς 24ης πρὸς τὴν 25ην Μαρτίου τοῦ 1648.

Ὁ ἄνεμος.....

— Κατὰ τὸν Σατανὰ τῶν Σατανάδων! οὐραία μετὰ φωνὴ
πινυμένη ὁ Λαπάντας.

— Τὶ σὰς συμβαίνει, καπετάνιε μου; ρώτησε ἑξαγασμένος ὁ
'Ολαναῖος.

— Τίποτα, τίποτα, μ' ἔπνεξε ὁ καπνὸς τῆς πίπας μου. Ἐξακολού-
θησε, παιδί μου.

— Ἄν με διακόπτετε διαρκῶς, δὲν θὰ τελειώσω ποτέ.

— Βέβαια, βέβαια, ἔχεις δίκιο. Μὰ δὲν θὰ βγάλω περὶ ταιμον-
διά. Θὰ εἶμαι ἀφρονὸς σὺν καρχαρία. Ἐλεγεσ λοιπὸν, δι' τὴν νύχτα
τῆς 24ης πρὸς τὴν 25ην Μαρτίου τοῦ 1648 φουοῖσε δυνατὸς ἄ-
νεμος...

— Ἀκριβῶς. Καλοῦσε ὁ κόσμος καὶ πολλὰ πλοῖα νανάγησαν κατὰ
τὸ εἰκοσιεπτάχρο αὐτό. Οἱ καπνὸς τοῦ σπινολισμοῦ τῶν Καλιόβιαν
βρικοκόντουσαν πρὸ πάντων σὲ ἀπερίγραπτη ἀπελπισία. Ἐξ αἰτίας
τοῦ καροῦ, δὲν μποροῦσαν νὰ βγοῦν καὶ νὰ φερῶν. Σὲ μιά φε-
ράδην καλιόβια μάλιστα ἡ ἀπόγνωση εἶχε φτάσει στὸ ἀπορροχισμὸν.
Μέσα στὴ φτωχικὴ αὐτὴ τρώγλη, καθόντουσαν ἓνας παρὼς μετὰ τὴν
γυναῖκα του καὶ κλαίγαν τὴ Μοῖρα τους. Χοντρά δάκρυα κλαῖσαν
ἀπὸ τὰ μάτια τους. Ἡ δυστυχὴ γυναῖκα τοῦ παρὼς ἰδίως, θορυβοῦσε
σὺν τῇ εἰς νεκρὸ μυστῆστί της. Κι' ἡ ἀπελπισία τους αὐτὴ ἦταν πολ-
λὴ δικαιολογημένη. Ὁ δυστυχὴς παρὼς ἔτρεπε νὰ πληρώσῃ τὸ πρῶτο
φόρο 60 φράγκων καὶ δὲν ἔχε ὅτε
τὰ μὲν ἀπὸ τὰ χρήματα αὐτά. Ὁ
εἰσπράκτωρ ἦταν σκληρὸς καὶ ἀκαρδὸς
ἀνθρώπος καὶ τοὺς εἶχε δηλώσει, ὅτι
θὰ τοὺς ἔβγαζε ἀπὸ τὸ φτωχικὸν καλὸν
τοῦ, ἂν δὲν πληρώνονταν μέχρι πεν-
τάρας. Μπρὸς τὸν κίνδυνον αὐτόν, ὁ
δυστυχὸς παρὼς ἔκαμε τὴν προηγουμέ-
νη ἡμέρα μιά ἀποκοτιά. Ἀποφάσισε νὰ
βγῇ στὸ φάσμα μετὰ τὴν βάρκα του, ἡ
διαφορῶντας γιὰ τὴν τρικυμία. Πῆρε
μαζὺ του τὸ γιὸν του, ἓνα καλλιγραῖον
δεκάξην χρόνων, καὶ ἀνοίχτηκε στὸ πέ-
λαγος. Μὰ ἡ θέλλα ἦταν τρομακτικὴ,
ἡ βάρκα βοῦλαξε, ὁ γιὸς τοῦ κακο-
τυχου παρὼς πνίγηκε καὶ μὲ τὴν κατῶ-
θωσιν νὰ σωθῇ ὁ ἴδιος. Ἐκλαιγαν λοι

ΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΤΩΝ ΠΡΟΛΗΨΕΩΝ

Οι τσαρλατάνοι της Εύρώπης. Παράξενα «μάγια» και δαυματουργά φυλαχτά. Παλές μαγείες και προλήψεις. Η γρουσουζιά κι' η ποραζόσεις της, κλπ.



πλοίους τους δεισιδαιμονίες...

Ο Οδύγγορς δόκτωρ Χατσέκ είνε ένας από τους θαυρολάλους ε-
κείνους επιστήμονες που έχουν αναλάβει από κοινού το βάρδι έργο να
διαφορετούν το λαό και να ξεριζώσουν την τυφλή πίστη του στα μά-
για και στους τσαρλατανισμούς... Γι' αυτό το λόγο ώργάνωσε εδώ
κάτι λίγες μέρες στο Μουσείο της Κοινωνικής Ύγινης της Βουδα-
πέστης μια από τις πιο παράξενες Έκθεσεις της εποχής μας. Το
Μουσείο της Ύγινης λοιπόν μετεβλήθη σε «Μουσείο Προλήψεων»
και στις άπειρες αίθουσές του συγκεντρώθηκαν απ' όλες τις χώρες
της Ευρώπης κάθε είδους «μάγια» και φυλαχτά που
προκαλούν το θαυμασμό, τα ειρωνικά χαμόγελα και τη
φρόνη στους αναριθμήτους επισκέπτες του...

«Ελάτε να ρίξουμε κι' εμείς μια ματιά, μαζί με τον
Άγγλο δημοσιογράφο Ουίλλιαμ Τσέπμπερ, τον άπει-
στομένο της εικονογραφημένης «Σφαίρας» του Λονδί-
νου στη Βουδαπέστη. Ας δούμε τον κόσμο να περιεργαστεί
καμιάς περσεχτικά ένα προς ένα όλα αυτά τα παράξενα
εμάγια και τ' άλλονα μαγικά τους τσαρλατάνους.
Ο δόκτωρ Χατσέκ, άλλωστε, τα έχει ταξινομήσει κατά
εποχές κι' έχει συγκεντρώσει και τα «εμάγια» τα «γα-
τρικά» και τα θαυματουργά φυλαχτά κάθε πρωτόγονου
λαού της γης.

Εμείς, όμως, ως αρχίσουμε από τα μάγια και τα
γιατρικά των Ουγγρών χωρικών. Υπάρχουν, μεταξύ
των άλλων, εκεί, μερικά μαφικά από φρέσκο, που, ο-
πως πιστεύουν οι χωρικοί, γιατρεύουν τους πόνους των
αυτών.

Ένα γιορτινόν από κομμάτι, γυάλινα κατά προτί-
μη, γιατρεύει τις... εξάρσεις. Ή σπάχη από ένα πα-
νός κροτί, κάνει άμεσως ένα αλκοολικό να κόψει το
κράσι και μια αλκιφή από λίπος και τριχες δούβαλου
γιατρεύει τα έλκη των ποδιών...

Η άναμια θεραπεύεται με τον ακόλουθο τρόπο: Παίρνετε ένα
ξυλό μίλο, το κορμάνετε με τέσσερα κομμάτια και τ' αφήνετε να... θω-
μάσει. Έπειτα, πετάτε τα κομμάτια και το τρώτε δίχως φόβο! Το δέξο
του μίλου έχουν διαλύσει άκριτο οργανικό σίδερο από τα κομμάτια και
φυσικά, ένα τέτοιο φάρμακο άφραϊεί πρώτης τάξεως τονωτικό για
την άναμια... Έχει, βλέπετε, κάποια επιστημονική βάση. Μά είνε
τόσο πρωτόγονο!... Μήπως δεν είνε πιο εύκολο να πάρε κανείς, αν
είνε άναμικός, λίγη κίνα από το φάρμακείο;

Από πού το χρυσόκεντητο φυλαχτό γιατρεύει στη στιγμή τις
δηλητηριάσεις. Αυτή η οιδερένια άλυσίδα, τον πονόμυο! Έπειτα τα
το-α φλουριά που είνε περασμένα σε τρεις άπρες τριχες, μόλις τα
κορμάσει κανείς στ' αυτί του, του κόβουν άμεσα το ήλι... Ένα δα-
χτυλίδι από χρωματιστές κλωστές, γιατρεύει το μαρμαρίσμα... Ένα φυ-
λαχτό γεμάτο πούτιλο κοκκινομάστι, δάχνει τις βραχιλάδες!... Το
νύχι ενός λυσσασμένου σκύλου, γιατρεύει τον πονόδοντο...

Ανάμεσα σ' αυτά τα θαυματουργά φυλαχτά υπάρχουν και πολλά
που είνε φτιαγμένα από ανθρώπινο δερμά!... Αυτά είνε για τους
πόνους της καρδιάς... Ένα άλλο φυλαχτό που κορμείται από το λαι-
μό, είνε κάπως πολύδύλο: Είνε φτιαγ-
μένο μ' ένα ξερό κομμάτι φρού, ένα
κοχχίλι, ένα μικρό κομμάτι σαπούνι, δυό
φύλλα δάφνης και τρεις φράγες κι' έχουν
δεσφένει το κακό μάτι...

Θαυματουργό επίσης είνε και το φυ-
λαχτό, που είνε φτιαγμένο από ένα κε-
φάλι και μερικά κόκκαλα, μαζί με μια
φίλα και δαμένα με μερικά κλωστές από
στούπι. Αυτό το φυλαχτό, όταν το κού-
νη κανείς πίσω από την πόρτα του, δεν
φροδύται το κακό ποδαρικό από κάτω
του.

ΠΑΡΧΟΥΝ άνθρωποι που πιστεύουν ά-
κόμη στα μάγια; Αν κάνετε αυτή την
ερώτηση στο δόκτωρ Χατσέκ, τον διευ-
θυντή του Μουσείου της Κοινωνικής Ύ-
γινης της Βουδαπέστης, θα σάς άπαν-
τήσει μ' ένα απογοητευμένο χαμόγελο:
«Οι άνθρωποι που πιστεύουν ακόμη στα
μάγια, οι προληπτικοί, οι δεισιδαιμονίες
είνε τόσο πολλοί, ώστε ο αριθμός τους
μάς προξενεί κατ'άπληξη!... Όλοι οι άν-
θρωποι του λαού, όλοι οι χωρικοί της
Ευρώπης, άπό να καταφεύγουν σήμερα
στην Έπιστήμη, έξωκολουθούν άκόμη να
πιστεύουν στους μάγους, στους τσαρλα-
τάνους, στους «καμωγιαννότες», στις
σκοτεινές προλήψεις τους και στις ά-
πλοίες τους δεισιδαιμονίες...»

Εκτός, όμως, από τα μαγικά «εμάγια», υπάρχει και μια παρά-
ξενη συλλογή από πρωτόγονες κοινότητες, που τις φυλάχουν οι μάγοι
και η μάγισσες από κοινού, από πηλό, από ξύλο και τέλος μονάχα από
πανί και που γιατρεύουν μ' αυτές κάθε είδους άρρώστια.

Στην έκθεση του δόκτωρ Χατσέκ υπάρχουν έννητά τέμπε, κομ-
κλες, των οποίων η ιστορία είνε φρεσκασιμένη. Βορέθηκαν με ήμερα
άπό τον ίδιο το δόκτωρα σ' ένα ούγγρικό χωριό. Με τις κοινές λοι-
πόν αυτές μια μάγισσα καθόριζε κάθε πρωί, έπ' έννη ήμερα, και
κάθε φορά με μια άπ' αυτές, το λαμόνι ενός παιδιού που ήνα άρρωστο
άπό διφθερίτιδα! Έπειτα, πετούσε την κοινά στο δρόμο, για να
βρή κανένα παιδί και να κολήση έπει την ίδια άρρώστια. Οι χωρι-
κοί πιστεύανε και όταν η άρρώστια του παιδιού τους πετόδεν σ'
ένα άλλο, το δικό τους θα γιατρευόταν άμέσως, δίχως καμία άλλο
φάρμακο. Φαντάζεστε, όμως, αν με τον τρόπο αυτό, κοινά να
γιατρεύει ή διφθερίτις!... Το μόνο που έκανε ή μάγισσα ήνα να τή
μεταποιή και στ' άλλα παιδιά του χωριού, γιατί κάποτε άπό αυτά πα-
ίζοντες θα έβαζε στο στόμα του την κοινά που είχε βρεί στο δρόμο...

Όλα αυτά τα «εμάγια» στο Μουσείο της Βουδαπέστης προξενούν
την κατ'άπληξη και τη φρόνη! Μά καταλαβαίνει κανείς, ότι δεν είνε
εύκολο να περιγραφούν ένα προς ένα. Με τις ματιές που ρίξμε, θα
πρώτε άσφαλώς μια γενική ιδέα γι' αυτή την περιεργη και ένδιαφέ-
ρουσα Έκθεση του δόκτωρ Χατσέκ. Ας δούμε τώρα πώς οι δεισι-
δαιμονίες χωρικοί άποκαλύπτουν το πρόσωπο που τους έκανε τα «εμά-
για».

Παίρνουν τη νύχτα μια Σύννε, τη δένουν μ' ένα σπάγγο και
την κρεμούν μ' ένα κλειδί από τον άντηρα. Έπειτα
άρχίζουν να προφέρουν με τη σειρά τα όνομα των
προσώπων που ύποψίζονται. Σ' όποιον λοιπόν από τα όνο-
ματα αυτά άρχίζει να κουνιέται ή κρεμασμένη Σύννε,
αυτό είνε το πρόσωπο που τους έκανε τα «εμάγια»...

Για τις προλήψεις, όμως, δεν είνε εύκολο άκόμη τίποτα.
Ο Άγγλος δημοσιογράφος είχε την περιέργεια να
ρωτήσει τον δόκτωρα Χατσέκ για τις πιο συνηθισμένες
προλήψεις, στις οποίες πιστεύουμε όλοι μας σκεδόν και
να ζητήσει να μάθει την εξήγησή τους.

Γιατί παραδειγματός χάριν, θεωρείται γρουσουζιά
το χιμένο λάδι; Ο Οδύγγορς δόκτωρ έδωσε την ακό-
λουθη ιστορική εξήγηση: Ύπαρχει ή παρόδια, ότι τη
στιγμή που ένας παλαιός Πάπας έτοιμαζόταν να στέψη
έναν αυτοκράτορα, άναποδογόνους το σκείος τον περι-
είχε το άγιο μύρο από το χρίσμα. Ο Πάπας τρώμαζε και
το θεώρησε αυτό ως πολύ κακό οινό: «Θά μάς φέρη
γρουσουζιά!...», είνε βίστερα από τη στέψη στους καρδι-
ναλίους του. Κι' άλήθεια, από εκείνη την ήμερα άρχι-
σαν να βρίσκουν και τον Πάπα και τον αυτοκράτορα
ένα σωρό συμφορές και δυστυχίες... Γι' αυτό λοιπόν
πιστεύουμε, άκόμη κι' εμείς, ότι το χιμένο λάδι φέρνει
γρουσουζιά...

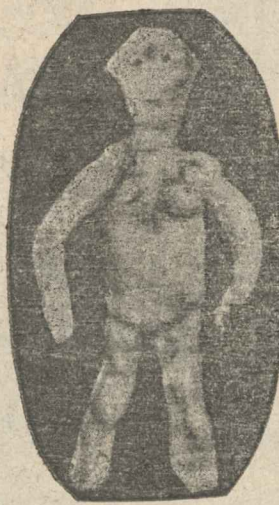
Ένας άλλος παλιός θρύλος άναφέρει, ότι το λάδι και το άλας
που χίνεται έπάνω στο τραπέζι, φέρνει γρουσουζιά, γιατί άναποδογόν-
οι τρώτε το λάδι και το άλας τη στιγμή που ο Χριστός σπρώχθηκε
στο Μυστικό Δείπνο κι' είνε στους μαθητές του: «Αμήν, αμήν λέγω
υμίν, ότι εις έξ υμών θέλει με παραδώσει».

Πιστεύουμε άκόμη, ότι μάς φέρνει γρουσουζιά ένα άσπρο όμο, ο-
δαν το σταντήσουμε την ώρα που βγαίνουμε από το σπίτι μάς. Γιατί
άραγε; Η εξήγηση είνε εύκολη για τον δόκτωρα Χατσέκ. Η προ-
λήψη αυτή δημοσιεύθηκε άπό την εποχή που τ' άσπρα όμοια του
λήπες αυτή δημοσιεύθηκε άπό τον πανικό, την φρόνη και την κατατρο-
φή. Άπ' όλα σκορπίσαν παντού τον πανικό, την φρόνη και την κατατρο-
φή. Άκόμη κι' ο Μωάμεθ ΙΙ μπήκε στην Κωνσταντινούπολη καβάλλα
σ' άσπρο όμο, Γι' αυτό λοιπόν πιστεύουμε, ότι μάς φέρνει γρουσου-
ζιά, γιατί το άσπρο όμο είνε σημείο καταστροφής και θανάτου.

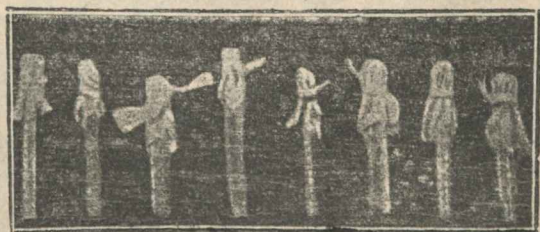
Γιατί άραγε ή πένητη φωνή του γυναικού και της κοκκινομάστις
είνε κακό προμήνιο και φέρνει γρουσουζιά; Η πρόληψη αυτή εξη-
γείται ως εξής: Οι γυναικίδες κι' ή κοκκινομάστις κορμάνανε στους
παλιούς πύργους, όπου κρεμιόνταν φυλακισμένοι οι κατόικοι. Ο
λαός λοιπόν πίστευε, ότι τα πουλιά αυτά έβλαπταν και τη συμφορά
τους. Κάποιος Μορρίνος με Μολίνα μάλι-
στα θεωρείται ότι είνε ο άνθρωπος που δη-
μοιόλησε αυτή την πρόληψη. Ήταν φυλα-
κισμένος σ' έναν υψηλό πύργο, γιατί είχε
καταδικαστεί σε θάνατο, μα πέφινε άπό
στην κοιλιά του και τον χάριζαν τη ζωή.

Μια νύχτα όμως έβγινε άπό τη φωνή του
γυναικού που του έκανε τόσο κακή έντύπωση,
ώστε γύρισε κι' είνε απογοητευμένος στην
φύλακα του: «Η φωνή αυτού του πουλιού
θα μου φέρη γρουσουζιά!...».

Και μά την άλήθεια, δεν άπατήθηκε
γιατί το πουλί έβγαζε, άπό να το έβλεπε ή



Μια μαγική κοινά.



Η κοινά που γιατρεύει τη διφθερίτιδα.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΠΩΣ ΜΑΘΑΙΝΟΝΤΑΙ ΤΑ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ!

Μια μέρα σ' ένα πανδοχείο κάποιας γεμα-
νικής πόλεως καθόταν ένας άγνωστος ξένος
και δειπνοφύε. Στο ίδιο τραπέζι δίπλα καθό-
ταν ένας Γερμανός άξιωματικός κι' άκάπνιζε,
πίνοντας το κρασί του.

Ένωμασταζό μπήκε στο πανδοχείο κι' έ-
νας άλλος Γερμανός άξιωματικός και πλη-
σιάζοντας το συνάδελφό του, του είνε:
—Ξέρεις, άγαπώ; Σε λίγο ένα ταγ-
μα Αυστριακόφ φθάνει εδώ πέρα.

Ο άγνωστος, άκούγοντας τα λόγια αυτά,
κίτταξε τους δυό άξιωματικούς και είνε:
—Φθάνω, φθάνει, φθάνει, φθάνουμε, φθά-
νουμε, φθάνουμε.

Ο άξιωματικός που είνε μετρώσει την
είδηση, κίτταξε έκπληκτος τον ξένο και τον
ερώτησε:

—Τι θέλεις να πής, κύριε;
—Θέλω να πώ, θέλεις να πής, θέλεις να
πής. Θέλω να πώ, θέλεις να πής, θέλεις να
πής... ήταν ή άπάντησή του ξένου.

Καταλαβαίνεις, κύριε, ότι μάς προσβάλ-
λετε με τον τρόπο σας αυτόν; Φωνάζε τότε
έξω-γυναικίδες ή άξιωματικούς.

Ο μετρημένος ξένος όμως έξακολούησε
εξ αγάθης του:

—Καταλαβαίνω ότι σάς προσβάλλω, κατα-
λαβαίνεις ότι μάς προσβάλλει. καταλαβαίνεις
έτι μάς προσβάλλει. Καταλαβαίνουμε ότι: σάς
προσβάλλουμε, καταλαβαίνεις ότι: σάς προ-
σβάλλετε, καταλαβαίνουμε ότι... μάς... προ-
σβάλλουν.

Ο πρώτος άξιωματικός τότε κατάλαβε πε-
ρί τίνος έπρόκειτο και άφου κηρύσχησε τον
έξω-γυναικίνο συνάδελφό του, μίλησε στον ξένο
άγγλικά.

Αυτός, άκούγοντας την αγγλική του γλώσ-
σα, άρτασε πιά τα ρήματα και εξήγησε στους
άξιωματικούς ότι ή διδασκαλία του, που τον
μάθιζε τα γερμανικά, τον είχε συμβουλεύ-
σει να κλίνει κάθε ρήμα που άκούει.

Η εξήγηση αυτή έθεωρήθη έπαρκής κι'
έτσι άπισσώδη κάθε έπεισόδιο.

Χώρις, πής και τον πήρε ο δήμος για να τον
κάνει ένοχόν άπάνω στην πυρά... Έχουμε,
όμως, και μια άλλη πρόληψη, που είνε ίσως ή
πιο περίεργη κι' ή πιο μαρτυρική άπ' όλες.
Πώς το λιά να καθήση σ' ένα τραπέζι! Στο Πα-
ρίσι έπάρχουν άνθρωποι, και σήμερα άκόμη,
που έχουν ως επάγγελμα να είνε οι «έδατοι
τέτατοι» σ' αυτά τα γρουσουζιά δείπνα...
Όταν λοιπόν μά άναδέσσανα δει έβγαζαν,
έτι έχει προσκαλέσει δεκατρία πρόσωπα σε
γεύμα, δεν στενοχωριέται διόλου. Τηλεφωνεί
άμέσως σ' ένα ειδικό γραφείο και το μεση-
μέρι ή το βράδυ έχει ένα «έδατο τέτατο»
προσκαλέσαντο στο τραπέζι της. Οι άνθρωποι
αυτοί είνε μορφομένοι, εύχρηστοι, συνωλη-
ται, εύγενείς και κομψοί. Πολλές φορές
ακόμη τυχαίνει να προσκληθούν σε τραπέζι και
σε τέτοια τραπέζια την ίδια ήμερα!... Γιατί,
όμως, είνε γρουσουζιάς ο άπελλός δεκατρία;
Γιατί στο Μυστικό Δείπνο, στο τελευταίο
δείπνο του Χριστού, καθήσαν δεκατρία πρό-
σωπα. Άπό τότε λοιπόν ο λαός θεωρεί ως
γρουσουζιά τους δεκατρείς συνδαιτημένους...

Πολλοί άνθρωποι επίσης πιστεύουν, ότι
άπό τους πολιτικούς λήθους, το όπλο φέρνει
γρουσουζιά. Η πρόληψη αυτή λένε, ότι δημ-
οφιλήθηκε άπό τις τραγικές περιπτώσεις της
αυτοκρατορίας της Γαλλίας Εύγενίας. Η ζωή
της ήταν μια σειρά από διδοχικούς θάνα-
τους κι' άνάποτες έπιτυχίες, ως την ήμερα
που της έκαναν δάρο ένα ύπεροχο δούλι...

Άπό εκείνη, όμως, τη στιγμή το έχασε ο-
λα: και το θόνο της και τον άντρα της, και
το γινύ της και την πατρίδα της. Όλος ο κό-
σμος λοιπόν πίστευε, ότι το όμορφο εκείνο ο-
πλί της είχε φέρη γρουσουζιά!...

Ο Οδύγγορς δόκτωρ Χατσέκ, καθώς βλέπε-
τε, είνε ο χειρότερος έθνης των μάγων και
των προληψιών. Η περιεργη, μάλιστα, έκθε-
σί του στη Βουδαπέστη είνε, για την εποχή
μάς, ένα έξωκορφέος γεγονός. Μά δά μπο-
ρούμε, άραγε, να ξεριζώση άπό τους λαούς
της Ευρώπης τις παλιές προλήψεις τους;
Πώς έβρα... Είνε τόσο δύσκολο!...



ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

ΛΟΥΚΙΑ

ΤΟΥ ALFRED DE MUSSET

Άγαπήμενοι μου φίλοι, όταν πεθάνω φυ-
τέψτε μίαν ιτιά άπάνω από το άντημα μου.
Άγαπώ το θαυρομένο της φύλλωμα, το
γλωβό της χροιάς, που μου είνε τόσο ται-
ριστό. Η σκιά της θα είνε ανάλαφρη στο
χώρα, που θα με σκεπάζη...

Ω, θυμάσαι!... Μιά θραυτά είμαστε υο-
νάγιοι. Είχα καθήση κοντά της... Έγινε το
κεφάλι της πός τα πίσω κι' άνοιξε πάνω στο
πίανο της, βοηθούμενη σε άπειρη ευσέβη, να
κυματίζη το λευκό της χέρι. Έπαιζε με
μουσική σαν φθόρυμα. Δες κι' ήταν το φτε-
ρούσιμα ενός μακρινού ζευγαριού, που άπαλο-
διαβαίνει, μέσα από καλμαριές και που φοβά-
ται μήπως βυθιστεί τα πουλιά!...

Στη μελαγχολική νυχτιά, ή μουσική ή
δυσάβητος έδινε γύρω μας μέσα από τους
καλμαριές των ανθέων. Η καρδιάς του παρι-
βολού κι' ή παλμός λευκός, άκίνητος άπό
τα κλωνάρια τους θωκένενα, άρρετες, σαν σε
προσευχή.

Το μισάνιγτρο παράθυρο άνοιξε να μας έρ-
χωνται ή άνοήτικες αυρο-
οιές. Τό άγέρι ήταν ήσυχο κι'
ή πεδιάδα έσπρη.

Είμαστε μονάχοι, θυσιέ-
ται σε συλλογή κι' είμαστε
μόλις δεκαπέντε γρόνοι. Έ-
κίτταζε τη Λουκία. Ήταν
γλωβή και έλκνθη. Ποτέ γλυ-
κύτερα ατμό δεν είχα με-
τρήσει το θάθος του άγνού
κόσμου και ποτέ δεν είχα
πάρει μια τέτοια εντανάληση
σε συλλογή κι' είμαστε
μόλις δεκαπέντε γρόνοι. Έ-
κίτταζε τη Λουκία. Ήταν
γλωβή και έλκνθη. Ποτέ γλυ-
κύτερα ατμό δεν είχα με-
τρήσει το θάθος του άγνού
κόσμου και ποτέ δεν είχα
πάρει μια τέτοια εντανάληση
σε συλλογή κι' είμαστε
μόλις δεκαπέντε γρόνοι. Έ-
κίτταζε τη Λουκία. Ήταν
γλωβή και έλκνθη. Ποτέ γλυ-
κύτερα ατμό δεν είχα με-
τρήσει το θάθος του άγνού
κόσμου και ποτέ δεν είχα
πάρει μια τέτοια εντανάληση
σε συλλογή κι' είμαστε
μόλις δεκαπέντε γρόνοι.

Τό κάθε τι που έκανε, ήταν
γεμάτο στυνότητα. Για πολ-
λή ώρα σπαίνουμε. Τό χέρι
μου άκουμπάσε στη δική της.
Έκίτταζε, καθώς όνειροπο-
λούσε, το λευκό της μέτωπο
κι' ένοιωθα στην ψυχή μου, πόση δύναμη έ-
γινε να μας γιατρεύσει χόλε λυπή, τα
δίδμα αυτά της: ελπίδας και της ευδαιμονίας
σταυρία: ή νύχτα του προσώπου και ή νύ-
χτα της καρδιάς.

Η σελήνη ανεβαίνοντας στον άνεφέλο ου-
ρανό, έλυσσε έξω από το γοητευτικό της πρό-
σωπο της Λουκίας μ' ένα πρωτόφαντο σού.
Κυτταγίχτηκε στη μάτια. Θά είδε άσφαλώς
μέσα στις κόρες των ματιών μου ν' αναβεί
γιγίς ή «έκονα» της. Στο πρόσωπό της έλαμ-
ψε τότε ένα χαμόγελο όμως μ' έκείνο των
άγγέλων του Ραφαήλ κι' άρχισε να τραγου-
δάει σιγά-σιγά...

Ω, άρμονία! άρμονία! κόρη της λύπης.
Ω, γλώσσα, που σε σοφίστηκε ή μεγαλο-
φυία για την άγάπη. Πόση μπε έβλεπε
άπό την Ιταλία θα κατέδραζε από τους ου-
ρανούς κάποια νύχτα που όλα άκίνητος ά-
ν' έβλαψαν από την ευδαιμονία της αγά-
πης.

Είμαστε μονάχοι και θυσιέ-
ται σε συλλογή κι' είμαστε
μόλις δεκαπέντε γρόνοι. Έ-
κίτταζε τη Λουκία. Ήταν
γλωβή και έλκνθη. Ποτέ γλυ-
κύτερα ατμό δεν είχα με-
τρήσει το θάθος του άγνού
κόσμου και ποτέ δεν είχα
πάρει μια τέτοια εντανάληση
σε συλλογή κι' είμαστε
μόλις δεκαπέντε γρόνοι.

Έσθλαξε άπάνω στον όμο μου το κροσσ-
μένο της κεφάλι. Δυστυχισμένο παιδί! Έ-
νοιωθα μέσα στην καρδιά σου να στενάζη το
όμο της άγνότητας: «Εκλινάσαι!... Στο λα-
τρευτό σου στόμα άρρετες θλίψεις ν' άκουμπή-
σουν τη χείλη μου και ή πόνος της ψυχής σου

επρούφθη το φιλή μου.
Έτσι, φυγή και γυμναστική από μίαν ά-
νεκφορπητή θλίψη σ' άγκυλάς τότε, που τα
ακτία σου κυλούσαν τα σιωπηλά τους δα-
κρυα, έτσι και όταν ύστερα από δυό μήνες,
σε κατέδαζα στον τάφο.

Έτσι, ω άγνό λουλούδι, χάθηκες άξαφνα.
Η θανά σου ήταν ένα χαμόγελο οδού σελ-
ήρορμένων. Ήσουν πάντα τόσο γλυκιά κι'
ήγες κοντά στη Θεό. Δεν ήσουν, παρ' ένα
παιδάκι άκόμη, μέσα στο λίκνο σου...

Στις άνοήτικες νύχτες—άλλοιμονο!—
το λευκό σου χέρι δεν θα κυματίζη πιά στα
φιλντισμένα κόκκαλα του πένου... δεν θα
κυματίζη πιά!...

Άγαπήμενοι μου φίλοι, όταν πεθάνω, φυ-
τέψτε μίαν ιτιά άπάνω από τον τάφο μου.
Άγαπώ το θαυρομένο της φύλλωμα κι' ή
σκιάς της θα είνε ανάλαφρη άπάνω στο
γύμα που θα κορμάνει.

ΥΜΝΟΣ ΣΤΗΝ ΝΥΧΤΑ

(ΤΟΥ ΗΙΕΡ ΛΟΓΙ'Σ)

Οι μαύροι δόγχοι των δέν-
τρων δεν σκελίζουν περισσό-
τερο άπό τα βουνά. Τ' έστέ-
ρα γεμίζουν τον άπείραντο
ουρανό. Ένας άέρας ζεστός,
σαν γυνάτο, ανθρώπου, χαι-
δεύει τα μάτια μου και τα
μαγουλά μου.

Ω νύχτα, που γέννησε
τους Θεούς! Πώς γλυκιά
είσαι άπάνω στη χείλη μου!
Πώς είσαι ζεστή μέσα πιά
καλλία μου! Πώς μπήγεις
μέσα μου τούτο το έρωτά,
και πώς νοιώθω να με γυν-
μοποιήσ η' όλη την Άναί-
στη!

Τό λουλούδι, που πής
σ' άνθίσαν άπό άπ' άπ' άπ' άπ'
γεννήθην. Ο άέρας, που πνέει έπ' ή πίσω
μου. Τό μύρο, που πνέει έπ' ή επιθυμία μου.
Μέσα στα μάτια μου ε'ν' όλη τ' άστέρας.

Η σωνή σου είνε τόσο άγία της θάλα-
σας ή ή σωνή της πεδιάδας; Τη σωνή σου
δεν την καταλαβαίνω, μά αυτή κάνει το κα-
σάτι μου να γέννη στα γόνατά μου και τα
δάκρυά μου να βρέγουν τα δά μου χείλη.

ΤΡΑΓΟΥΔΙ

(ΤΟΥ ΗΙΕΡ ΛΟΓΙ'Σ)

Ο πρώτος μου γάμος ένα περίεργον, ένα
περίεργον από μαργαριτάτια, που άτίγνι έσο
και με πολιτεία με τα πάλια και τους να-
ους της και τους θαλασμούς της και τους
αλλάτους της.

Ο δεύτερος έπλεξε για μένα σπύργο. Έ-
λεγε πως τα κελιά μου είνε μαύρα, σαν τα
μαλιά της νύχτας, και τα μάτια μου γλά-
ζια, σαν τα μάτια της νύχτας.

Ο τρίτος ήταν τόσο άμορφο παλληκάρι,
που κοκκίναζε κι' ή ίδια ή άγνη του σήν κι'
φίλους. Έβλεπε τα γόνατά μου έπάνω στα γό-
νατά μου και κολλούσε τα χείλη του στο γυ-
ννό μου πόδι...

Έσο όμως, πούνη μου, τίποτα δεν λύνεις,
τίποτα δεν άναδέχες, γιατί είσαι σπύργος.
Κάι ούτε άναίος είσαι. Όμως έμένα άνα-
κό!

ΟΙ ΑΝΘΩΜΑΝΕΙΣ ΚΑΙ ΤΑ ΤΡΑΓΙΚΑ ΔΡΑΜΑΤΑ ΤΟΥΣ

Η αλλόκοτη περιπέτεια της Μάρδας Λουβιέ σ' ένα ροδώνι του Συρέν. Ο μυρωμένος δάντης μιας ζωγράφου στο Μονμورانού. Η παράξενη αυτοκτονία ενός Δανού φοιτητού, κλπ.



γιατρεύεται καθόλου εύκολα. Τι περισσότερες φορές η ανθρωπιά οδηγεί τα θύματα της στο θάνατο. Έγιναν άπειρες τέτοιες τραγικές περιπτώσεις, απ' αυτές όμως θα σας αναφέρω τις πιο χαρακτηριστικές και τις πιο αλλόκοτες...

Ας αρχίσουμε από μια παλιά ιστορία. Κατά το 1820, ένα ώμορφο καλοκαιρινό πρωί, βρέθηκε νεκρός σ' ένα μεγάλο ροδώνι του Συρέν, που ε να κοντά στο Παρίσι, ένας στρατιώτης μ' ένα μπαγιόι υπηχμένο στην καρδιά του. Δίπλα στο πτώμα του ήταν μισολιπομένη μια νέα κι' ώμορφη χωριατοπούλα. Τι είχε συμβεί άραγε;

Το Συρέν είναι περφόρμα για τους άπειρους κήπους του που είνε την άνοιξη γεμάτοι από ανθισμένες τριανταφυλλίες. Έχει καταφύγιο συχνά και κάποιον αίσθηματικό περφόρμα: οι έρωτες κινούνται του Πιερ-σιού, Μήπως λοιπόν τ' αίσθηματικό εκείνο έγκλημα αποτελούσε καμιά από τις συνθηματικές έρωτικές τραγωδίες;

Η μόνη που μπορούσε να δώσει μια εξήγηση σχετικάς ήταν η ώμορφη χωριατοπούλα. Την έλεγαν Μάρδα Λουβιέ, κι' ήταν ένα καλή κορίτσι μ' ευγενική καρδιά, γνωστή σ' όλους τους κατοίκους του Συρέν. Η Μάρδα Λουβιέ όμως κατέβασε στην ανακρίση ότι τ' αίσθηματικό ροδώνι είχε χορεύει με τις φίλες της στο Κυριακάτικο πανηγύρι κι' ότι τ' αίσθηματικό είχε γυρίσει στο σπίτι της. Πριν κοιμηθεί ωστόσο κάθισε λίγη ώρα στο κατώφλι κι' ν' αναπνεύσει τ' αέρα των ρόδων που ερχότανε γύρω από τ' αίσθηματικό. Έπειτα πλάνιασε κι' από εκείνη τη στιγμή δεν θυμότανε πια τίποτα. Δεν ήξερε πώς βρέθηκε μέσα σ' εκείνο τ' ροδώνι και ποιά γένει μπορούσε να έχει με τ' αίσθηματικό στρατιώτη...

Έλεγε άραγε την αλήθεια; Τι πρώτες ύποψες δεν πιστεύει κανείς στα λόγια της και η παράξενη αυτή περιπέτεια θα τ' ε-πτοίχιζε δίχως άλλο πολύ κακοιά, αν ένα από τ' αίσθηματικά λυγμονικά της Ασφαλείας, ο αστυνομικός Ραούλ Μπερτιέ, δεν κατώρθωνε ν' ανακαλύψει ότι ο στρατιώτης εκείνος, που λεγότανε Πωλ Κουστέν, ε'γε δολοφονηθεί για λόγους αντίζηλιας από ένα μεθυσμένο συνάδελφό του...

Πώς βρέθηκε όμως μισολιπομένη κοντά στο πτώμα του η Μάρδα Λουβιέ; Καθώς βλέπετε, πολλά πράγματα έμεναν ακόμα ανεξήγητα κι' η ώμορφη χωριατοπούλα δεν θεωρήθηκε ότι ήταν τελείως άθωπη, αν και την άσφαλην έλευθερη, αφού δεν υπήρχε κανένα ε-πικρατητικό στοιχείο εναντίον της...

Πριν περάσει ωστόσο ένας χρόνος, η Μάρδα Λουβιέ ώδηγήθηκε πάλι στο δικαστήριο. Την είνε πίσει ένας αντρούλας την ώρα που έκλεβε τριαντάφυλλα. Ο αντρούλας αυτός ανέφερε μάλιστα ότι την είνε ιδει και πολλές άλλες φορές να κυμαίη τ' αίσθηματικό και τ' είνε κάνει αίσθηματικό παρατηρήσεις, κι φαίνεται ότι η Μάρδα Λουβιέ ήταν αίσθηματικό. Γι' αυτό, στο τέλος, αναγκάστηκε πάλι να την παραδώσει στην άσφαλην.

Όταν την ώδηγησαν στο δικαστήριο νικητή έκλεβε τ' αίσθηματικό, η παράξενη χωρια-

τοπούλα κατέβασε με δάκρυα στα μάτια ότι δεν μπορούσε ν' αντισταθεί στην ερωτική των ρόδων που πλημμύριζε τον Ιούλιο και τον Ιούλιο εκείνη την περιοχή. Κάθε βράδυ λοιπόν, πριν κοιμηθεί και κάθε πρωί, με την άνατολη του ήλιου, πήγαινε κρυφά στους ροδώνιους κι' έκλεβε μικρά λουλούδια, όχι για να τ' αίσθηματικό, αλλά για να στολίσει μ' αυτά τ' αίσθηματικό της!... Πολλές φορές μάλιστα έ-γιναν τις αίσθηματικές της από τ' αίσθηματικό άσφαλην: κι' έπειτα λιπόθυμη ανάμεσα στις τριανταφυλλίες. Κι' έτσι εξηγείται πώς είνε βρε-θεί εκείνη τη νύχτα δίπλα στο δολοφονημένο στρατιώτη.

Η Μάρδα Λουβιέ, όπως πιστοποιήθηκε τό-τε από τους γιατρούς, έπαυσε από την έπι-κινδυνη άρρωστικιά που αναφέραμε, την ανθω-μανία.

Όσο παράξενη λοιπόν κι' αν φαίνεται κι' η δεύτερη κατάθεση της, κι' αυτή τη φορά η αίσθηματική χωριατοπούλα έλεγε την αλήθεια.

Τ' αίσθηματικό όμως της ανθωμανίας δεν είνε υ-πο αίσθηματικό, όπως θα μπορούσε να υποθέσει κανείς. Έμεινε κι' γιατρός έγνωσε πολύ πεζό-ποτη γνώση. Η μεθυστική ερωτική ενό-υωρσου τριαντάφυλλου ένα θεού βράδυ του



Ο παράξενος αυτός έγκληματικός είχε βάσει επάνω στο στήθος του θύματός του μια ανθοδέσμη...

Ιουλίου, ενός από τ' αίσθηματικά εκείνα τριαντάφυλλα που ανθίζουν στις όχθες του Άλμ-α ή ενός μενεξέ των Άλπεων, από εκείνους που φυτρώνουν στα δάση του Σαλκοάμπε, δεν ναρκώνει μόνο τις αίσθησεις, αλλά έ-πνίει μέσα μια ακαθόριστα αίσθηματικό κι' ανεξήγητους πόθους. Μερικοί άνθρωποι μάλιστα τους σπρώχνει στο έγκλημα!... Άλ-λους πάλι, τ' αίσθηματικό ερωτικό ανθους τους κάνει να γίνονται μελαγχολικοί κι' σ' άλλους άνοιγει την όρεξη! Τέλος, σ' πολλούς σφονει την περιεργή αυτή άρρωστικιά που λέ-γεται ανθωμανία...

Από την ανθωμανία τώρα προσβάλλονται συνήθως οι νέοι και τ' αίσθηματικό. Έδώ και δυό χρόνια μια ώμορφη ζωγράφος είκοσι γρό-νων, η Ζερμαίν Ταλλίε, βρέθηκε ένα πρωί νεκρή στη μικρή βίλλα της στο Μονμورانού. Οι ιατροδικαστικές διερευνήσεις απέδειξαν ότι ε-ίχε αυτοκτονήσει με... τριαντάφυλλα! Έχε γεμίσει με τόσο πολλά τριαντάφυλλα τ' αίσθη-ματικό της κι' αυτό άκούα τ' αίσθηματικό της, ώστε ναρκώθηκε από τ' αίσθηματικό της και πέ-θανε από άσφυξία. Η νεκρή ζωγράφος όμως δεν είνε κανένα λόγο για ν' αυτοκτονήσει.

Είχε άρρωστικιάσει μ' ένα πλούσιο διαγ-γανο και ζούσε εύτυχισμένη. Τ' αίσθηματικό πά-θος ωστόσο τ' αίσθηματικό της ήταν τ' αίσθηματικό. Ήταν άλλωστε ζωγράφος λουλουδιών. Ε-δουσε τεράστια ποσά για να μπορεί να έχει και τ' αίσθηματικό ωμορφα λουλούδια και να στολίξη μ' αυτά τ' αίσθηματικό της και τ' αίσθηματικό της. Ήταν λοιπόν κι' αυτή ένα από τ' αίσθηματικά της ανθωμανίας και τ' αίσθηματικό της ε-ίχε μια άκούα απόδειξη ότι δεν γινότανε κα-νείς εύκολα από αυτήν την άρρωστικιά...

Στο Άγιοσού πάλι της Δανίας, η περ-φόρμα γέννη, ένας φοιτητής, ο Πιερ βαν Γκράβελ αυτοκτόνησε ένα βράδυ πίνοντας από τ' αίσθηματικό του. Αφού τ' αίσθηματικό θανάτου του, όπως εξακριβώθηκε από τους φίλους του, ήταν τ' αίσθηματικό των φίλων που άνοιξαν έξω από τ' αίσθηματικό του. Ο νεκρός φοι-τητής, όταν έμενε λίγη ώρα στο δωμάτιό του, γινότανε μελαγχολικός κι' ένοιωσε μια ακατανίκητη έπιθυμία ν' αυτοκτονήσει. Ένα βράδυ λοιπόν, ναρκωμένος από τ' αίσθηματικό των φίλων, έγειρε από τ' αίσθηματικό του κι' έ-πεσε άπλω στο λιθόστρωτο...

Πολλές φορές η ανθωμανία είνε η μόνη αι-τία διαφόρων έγκλημάτων, όπως φαίνεται α-πό τ' αίσθηματικό τραγικά δράματα.

Τ' αίσθηματικό του 1925, ο Ζουλιέν Σε-μεράκ, ένας εύπορος δικηγόρος από την Όρλεάνη, δολοφόνισε δίχως καμιά έ-ρωτική την άρρωστικιά του Ισαβέλλα Λεοβέρ, επάνω μ' ένα έγκλημα που έμενε τελέως. Ο παράξενος αυτός έγκληματικός είνε βάσει κατόπιν άπλω στο στήθος του θύματός του μια ανθοδέσμη!... Τι είνε συμ-βεί λοιπόν; Ο Σεμεράκ όμως έλεγγε στην ανακρίση ότι από μικρού ελάττους με πά-θος τ' αίσθηματικό. Τ' αίσθηματικό όμως του-τον έκανε να νοιώθει μια ανεξήγητη έπι-θυμία να κάνει κακί στον... Άλλον. Όσο μεγάλωνε, η έπικινδυνη άρρωστικιά του χειρότερη και τέλος τ' αίσθηματικό των λου-λουδιών τ' αίσθηματικό παραδουλή- τρέλας. Την ήμερα λοιπόν της δολοφονίας είνε α-νογάρσε μια ώμορφη ανθοδέσμη από τριαν-τάφυλλα για να την προσφέρει στην άρρω-στικιά του. Τ' αίσθηματικό όμως άρρω-τους δεν άνησε να έλθει σ' αυτόν τη μορφή έπιθυμίας του κι' ο Σεμεράκ τότε, τρέλλος από τ' αίσθηματικό του να κάνει κακί σ' άλλους, μόλις αντίκρουσε την δυστυρ-μένη Ισαβέλλα Λεοβέρ, ώμορφη άπλω της και την στραγγάλισε.

Ο δικηγόρος Σεμεράκ είνε ο τύπος τ' αίσθηματικού έγκληματικού ανθρωπού. Χαρακτηρι-στικός επίσης τύπος είνε κι' ο λιμενεργάτης Ζήν Τσακί που μαχαίωσε την φίλη του Αλεξέτα Μπουνιέ, έδώ και λίγους μήνες: σ' Μασσαλία. Ο Ζήν Τσακί, όπως κατέβασε στην ανακρίση, είνε τρέλλος έξω από τ' αίσθηματικό των κόκκινων τριαντάφυλλων με τ' αίσθηματικό της έρωτικής του, με τραγουδίστρια των βόρων, στέλνει τ' αίσθηματικό της...

Κι' ο ιατροδικαστής Λουί Περέ καταλήγει στο άσθηματικό επανωλαβόνοντας ότι η ανθωμανία είνε μια από τις πιο περίεργες, α-λλά και τις πιο έπικινδυνες άρρωστεις. Σε συμπτώματα δ' ανθωμανίας αποδίδει και τις περισσότερες αυτοκτονίες των νέων ή των έρωτευμένων που συμβαίνουν κάθε γέννη, την Άνοιξη...

ΟΜΙΛΟΥΝ ΟΙ ΣΟΦΟΙ

Εύκολα μπορεί ν' άπατηθεί κανείς όταν τ' αίσθηματικό.

Η άσφαλην χρούε: πολλές φορές μια κα-ταγάρνα πονηρία.

Η συμπεριφορά είνε για τ' αίσθηματικό, έτι τ' αίσθηματικό για τ' αίσθηματικό.

Βολταίρος

Αί Πρωταγωνίστριές μας

Τού κ. Φώτου Γιοφύλλη

Η καλλιτεχνική ζωή τής Κυβέλης



πολύ διδακτική για τις διαβάσεις και τον χαρακτήρα του θεατρικού μας Κοινού.

Τ' αίσθηματικό του 1926, ο θάσος τής κ. Κυβέλης από τ' αίσθηματικό μετεφέρθη στο θεατρικό «Απόλλων» τής όδοι Έδουάρδου Λό (που σήμερα είνε κινηματογράφος). Έκει άρχισε ο θάσος πα-ραστάσεις στις 14 'Οκτωβρίου 1926. Η ένωρσις είνε με τ' αίσθηματικό των Φεβόλ και Καθαγέ «Φθινοπωρινά Ρόδα». Έπειτα έδόθη «Ο Βραχμάνος» και έγιναν επανηλήσεις από πάλης έπιτυχίες τ' αίσθη-ματικό.

Τέλος, τ' αίσθηματικό 1927, ο θάσος τής κ. Κυβέλης δειλμή με ζη-μίες. Οι ήθοιοι μάλιστα κατέφυγαν και στα δικαστήρια για οικο-νομικές διαφωρές με τ' αίσθηματικό τ' αίσθηματικό.

Στο μεταξύ, στο παλιό θέατρο Κυβέλης έπαψε μουσικός θάσος τ' αίσθηματικό. Κρ. Νέξερ.

Άρσενον καρό πάλι η Άθήνα έσπερήθη την τέχνη τής κ. Κυβέλης. Μά κατά τ' αίσθηματικό του 1927, η κ. Κυβέλη κυριάρχησε νέον θάσος και στις 4 'Οκτωβρίου 1927 άρ-χισε παραστάσεις πάλι στα «Διονύσια», όπου είχε σημειω-θεί η καταπληκτική έπιτυχία τ' αίσθηματικό.

Ο θάσος τής κ. Κυβέλης και πάλι περιλάμβανε τις δυό κόρες της κ. Μιράντα και δίδα Άλκυον, μια και την κ. Άλκυον και άλλες καλλιτέχνιδες. Όμοιος τ' αίσθηματικό κ. κ. Ν. Παπαγεωργίου, Δανδραμίου, Παρασκευά, μια και τ' αίσθηματικό. Κώσταν Μουσισην, για πρώτη φορά, καθώς και άλλους γνωστούς καλλιτέχνες.

Η ένωρσις είνε με τ' αίσθηματικό «Ρομάντσος» και με πρωταγωνίστρια την κ. Κυβέλη. Ο κόπος έφραξε και γέννη τ' αίσθηματικό. Πιένες καταπληκτικές σημειώνοντου-σαν κάθε βράδυ!

Η κ. Κυβέλη ήταν ένθουσιασμένη για τ' αίσθηματικό αυτή τ' αίσθηματικό Κοινού, έπειτα από δέκα μηνών δια-κοπή.

—Τ' αίσθηματικό Κοινού, έλεγε με χαρά, μ' άγάπησε και μ' άγαπά πάντα!

Από τις 4 'Οκτωβρίου ως τις 26 τ' αίσθηματικό έπαίετο στα «Διονύσια» διαρκώς τ' αίσθηματικό. Και στις 27 'Ο-κτωβρίου ο θάσος Κυβέλης έγκαταστάθηκε και πάλι στον «Απόλλωνα».

Έκει, ο θάσος έσημειωσε μια ώραία έπιτυχία του, α-λλά χωρίς την συμμετοχή τής κ. Κυβέλης. Έδόθη τ' αίσθηματικό του κ. Π. Χόρν «Μελτεμιάς». Τ' αίσθηματικό είνε από τ' αίσθηματικό τ' αίσθηματικό κ. Χόρν, αλλά και έλου τ' αίσθηματικό μουσολογίου. Σ' αυτό δ' η δ'ς Άλκυ έσημειωσε μια λαμπρά έπιτυχία. Μά και τ' αίσθηματικό των ήθοιων τ' αίσθηματικό έθροίβεσαν. Τ' αίσθηματικό κρατήθηκε στη σσην 20 φορές στη σειρά.

Κατόπιν έπαίχτηκε «Θά με παντρευθή» τ' αίσθηματικό Βερνέι, με πρωταγωνίστρια την κ. Κυβέλη. Έσημειώθη μεγάλη έπιτυχία και τ' αίσθηματικό κρατήθηκε ένα μήνα συνεχώς στη σσην.

Έπαίχθηκαν έπειτα διάφορες πάλης κομωδίες. Μά ανεβάστηκαν και νέα έργα. «Ανίμια σ' αυτό ήταν η «Εύχρηστος» πολιτικοκοινωνικών έργων τ' αίσθηματικό Μα-λεσόν. Σ' αυτό η κ. Κυβέλη έδημιούργησε τ' αίσθηματικό της κ. Ντέο με μεγάλη έπιτυχία.

Έδόθη κατόπιν η κομωδία τ' αίσθηματικό Ντέ Φλέος «Στ' αίσθηματικό», που έ-παίετο κατά συνέχεια τ' αίσθηματικό. Κι' έπειτα η κομωδία τ' αίσθηματικό «Ο άνθρωπος, τ' αίσθηματικό και η άρετή», στην όποια έ-μεινε δ' αίσθηματικό η κ. Κυβέλη. Καί πάλι, τέλος, άρχισε να παίζεται τ' αίσθηματικό «Ρομάντσος» με την κ. Κυβέλη με νέες πένες. Την 12 Μαρτίου 1928 στον «Απόλλωνα» ο θάσος τής κ. Κυβέλης έφραξε με μια πανηγυρική παραστάση την έκαιωντιστηρία της γεννήσεως τ' αίσθηματικό Ένριχ Τζιν. Έδωσε την «Νόμος» με πρωταγωνίστρια την κ. Κυβέλη με με συμμετοχή τής κ. Άλκυον, τ' αίσθηματικό της δ'ς Σταυρίου και τ' αίσθηματικό κ. Κ. Μουσισην, Ν. Παπαγεωργίου, Παρασκευά, κλπ. Η βρα-δεία ήταν έξαιρετική και σημειώθηκε τ' αίσθηματικό έλου τ' αίσθηματικό Κοινού τής Άθήνας.

Τ' αίσθηματικό του 1928, τ' αίσθηματικό θέατρο Κυβέλης, άναρχό στο Χρηματιστήριο κατεστράφη και έπαυσε πάλι να άπαρη εκεί θέα-τρο. Μετά 33 χρόνων ζωής, τ' αίσθηματικό «Βαριετέ» και κατόπιν θέατρο

«Κυβέλη» άπεθανε. Τ' αίσθηματικό έγινε Τράπεζα και τ' αίσθηματικό με-τεβλήθη σε τρία καφενεία. Τ' αίσθηματικό είνε άρκετά αξιοσημείωτο στην ιστορία μας αυτή, γιατί στο θέατρο αυτό η κ. Κυβέλη έδειξε την τέχνη επί 17 όλόκληρα χρόνια!

Στ' αίσθηματικό, ο θάσος τής κ. Κυβέλης έγκαταστάθη πάλι στα «Διονύσια» και τ' αίσθηματικό του 1928—1929 έπαψε πάλι στον «Α-πόλλωνα».

Κατά την χειμωνιάτικη αυτή σσην τ' αίσθηματικό «Απόλλων», η κ. Κυβέλη έπαψε πολλές από τις πάλης της έπιτυχίες. Κι' έσημειωσε και νέες. Έπαίχθηκαν έξωθεν τα «Φθινοπωρινά Ρόδα» τ' αίσθηματικό Ρώσσου συγγραφέα Ήλια Σουρκοφσκιερ. Στ' αίσθηματικό τ' αίσθηματικό η κ. Κυβέλη έδημιούργησε έναν δινάτο όλο, όπου παρουσίασε ύπεροχες στιγμές συγκρατημένου πόνου και ληγμένον ληγμον. Στ' αίσθηματικό αυτό η καλλιτέχνης μας ήταν ύπεροχη!

Μά έναν πολύ χαρακτηρισμένο και θανατωτό όλο έδωσαν η κ. Κυβέλη τ' αίσθηματικό του 1929 στο «Σαββατοκύριακο» τ' αίσθηματικό Κό-ουαντ. Ο όλος της όμως αυτός ήταν έντελως διαφορετικός από κάθε προηγούμενο όλο. Παραστάθηκε ως κ. Μπίς, δηλαδή σ' ένα όλο πάλης ήθοιου με παράξενα γούστα κι' έδημιούργησε έναν τύπο πολύ χαρακτηρισμένο.

Έφρασε πάλι στην έποχή που η κ. Κυβέλη έπηρε την άποψη να άρρώσει τις έμφανίσεις της στη σσην.

Κατά τα τελευταία χρόνια φαίνεται η καλλιτέχνης μας σ' αίσθηματικό ν' άναπαύη. Και είνε η αλήθεια, ότι έργαστηκε πολύ και με μεγάλη έπιτυχία για την έλληνική θεατρική τέ-χνη. Μά και τ' αίσθηματικό μας άγάπησε πολύ την τέχνη της και της έδειξε την έπιθυμία και τ' αίσθηματικό του μ' όλους τ' αίσθηματικό. Η κ. Κυβέλη δεν μπορεί νάχη κανένα παρά-πονο.

Έπειτα από τόσα χρόνια έντατικής έργασίας, η κ. Κυβέλη έχει φθάσει στο σημείο της άνέσεως. Μπορεί πάλι ν' άναπαύη επάνω στις άάφνες της!

Έχει πάλι άποκτήσει περιουσία πολλών δεκάδων έκα-τομμυρίων και συνεχώς έχει έμφανίσει τις δυό θηγατέρες της αλήτινες καλλιτέχνιδες, άξίες να την διαδεχθούν με νέους θροίβους στην έλληνική σσην.

Η κ. Κυβέλη είνε πάλι έπιτυχής!

Τ' αίσθηματικό του 1932 έφρασε οάν βόμβα η άδηση: Η κ. Κυβέλη και η κ. Μαρία Κοταπούλη θά συνεργασθούν!

Τ' αίσθηματικό μας Κοινού με διασπασία άκουσε την είδηση. Ήταν έκπληκτο! Τ' αίσθηματικό ήταν προποσάμε, γιατί με-σα στην τόσο μεγάλη τους σταδιοδρομία η δυό καλλιτέχνιδες ποτέ δεν συνεργάστηκαν. Συναντιώθηκαν, έπαίεσαν, η μια την άλλη — πάντα βέβαια μέσα στα σήματα της τέχνης — μα ποτέ δεν συνεργάστηκαν, δεν παρουσιάστηκαν μαζί, στον ίδιο θάσος.

Όσοι, τ' αίσθηματικό έξεχάστηκαν, η συνεργασία άνασεί-σθη. Έτσι την 2 Άπριλίου 1932 για πρώτη φορά η κ. Κυβέλη και η κ. Μαρία παρουσιάστηκαν μαζί στη σσην στην ίδια παράσταση. Η πρώτη σσην, αίσθηματικό παραστάσε που έπαξαν μαζί, έδόθη στο θέατρο «Κεντρονός» με την «Επ-ιστοφή» τ' αίσθηματικό συγγραφέα Όνι.

Τ' αίσθηματικό έδόθη σε μεγάλη σειρά παραστάσεις κι' έπειτα έπαρη πάλι και με τις δυό καλλιτέχνιδες μαζί «Τ' αίσθηματικό της κ' αίσθηματικό Γουόρεν τ' αίσθηματικό Σό. Και έπα-λοήθηκαν και άλλες παραστάσεις διαφόρων έργων με τις δυό μαζί, συνεργάζόμενες κορυφαίες καλλιτέχνιδες μας.

Κατόπιν η κ. Κυβέλη και η κ. Μαρία έφρασαν μαζί για την Πόλη. Έκει, έπειτα από τ' αίσθηματικό, τις έδωσαν μαζί και ο κινηματογράφος. Έπαξαν μαζί για να γυρισθι μια κινη-ματογραφική ταινία.

Η κ. Κυβέλη δεν ήταν πρώτη φορά που έπαξε για κινηματο-γράφος. Για την άσθηματικό, ήταν η δεύτερη. Είχε πάλης, και κατά τ' αίσθηματικό 1913 και έγινε μια μικρή ταινία, που άπρε μέσα στην έπιθυμία τ' αίσθηματικό κ. Τάου Μορσάτη «Πανόραμα», που παήθηκε τότε από τ' αίσθηματικό της, όπως αναφέραμε. Μά τότε η κ. Κυβέλη δεν είχε μεγάλη έπιτυχία στην κινηματογραφική ταινία. Έλεγαν μάλιστα οι ειδικοί ότι δεν είχε φωτογένεια.

Τ' αίσθηματικό 1933 η κ. Κυβέλη έαναγύρισε από την Πόλη. Και από τότε κάθε συνεργασία με την κ. Μαρία διακόπη.

Τώρα η κ. Κυβέλη λέγεται, ότι ετοιμάζεται να άρρώσει νέον θάσος υπό την άσθηματικό της και να προχωρήσει στον ώραίο καλλι-τεχνικό της δρόμο με νέες δημιουργίες.

Τ' αίσθηματικό και τ' αίσθηματικό

ΠΩΣ ΕΦΤΑΣΑ ΠΡΩΤΟΣ ΣΤΟΥΣ ΑΓΩΝΕΣ

ΤΟ ποδήλατο είνε ή μεγάλη άδυναμία της ζωής μου. Δέν έχω βέβαια κανένα παράτονο, γιατί είμαι τώρα ένας από τους πρωταθλητές του «Γύρου της Ιταλίας», μά για να φτάσω ως τη σημερινή δόξα μου, πόσες περιπέτειες, Θεέ μου, πόσες τραγωδίες!...

Μιά προσπάτουν απ' αυτές θά μου μείνι αδέχαστη. Θέλετε να σας τη διηγηθώ;Θά γελάσετε από την καρδιά σας...

Ήμουν τότε δεκαοχτώ χρόνων και πήγαινα ακόμη στην τελευταία τάξη του Γυμνασίου, γιατί αυτό το καταραμένο το ποδήλατο με είχε κάνει να χάσω δυό χρόνια του σχολείου... «Αν δέν ήμουν όμως ό πρώτος μαθητής, ήμουν όστόσο άρχισος μιάς ομάδος ποδηλατιστών, και, φυσικά, ό καλύτερος ποδηλάτης της Φλωρεντίας. Φαντασθήτε ότι δέν περπατούσα ποτέ. Βρισκόμουν πάντα καθάβια στη σέλλα του ποδηλάτου μου. Κάθε άπόγευμα μάλιστα έκανα μιά θριαμβευτική βόλτα στην πλατεία της 'Αγίας Τριάδος, για να μέ δει το «κορίτσι» μου πίσω από τά τζάμια του μοτοσφαιδίου, στο όποιο εργαζόταν... Δέ 'Η Φιορέττα ήταν ή πό όμορφη ωδιστρούλα της 'Ιταλίας κι' ήταν τόσο ύπερφανή πού μέ είχε φίλο!... Γι' αυτό κι' εγώ, σάν να ήταν ποδηλατοδρόμο ή πλατεία της 'Αγίας Τριάδος, έκανα δύο κι' έπαιδιζες!... Περνιό είνε βέβαια να σας πώ ότι δέν καταδεχόμουν ποτέ να πιάσω τό τιμόνι. Ήμουν ένας κάσος»!...Μιά μέρα όμως πού μπήκα δλοταχώς στην πλατεία, μέ τά χέρια στις τσέπες, δέν πρόφτασα ν' άρπάξω τό τιμόνι και βρόθιχα έξω από τώ από τά πόδια ενός άλόγου... Τό άλογο, από την τρομάρα του, πνίχσε δυό κλωτσιές του άμαξά και τόν γκρεμοτσίωσε από τη θέσι του. 'Ο δίστιχος σωριάστηκε φαρδύς-πλατύς στην άσφαλτο, οδολογίσοντας:

— Δέν φταίς εσύ, καλνιόπαδο!... Φταίει εκείνος ό διάβολος πού σοι τό πούλησε!...

Εγώ, έννοείται, είχα καθάλλήσει πάλι τό ποδήλατό μου κι' έκανα τά πεντάλια του να πετάνε σπίντες...

Αυτό είνε ένα από τ' άσημαντα μικροπεισιόδια εκείνης της έποχής, πού έκαναν όλοι τά παιδιά να μέ κυττάζουν σάν φαινόμενο. Ή πό τραγική μου όμως περιπέτεια είνε ή ακόλουθη:

Είχε έρθει ό Μάιος κι' έπειδή μιά ήμέρα πιάστηκα μέ κάποιον συμμαθητή μου στην οδλή του σχολείου και του άνοιξα τίς μύτες, ό γυναικάς μ' έστειλε να ξεκουραστώ στο σπίτι μου, αποβάλλοντάς με για όγτώ μέρες. Τά μέλη όμως της ομάδος μου, πού ήσαν και συμμαθηταί μου, δέν μπόρεσαν να γονέψουν αυτή την άδυσία και σήκωσαν επανάσταση... Τό άποτέλεσμα; Φάγαμε κι' αυτοί όγτώ μέρες άποβολή ή ήσυχασαν...

Εκτός όμως από την άποβολή, φάγαμε και κάτι άλλο από τόν πατέρα μας, μά ύστερα από είκοσι τέσσερες ώρες τό είχαμε ξεκαθάσει, γιατί είχαμε πείσει ό πάπος...

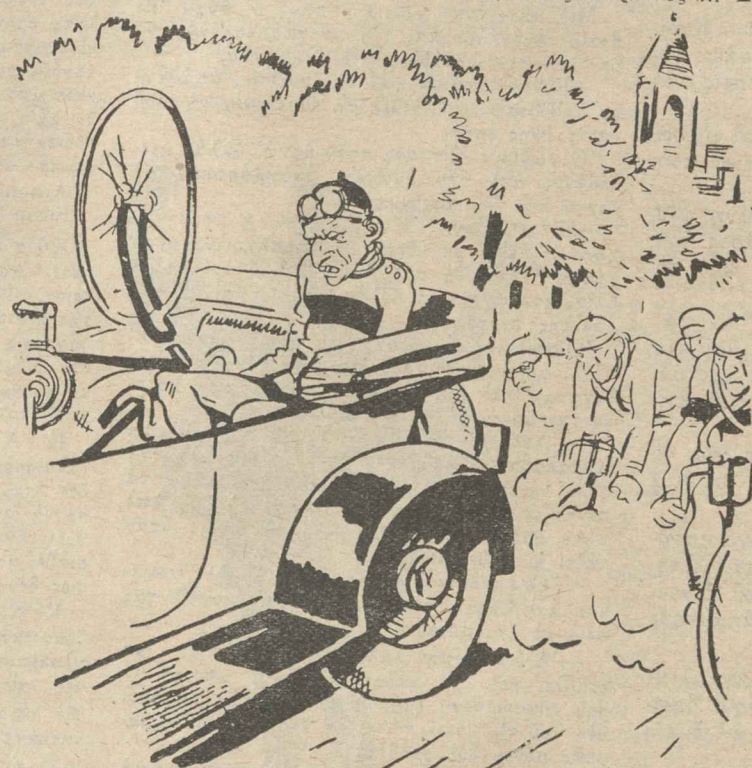
Είμαστε λοιπόν έφτά κι' έπειδή δέν είχαμε να κάνουμε τίποτα καλύτερο, άποφασίσουμε να πάμε στο Βιαρρέτσιο, μέ τό ποδήλατο, φυσικά. Εγώ ήξερα καλά τό δρόμο, γιατί κάθε καλοκαίρι τόν έκανα μέ τό άνοχτό αυτοκίνητο του πατέρα μου.

Οί άλλοι τότε μου άνάδισαν τό

γενικό πρόταγμα: Τιμητική θέσι, μά δύσκολη! Έπρεπε να στρωθώ διαρκώς τους άλλους. Να τούς ριμολώω, όπως λένε... Τό δέχτηκα όμως εύχαρίστως, για να τούς δείξω ότι ήμουν ό καλύτερος από όλους.

Στις τρεις ή ώρα τό πρωί λοιπόν, συναντηθήκαμε όλοι μας στην άρχή του δρόμου πού τραβούσε για τό Βιαρρέτσιο. Μά, ήταν άκόμη τόσο σκοτεινά, ώστε δέν βλέπαμε ούτε τη μύτη μας.

— Παιδιά, τότε είπα σοβαρά. Σας προειδοποιώ ότι εγώ θά τραβήξω μπροστά, δίχως να κυττάζω πίσω μου... Τόσο τό χειρότερο για κείνον πού θά χάσει τά λάστιχα στο δρόμο... Άπό δω ως τό Μοντεκατίνι θά πάμε μέ δυό-τρεις πενταμιές... Έπειτα, θά τραβήξουμε για προχείριος, ξεκουραζόμεστε μισή ώρα κι' έπειτα, δρόμο πάλι για τό Βιαρρέτσιο. Όταν θά φτάσω εκεί



Έφτασα στη Φλωρεντία πρώτος... με τ' αυτοκίνητο!...

πέρα, στην πλατεία Φούνι, θά τη-δύσω από τό ποδήλατο και τότε μονάχα θά κυττάζω πούς λείπει!... Είμαστε σύμφωνοι;

— Τράβα μπροστά! μου φώναξε ένας από τούς συντρόφους μου, πειραγμένος. Μηπως μέ πέρασε για τίποτα χελώνες;

— Αυτό θά τό δούμε!... του άπάντησα και πήδηξα στη σέλλα. Οί άλλοι κάνουν κι' αυτοί τό ίδιο και ξεκίνησαμε για τό Βιαρρέτσιο.

Εγώ ήμουν μπροστά και έτραβούσα όλους τούς άλλους. Τραγουδούσα χαρούμενος ένα τραγούδι της μόδας και δέν γύριζα να κυττάζω πίσω μου.

Τραγουδούσα ως τό Πράτο. Έπαιτα, έκανα στο τιμόνι και σούπασα. Έτσι πέρασαμε την Πιστόια, τό Σαρραβόλλε και φτάσαμε στο Μοντεκατίνι...

Μά εκεί δέν άόηχαμε να φάμε τίποτα. Δέν είχε ακόμη ξημερώσει κι' ήσαν όλα κλειστά. Άρμιο λοιπόν γρήγορα για τό Μπαρτζό και για τό Μπουτζιάνο. Μά κι' εκεί πέ-

ρα όλα ήσαν κατάκλειστα. Τραβήξαμε τότε για τη Μπέσια. Εκεί άόηχαμε κάποιο κατάστημα άνοιχτό, μά ήταν φαρμακείο...

Τι να γίνει; «Αν και πεινούσαμε, όύρηχαμε πάλι από τη Μπέσια ό ένας πίσω από τόν άλλο κι' εγώ μπροστά, πρώτος απ' όλους... Άρχιζε να ξημερώνει. Ή πρωινή δροσιά μιάς ζωντανεύει. Μά για φανταστήτε! Δέν είχε σκάσει ακόμη κανένα λάστιχο. Κι' όμως τό πό καινούργιο είχε δεκαπέντε μυαλλόματα!...

Όταν φτάσαμε στη Λούνα είχε ξημερώσει πεία. Βοήκαμε άνοιχτό ένα μπαρ και φάγαμε κάτι. Έπειτα, πάλι να ξεκινήσουμε, ρώτησε τούς φίλους μου αν είχαν κουραστεί. Έκείνοι κοκκίνισαν από την προσβολή.

— Εμείς, αν θές, μπορούμε να πάμε ως τη Γένουα!

Εγώ όμως επέμεινα:

— Αφήστε τίς υπερβολές!... Σε

— Απλό τό Αρέτσιο ως τη Φλωρεντία έπρεπε να περάσουμε από τό Ποντετσίνο. Μας έδειξαν τό δρόμο, μάς είπαν να κύνουμε πρώτα έτσι κι' ύστερα έτσι κι' έπειτα έτσι, κι' έμεις κοινήσαμε τό κεφάλι μας, σηδύσαμε στις σέλλες μας και δρόμο για τόν κάμπο. Ή δημοσιά ήταν ίσα και γυρίζουμε τά πεντάλια ορθικά σάν μυαλλορίνες...

Στη μέση του δρόμου όμως, δέν έβρα πώς διάβολο μου πέρασε από τό νού, ότι στη γέφυρα της Φλωρεντίας μέ περίμενε τό «κορίτσι» μου μέ τίς φίλες του. Και τότε μου ήρθε ή τρέλα να τά κάνω διασημοτάτα. Έσκυφα στο τιμόνι κι' άρχισα να κάνω τά πεντάλια να πετάνε σπίντες... Σε δέκα λεπτά τά άφες τούς είχα ξεπεράσει όλοι κι' όμορφα θριαμβευτικά για τήν νίκη...

Όταν πέρασα τόν κάμπο, έσκυφά και δρόμο πάλι μέ την ύφερα. Ύστερα από μιά ώρα έπαιρνε τόν κατήφορο. 'Ο άλλος νέβαινε τη ράχι ενός βουνού... Μού φάνηκε τότε ότι ό άνιχνος ήταν ό σωστός δρόμος κι' άόηχαμε να τόν περάσω, δόλχαρος πού ήμουν άκόμη πρώτος...

Ανέβαινα λοιπόν λαχανιασμένος μά δολόληρη ώρα και τέλος έφτασα σ' ένα χωριό μέ μερικά καμάρια και μισογυρισμένα σπίντια. Όσο σιμωσ εκεί πέρα άρχισε να μέ πνίτσει σάν περιεργό φαινόμενο, σάν να λέγαμε μεταξύ τούς: «Μά! 'Από πού ξεφύτρωσε αυτός;» Έγώ τότε, όταν είδα εκείνο τό παλιό νού τους, έβγα να κατάχλω και στάθηκα.

— Τι είνε εδω; τούς ρώτησα.

— Τό Πέρτζινο...

— Τό Πέρτζινο; Και τι είνε εδω;

— Έδω τό έβουε; ό Θεός...

— Μά από πού είνε λοιπόν ό...

— Απλό τό Αρέτσιο ως τη Φλωρεντία έπρεπε να περάσουμε από τό Ποντετσίνο. Μας έδειξαν τό δρόμο, μάς είπαν να κύνουμε πρώτα έτσι κι' ύστερα έτσι, κι' έμεις κοινήσαμε τό κεφάλι μας, σηδύσαμε στις σέλλες μας και δρόμο για τόν κάμπο. Ή δημοσιά ήταν ίσα και γυρίζουμε τά πεντάλια ορθικά σάν μυαλλορίνες...

Στη μέση του δρόμου όμως, δέν έβρα πώς διάβολο μου πέρασε από τό νού, ότι στη γέφυρα της Φλωρεντίας μέ περίμενε τό «κορίτσι» μου μέ τίς φίλες του. Και τότε μου ήρθε ή τρέλα να τά κάνω διασημοτάτα. Έσκυφα στο τιμόνι κι' άρχισα να κάνω τά πεντάλια να πετάνε σπίντες... Σε δέκα λεπτά τά άφες τούς είχα ξεπεράσει όλοι κι' όμορφα θριαμβευτικά για τήν νίκη...

Όταν πέρασα τόν κάμπο, έσκυφά και δρόμο πάλι μέ την ύφερα. Ύστερα από μιά ώρα έπαιρνε τόν κατήφορο. 'Ο άλλος νέβαινε τη ράχι ενός βουνού... Μού φάνηκε τότε ότι ό άνιχνος ήταν ό σωστός δρόμος κι' άόηχαμε να τόν περάσω, δόλχαρος πού ήμουν άκόμη πρώτος...

Ανέβαινα λοιπόν λαχανιασμένος μά δολόληρη ώρα και τέλος έφτασα σ' ένα χωριό μέ μερικά καμάρια και μισογυρισμένα σπίντια. Όσο σιμωσ εκεί πέρα άρχισε να μέ πνίτσει σάν περιεργό φαινόμενο, σάν να λέγαμε μεταξύ τούς: «Μά! 'Από πού ξεφύτρωσε αυτός;» Έγώ τότε, όταν είδα εκείνο τό παλιό νού τους, έβγα να κατάχλω και στάθηκα.

— Τι είνε εδω; τούς ρώτησα.

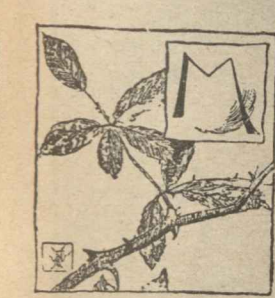
— Τό Πέρτζινο...

— Τό Πέρτζινο; Και τι είνε εδω;

— Έδω τό έβουε; ό Θεός...

— Μά από πού είνε λοιπόν ό...

ΤΟ ΚΑΚΟΥΡΓΗΜΑ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΠΕΡΓΚΟΛΕΖΕ



ΕΣΑ στο σκοτάδι, τό τραύνο έτρεχε σάν δαιμονισμένο...

Οί σύντροφοί μου στο βαγόνι, ένας γέρος, ένας νέος και μιά νέα, άγρινούσαν.

Πού και πού ή νέα μιλούσε στο νέο, αλλά αυτός κινούσε μόνο τό κεφάλι του, χωρίς ν' άπαντά. Έ-

δειχνε πώς ήταν βαθειά συλλογισμένος.

Κατά τίς δύο περάσαμε από ένα σταθμό, χωρίς να σταματήσουμε.

Τό τραύνο άλλαξε εκεί γραμμή και τό ξαφνικό τρανταγμά του έκανε τη νέα γυναίκα, πού μόλις είχε άποκοιμηθεί, να ξυπνήσει.

«Ο νεαρός σήκωσε της σκατίλας με τό γαντοφορμένο χέρι του τό τζάμι και θέλησε να κυττάξει έξω.

— Τζάμι, πού είμαστε; ρώτησε ή νέα γυναίκα.

Δέν έβρα άρχος, άπάντησε εκείνος.

Και βγάζοντας τό ρολόγι του, πρόσθεσε:

— Δέν πιστεύω νάμαστε μακριότερα από τό Πονταριέ.

— Μά! είνε ό γέρος. Άκόμα δέν περάσαμε τό τούνελ!

— Θεέ μου! είνε ή νέα. Άτελείωτο καπάνησε αυτό τό ταξίδι!... Δέν έλειπε μάτι... Νάχαμε τούλάχιστον έφημερίδες...

— Έπιτρέψτε; της είπε ό γέρος, δίνοντάς της μερικά.

Η νέα πς ήρε, κι' άφού τόν ευχαρίστησε, άνοιξε μά κι' άρχισε δ. δ.ά.β.β.

«Ο άντρας της έβγαλε την ταμπάκαρα του και πρόσφερε σόν γέρο τσιγάρο.

— Ένα τσιγάρο, κύριε;

— Ευχαριστώ.

«Ο άντρας της νέας γυναί-
κας ήταν ένας συμπαθητικό-
τατος νέος, μέ όμορφα χα-
ρακτηριστικά, μέ πλού κιν-
ητό ντύσιμο, μέ βλεμμα γλυ-
νό, πού γινόταν πό γλυκό ά-
κόμα όσες φορές κυττάζε τη
γυναίκα του.

— Είνε τόσο άνιαρό αυτό
τό ταξίδι, κύριε, και μάλι-
στα για τη γυναίκα μου πού
ταξιδεύει γ.ά πρώτη φορά,
είπε σέ μιά στιγμή στο γέρο.

— Και μάλιστα αυτή την
έποχή, άπάντησε ό γέρος,
πού ή νύχτα είνε μεγάλη. Δέν
αμειβάλλω πώς όταν φτά-
σω στη Βαλάρδα, θά είνε
άκόμα νύχτα... Άλήθεια, πηγαίνετε στην 'Ι-

μιας της Φλωρεντίας;

— Της Φλωρεντίας; Από την άλλη με-
ριά... Δεξιά!...

— Πρέπει λοιπόν να γυρίσω πίσω;

— Μπορείς να κατεβής κι' από δω, μά είνε
πό μακριά...

Νά πάω ή διάβολος!... Τριζώντας τά δόντια,
ώρμησα και κατέβηκα στο Ποντετσίνο...

Είχαν περάσει όλοι! «Οίαι!... Τι έπρεπε
να κάνω λοιπόν;... Ν' άρσισα να τρέχω κι' εγώ
από πίσω τούς;... Έννοια να μέ περιού-
ση κούρος ιδρύτας και για να μη τρομαστώ
περισσότερο πήρα ένα αυτοκίνητο, έβαλα μέσα
τό ποδήλατο και τραβήξα για τη Φλωρεντία.

Στό Ρίτσι άπάντησα τούς τελευταίους κι'
ύστερα από δυό χιλιόμετρα βρόθιχα μπροστά
στην πρώτη ομάδα πού την ώδηγούσε ό άσπον-
δότερος έχθρος μου. Τι τραγωδία!... Έφτα-
σα στη Φλωρεντία πρώτος, με τ' αυτοκίνητο...

Ή Φιορέττα και ή φίλες της μόλις μέ είδαν
έχασαν τό χρώμα τούς.

— Χτύπησες; μου φώναξαν τρομαγμένες.

— Όχι, τούς άπάντησα θυμωμένος. Ήρθα
μέ τ' αυτοκίνητο γιατί έχασα τό δρόμο...

— Άμ τό ήξερα εγώ ότι είσαι θλάσι! μου
φώναξε μέ περιφρόνηση ή Φιορέττα κι' έτρεξε
να δώσει τά λουλούδια πού κρατούσε στο νι-
κιητή, τόν άσπονδο έχθρό μου...

ταίρια;

— Όχι. Πηγαίνουμε στην Έλβετία. Ή σι-
ζυγός μου έχει άνάγκη από καθαρόν αέρα.

Έντομιστάς ή νέα γυναίκα, άφού διάβασε
όλες τίς έφημερίδες, ψηθίρισε, άφινόντάς τες
έπάνω στο κάθισμα:

— Τι τρομερό αυτό τό έγκλημα!...

— Μάλιστα για τό έγκλημα της όδοι Περγκο-
λέζε; ρώτησε ό γέρος.

— Μάλιστα, άπάντησε ή νέα. Τι λέτε σεις;
Δέν τό βρίσκετε ενδιαφέρον;

— Πάρα πολύ μάλιστα.

«Ο Τζάμι πήρε μιά έφημερίδα κι' άρχισε να
διαβάζει.

— Δέν τό βρίσκω και τόσο σπουδαίο τό έ-
γκλημα αυτό, είπε τέλος.

— Μάλιστα, άπάντησε ή νέα. Τι γυ-
ναίκα του. Τότε γιατί τό διαβάσεις όλη την ό-
ρα; Χτες τό βράδυ, στο διάστημα του θεάτρου,
και σήμερα τό πρωί πάλι φύγοιμε, αυτό διά-
βαζες διαρκώς.

«Ο Τζάμι παραισιόσε μέ μιά οπασμοδική κί-
νηση την έφημερίδα και κυττάζε τη γυναίκα
του κι' ένα βλέμμα παράξενο!

— Ούφ! άδερφέ! είπε. Δέν έβρα καλά-καλά
περί τίνος πρόκειται.

Και πρόσθεσε μέ ήπιότερο τόνο, βλέποντας
την έντύπωση πού έκανε σέ μένα τό άγριο θύ-
φος του:

— Ερώ διπλάδι ότι μιά γυναίκα δολοφονή-
θηκε σόν κρεβάτι της τη νύχτα... Τι σημασία
έχει αυτό;

— Όχι τη νύχτα, την ήμέρα, διώφθωσε ή γυ-
ναίκα του.

— Έστω... την ήμέρα, άφού τό θέλεις.

Πφ!... Συνηθισμένη ιστορία πού επαναλα-
βάνεται κάθε τόσο!...



— Είνε όμως πολύ μυστηριώδες τό έγκλημα
αυτό.

— Α!... Άγαπάς πάντα τό μυστήριο, ά-
πάντησε άναστενάζοντας ό Τζάμι.

Κι' άρχισε πάλι να διαβάζει την έφημερίδα.
Άλλά ή γυναίκα του πού ένδιαφερόταν προ-
μερά για την ιστορία αυτή, γύρισε προς τόν γέ-
ρο και τό είπε:

— Δέν σάς κάνει έντύπωση, κύριε, τό γε-
νός ότι ό δολοφόνος δέν είχε παρό ν' άπλώσει
τό χέρι του και να πάρη τά κοσμήματα πού ή-
σαν μεγάλης αξίας, κι' όμως δέν πήρε ούτε έ-
να; Τά βρήκαν άπόσπαστα πάνω στο τραπέζι...

Φαίνεται λοιπόν ότι θά τζουμάζε έξω από
κάτι και γι' αυτό δέν πρόσθεσε ν' άρσιση τί-
ποτε.

— Όχι, κυρία, είπε ό γέρος. «Ο δολοφόνος
είχε λάβει όλα τά μέτρα του, κι' αν δέν έβλεπε
τά κοσμήματα, τό έκανε γιατί σκέφτηκε άσφα-
λώς ότι ό ηνέλεργος και τό ηνέλεργος θά έμ-
παιναν σ' ένδογεια και τότε, όπου κι' αν κατέ-
φρευε, θά τόν πνάνανε.

— Ναί. Άλλά θά είχε λάβει τά μέτρα του
για να μη τόν πιάσουν.

— Ω, κυρία μου!... Πρέπει νάνα πολύ τυ-
χερός ένας δολοφόνος για να τη γλυτώσει.

— Έχει δίκιο ό γέρος, ψηθίρισε τότε κι' ε-
γώ, έπιευβαίνοντας. Ένας δολοφόνος δέν ξε-
φύγει εύκολα. Να ήπτε λοιπόν πώς θά τόν πιά-
σουν.

— Όχι, κυρία μου!... Πρέπει νάνα πολύ τυ-
χερός ένας δολοφόνος για να τη γλυτώσει.

— Έχει δίκιο ό γέρος, ψηθίρισε τότε κι' ε-
γώ, έπιευβαίνοντας. Ένας δολοφόνος δέν ξε-
φύγει εύκολα. Να ήπτε λοιπόν πώς θά τόν πιά-
σουν.

— Όχι, κυρία μου!... Πρέπει νάνα πολύ τυ-
χερός ένας δολοφόνος για να τη γλυτώσει.

— Έχει δίκιο ό γέρος, ψηθίρισε τότε κι' ε-
γώ, έπιευβαίνοντας. Ένας δολοφόνος δέν ξε-
φύγει εύκολα. Να ήπτε λοιπόν πώς θά τόν πιά-
σουν.

— Όχι, κυρία μου!... Πρέπει νάνα πολύ τυ-
χερός ένας δολοφόνος για να τη γλυτώσει.

— Έχει δίκιο ό γέρος, ψηθίρισε τότε κι' ε-
γώ, έπιευβαίνοντας. Ένας δολοφόνος δέν ξε-
φύγει εύκολα. Να ήπτε λοιπόν πώς θά τόν πιά-
σουν.

— Όχι, κυρία μου!... Πρέπει νάνα πολύ τυ-
χερός ένας δολοφόνος για να τη γλυτώσει.

— Έχει δίκιο ό γέρος, ψηθίρισε τότε κι' ε-
γώ, έπιευβαίνοντας. Ένας δολοφόνος δέν ξε-
φύγει εύκολα. Να ήπτε λοιπόν πώς θά τόν πιά-
σουν.

Η νέα χλώμασε. Κι' ό άντρας της μούρι-
ξε ένα βλέμμα έξεταστικό πάνω από την έφημε-
ρίδα πού διάβαζε.

— Κι' όμως, ή έφημερίδες δέν γράφουν τί-
ποτε σχετικά, μου είπε ή νέα κυρία.

— Ή ένδογείες της άστυνομίας και της άνα-
κρίσεως θά δημοσιευθούν όλες στις αύριανές έ-
φημερίδες, άποκρίθηκα.

— Είστε δημοσιογράφος, κύριε; μέ ρώτησε.

— Όχι. Άλλά σάν λατροδικαστής, είμαι πολ-
λύ καλά πληροφορημένος. Όταν μούφεραν τό
πτώμα για να τό εξετάσω, παρέτήρησα—παρά-
μα πού δέν τό είδε κανείς— ότι κάτω από τόν
άριστερό μαστό ήταν ένα δακτυλικό άποτύπω-
μα από τό χέρι του δολοφόνου. Φωτογράφησα
τό άποτύπωμα αυτό κι' έκανα μιά εμφάνιση τόσο
έπιτυχημένη, ώστε ούτε μιά γραμμή να μη
λείπει.

«Ο νέος πού κοιμόνταν ότι διάβαζε την έφη-
μερίδα, άρχισε να χαμογέλα.

— Εκείνο πού μπορεί να ξεγελήσει τό μάτι, έ-
ξακολούθησα εγώ, δέν μπορεί να ξεγελήσει και
τό μικροσκοπικό... «Ο δολοφόνος, άφού έκανε
τό έγκλημα, θέλησε να ίδη άν ή καρδιά του
θύματος έπαλλε άκόμη και γι' αυτό άκούμπη-
σε τό χέρι του στο στήθος, ξεχνώντας, μέσα
στην παραξάλη του ότι τό ματωμένο χέρι του
κι' άφινε ένα τέλει άποτύπωμα πάνω στη
σάρκα.

— Παράδοξο! ψηθίρισε ή γυναίκα.

— Άρκετά περίεργο, παρέτήρησε κι' ό άν-
τρας της.

— Πφ!... Άν ήμουν εγώ ό δρόστης, θά
κοιμόμουν ήσυχά, πρόσθεσε ό γέρος.

— «Ο δολοφόνος όμως πού έχει άρτήσει τό
ίχνη του πάνω στο θύμα του, δέν μπορεί να κοι-
μάται ήσυχος; είπα εγώ. Άπό αύριο κυλάς θ'

άρχισουν να περνούν από την
άνάκριση τά δακτυλικά τούς
άποτύπωματα, όλοι όσοι σχε-
τίζονται με την δολοφo-
νηθείσα. Έννενηντα δολοφo-
νητών τούς έκατό, ό δολοφo-
νος είνε πιστωμένος.

— Ω! ψηθίρισε ή νέα γυ-
ναίκα.

Η διήγησή μου την τρά-
μαξε, φάνετα, αλλά όσά-
σο γράσε και μου είπε:

— Θα ήθελα νάβλεπα αύ-
τό τό άποτύπωμα του χεριού
του δολοφόνου, κύριε.

— Είν' εύκολότατο, άπάν-
τησα κι' έβγαλα από την τσέ-
πη μου μιά φωτογραφία. Νά,
έδω είνε, είπα.

Η νέα γυναίκα την πήρε
στά χέρια της. «Ο άντρας
της έκοινη από πάνω της

στα χέρια της. «Ο άντρας
της έκοινη από πάνω της

στα χέρια της. «Ο άντρας
της έκοινη από πάνω της

στα χέρια της. «Ο άντρας
της έκοινη από πάνω της

στα χέρια της. «Ο άντρας
της έκοινη από πάνω της

</



Ο Βίκτωρ Ούγκω

Η 'Ιουλιέττα Ντρουέ
ΟΙ ΕΡΩΤΕΣ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΡΩΜΑΝΙΚΩΝ

Ο 'Αλφρέ ντε Βινύ

ΤΑ ΓΑΛΛΙΚΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ 1833

Τό ειδύλλιο του Βίκτωρος Ούγκω και της ήθοποιου Ντρουέ. Τό παράφορο πάθος του Βινύ προς τη Μαρία Ντορβάλ. Τό τρομερό σκάνδαλο Ούγκω-Σαιντ-Μπέ. Λίστ και κόμησα ντ' Αγκιού.

Τό 1833 ήταν γιά τή Γαλλία ένας χρόνος γεμάτος φιλολογικά σκάνδαλα, πολλά από τά όποια παρέμειναν ιστορικά κ' εξακολουθούν μέχρι σήμερα νά προκαλούν τό ενδιαφέρον όλου του κόσμου. Τή χρονιά εκείνη, άνθρωποι, άνώτεροι άνθρωποι, που έδιναν ως τότε τό παράδειγμα της ήθικης και της άρετής, έπεσαν θύματα στην άβυσσο της κάτωλειας και της διαφθοράς. Θά μπορούσε κανείς νά πει, ότι ή γολέρα, ή όποία είχε σπυιάσει πρός ένός έτους τό Παρίσι, άρρησε πίσω της τά σπέρματα της παραφροσύνης... Καί οι άνθρωποι που δημιουργήσαν τά φθιβερά αυτά σκάνδαλα, ήταν ποιητάι και καλλιτέχνες, όπως ο Βίκτωρ Ούγκω, ο 'Αλφρέδος ντε Μυσσέ, ο 'Αλφρέδος ντε Βινύ, ο Λίστ, ο Σαιντ-Μπέ, οι πρόγερτες δηλαδή της ρομαντικής τέχνης και φιλολογίας.

Οι άνθρωποι αυτοί ζούσαν άγαστημένοι και μοναστημένοι ως τό 1832. Άποτελούσαν ένα Παρισιό, μία φίλική συντροφιά που πίστευε στα ίδια ιδανικά. Δέν συλλογίζονταν τίποτ' άλλο, εκτός από την τέχνη τους. Ξαρκικά, όμως, ένας δυνατός ανεμοστρόβιλος σπρώχνε και σκόρπιζε δεξιά και αριστερά αυτήν την άμνηση. Οι άχώριστοι φίλοι λιπαίνονταν ο ένας τόν άλλον, διέλυσαν τις φιλολογικές συγκεντρώσεις τους και άρχισαν ο καθένας νά κυνηγά τή χίμαιρα —την ευτυχία και τή διασημότητα— πίσω από μία γυναίκα. Καί όπως ήταν παράφοροι στην τέχνη τους, έτσι ήταν δομητικοί και δί-αιοι στα έρωτικά τους αισθήματα.

Ας δοίμε τώρα, ποιά ήταν τά σκάνδαλα που δημιουργήσαν σ' ένα χρόνο μέσα, στα 1833, οι γάλλοι ποιητάι και λογοτέχνη.

Στις άρχές του Καρναβάλιου — την 17ην Φεβρουαρίου 1833 γιά την άκρίβεια — ο Βίκτωρ Ούγκω έπληξε στό σπίτι της ήθοποιού 'Ιουλιέττας Ντρουέ γιά νά την πάρει και νά πάει μαζί σ' ένα γιορό. Αντί, όμως, νά την πάρει από τό σπίτι της, έβρισε και αυτός εκεί πολύ περισσότερο απ' όσο θά επέτρεπε μία άπλη έπίσκεψη... Αύτή ήταν ή άσχη των έρωτικών τους σχέσεων που δημιουργήσαν πάταγο, όταν έγιναν γνωστές, ύστερ' από λίγο καιρό...

Ο Βίκτωρ Ούγκω ήταν τότε ήλικίας 31 έτών, παντρεμένος από την 12ην 'Οκτωβρίου 1822 με την 'Αδέλα Φουσέ και πατέρας τριών παιδιών. Η 'Ιουλιέττα Ντρουέ —τέσσερα χρόνια μικρότερή του— είχε παίξει τόν ρόλο της κόμηςσας Λεωφόρι στο περίφημο ιδρύμα τοί ποιητοί και λογοτέχνη Βερνίς και είχε και αυτή μία κόρη από τό γάμο της με τόν γάστιο Πρανπέ. Ο Ούγκω την έρωτεύθηκε από την πρώτη στιγμή που την είδε και ή άγάπη του αυτή δέν άργησε νά μεταβληθή σε πάθος.

Όταν έγιναν γνωστοί οι έρωτές τους, όλοι κατηγορήσαν τόν ποιητή επειδή εγκατέλειπε την γυναίκα του και τά παιδιά του γιά νά άρσασθή σε μία θεάτρα. 'Ηρθε μάλιστα έποχή, κατά την οποία ο Ούγκω κινδύνευσε στά σοβάρ νά χάσει τή δημοτικότητα του. 'Ωστόσο, δέν βαστούσε ή καρδιά του ν' άπαρνηθή την 'Ιουλιέττα του. Την αγαπούσε τόσο πολύ!... Καί τό αίσθημα αυτό έ-



Η Γεωργία Σάνδη
(Σκίτσο του 'Αλφρ. Μυσσέ)

μεινε ζωντανό στην καρδιά του, ως την τελευταία του στιγμή... Σε ήλικία ογδόντα έτών, ο Βίκτωρ Ούγκω εξακολουθούσε νά στέλνει κάθε μέρα στη γιορτίλα φίλη του γραμμάτια γεμάτα πάθος και φλόγα!...

Την ίδια χρονιά, τό 1833 δηλαδή, και ένας άλλος πρόγερτης της ρομαντικής ποιήσεως, ο άριστοκρατικός, ο ψυχρός και άκαταδέκτος 'Αλφρέδος ντε Βινύ, έρωτεύθηκε κ' αυτός μία θεάτρα, τη Μαρία Ντορβάλ, ή οποία ήταν τότε 35 έτών, ένα χρόνο δηλαδή μεγαλύτερη απ' τόν ποιητή. Η άμορφιά της γυναίκας αυτής θά μείνει θυμωκή. Ο 'Αλφρέδος ντε Βινύ της έδωσε τόν πιο επιτηρημένο χωριστηριό, γράφοντας γ' αυτήν: «Είχε κάτι χειρότερο και από όρασι...» Η Μαρία Ντορβάλ έκανε τό παγερό αίμα τόν ποιητή νά μεταβληθή σε αναλαμένο μελιόδι... Ο 'Αλφρέδος ντε Βινύ δέν ήταν πια σε θέση νά σκεφθή λογικά και ψυχραιμία. Είχε χάσει κάθε έπιβολή στην έαυτό του. Καί οι φίλοι του, που τόν ήξεραν ψυχρό και μεσημεριό στις εκδηλώσεις του, άρχισαν ν' άνησυχούν σοβαρά γιά τή διανοητική του κατάσταση και νά κατηγορούν φανερά την καλή τέχνη, ότι είχε ξετρελλιάσει τόν ποιητή με τή σατανική γοητεία της...

Στό μεταξύ, ο Βινύ έστέλνε της Ντορβάλ γραμμάτια τόσο φλογικά και γεμάτα έρωτικές επιφάνειες, τόσο ηνρές και παρορμητικές, ώστε διαν ή έπιστολή αυτές έσανοβρόνταν, ύστερ' από ογδόντα γραμμάτια που έπληθύναν σε τελεστηριασμό, ο δεινός τού παρισινού 'Χρόνους 'Αρθούρος Μάγιο, ύστερ' από τις περισσότερες απ' αυτές και τις έκανε έπειδή επροσέβαλαν τή μνήμη του ποιητοί!...

Τό 1833, έπίσης, δημιουργήθηκε τό τρομακτικό σκάνδαλο Ούγκω-Σαιντ-Μπέ. Ο δάσκαλος, ο οποίος αγαπούσε κυρά την 'Αδέλα Φουσέ, τή γυναίκα τού ποιητοί, έπωρελήθηκε τόν άπιστόν που της έκανε ο σύζυγός της με τόν 'Ιουλιέττα Ντρουέ, γιά νά της έξασυλογηθή τόν έρωτά του και γιά νά προσπαθήσει νά την πάρει, ότι ήταν άνοχη εν μέρους της νά έξασυλογηθή νά μένει πιστή στο Βίκτωρα, που την είχε γελωτοποιήσει στη Παρίσι... Ο Σαιντ-Μπέ έπέταξε στά σκεδά του: 'Αγνοώσι! 'Υπάρχουν πολλοί ιστορικοί, που έμπνουν άόμια, ότι ή δυστυχισμένη ή 'Αδέλα αγαπούσε τόσο τόν άπιστό τόν άντρα της, ώστε δέν ήθελε νά τόν ετιμωρήσει γιά τό κακό που της έκανε!...

Τό γεγονός όμως είχε, δι άρισμένους καλοί φίλους πρόσεξαν τίς ξεχωριστές φροντίδες και περιποιήσεις, με τις όποιες ο κριτικός περιέβαλε τή σέβνη τού ποιητοί. Καταλαβάνε τώρα τί είδους σκέδια άρχισαν νά γίνονται στα κοσμητικά και φιλολογικά σαλόνια τών Παρισίων. Ο Βίκτωρ Ούγκω πληροφορήθηκε τελευταίως, όπως σκέπθως συμβαίνει σε άνάλογες περιπτώσεις — τίς διεξέτανε εις βάρος του. Πήγε και βρήκε τόν Σαιντ-Μπέ, τόν έβρισε γιά τή διαγωγή του, Ο

κριτικός τού άποκρίθηκε στό ίδιο ύφος. Καί τό αποτέλεσμα ήταν νά γίνουν οι δύο άχώριστοι φίλοι θανάσιμοι έχθροι... και νά προστεθή άκόμα ένα φιλολογικό σκάνδαλο στο ποθητικό τού 1833.

Τό πιο νόστιμο όμως σ' όλη αυτή την ιστορία είναι ότι, ύστερ' από δώδεκα χρόνια, ο Βίκτωρ Ούγκω υποχρεώθηκε νά δεξιωθεί στη Γαλλική 'Ακαδημία τών Σαιντ-Μπέ και νά τού εκφωνήση ένα χαρτιστήριο λόγου, γεμάτο εγκώμια.

Τό 1833 άρχισε και τό έρωτικό ρομάντισ τοί δασήμιου μουσουργού Φράντζ Λίστ με την κόμηση ντ' Αγκιού. Τό ρομάντισ αυτό είχε ένα πιο τά όμοιότερα έρωτικά τραγούδια που έγραψαν μαζί δύο άνδρες!...

Η Μαρία ντε Φλαβινύ, κόμηση ντ' Αγκιού, μία γυναίκα με ιδέες πολύ προοδευτικές και τομήρες γιά την έποχή της, είχε την άτυχία νά παντρευτή έναν άνδρα κοντόταγο και στενοκέφαλο, που δέν μπορούσε νά καταλάβει τις άνάγκες τού πνεύματος και της καρδιάς της. Άφού βασανίστηκε κάμποσα χρόνια κοντά του, άποφάσισε ένα όρασι πρωί ν' άποπνάξει τόν δεσμό τού γάμου, που ήταν σκληρά γ' αυτήν, ν' άρνησή τή σέβνη τού κόσμου και ν' άκολουθήσει στη Γενεύη τόν Λίστ, με τόν όποιο είχε γνωριστεί στό μεταξύ και γιά τόν όποιο είχε άποθανεί παράφορη άγάπη.

Έζητησε από τό μέλιον — γράφει ή ίδια ή κόμηση σε μία έπιστολή της — νά πραγματοποιήσι τις έλπίδες που γέννησε στην καρδιά μου ή σκέψη ότι θά ζούσα κ' έναν άνδρα που τόν διέλεξα και τόν άγάτησα μόνη μου, κ' έναν άνδρα που είχα μαντέψει τή μεγαλοφυΐα του.

Καταλαβάνε τώρα τί θόρυβος έγινε την έποχή εκείνη γύρω από την τομήρη αυτή χειρονομία μιας γυναίκας που εγκατέλειπε τή συνηγική σπην γιά ν' άκολουθήσει τόν φίλο της... Μα ούτε ή κόμηση, ούτε και ο μουσουργός δέν ήταν από τούς άνηθώπους που λογαρίζουν την κοινή γνώμη... Έξακολουθούσαν νά ζούνε μαζί, άδαφροντας γιά τή γενική καπκαρυγή εναντίον τους. 'Από την έννοια τους γεννήθηκαν δύο κορίτσια, ή Μελαντί, ή όποια παντρεύτηκε τόν δραματουργό Αλβίλο 'Ολλιβιέ, και ή Κοζίμα, ή ιστορική σύζυγος τού Ριχάρδου Βάγνερ...

Μά τό ειδύλλιο τού Λίστ με την κόμηση δέν βάσταξε πολύ καιρό... Η άγάπη τους ήταν μία έξερη που πέρασε μέσα σε λίγα χρόνια. Κ' ένα όρασι πρωί, οι δύο έραστές έδωσαν τά χέρια τους κ' άποχαρτίστηκαν ψυχρά, σαν φίλοι...

Άφήσαμε έπίτηδες τελευταία μία από τις πιο πολύκαρες έρωτικές περιπέτειες τού 1833. Τή χρονιά αυτή, ή Γεωργία Σάνδη και ο 'Αλφρέδος ντε Μυσσέ, μεθυσμένοι και οι δύο από έρωτική ευδαιμονία, άποφάσισαν νά πραγματοποιήσουν μία παλά τους έπιθυμία και νά πάνε μαζί στη Βενετία, στη θρυλική πόλεια με τις γόνόδες, τά μελαγχολικά κανάλια και τή Γέφυρα τών Σνεγαγιάδων...

Η άλήθεια είναι ότι ο 'Αλφρέδος ντε Μυσσέ δέν είχε ιδιαίτερη προτίμηση γιά τή Βενετία. 'Ηθελε απλώς νά έπισκεφθή την Ιταλία. Μά ή Γεωργία Σάνδη έπνενε νά πάει στην πόλη τών Αγίων. Ο 'Αλφρέδος δέν ήθελε νά τή διασπασή — άν και, παρ' όλη την άγάπη τους, είχαν έλθει πολλές φορές σε σύγκρουσι γιά όσημάντα ζητήματα — δέν ήθελε όμως και νά ύποταχθή αυτός στην έπιθυμία της φίλης του. Κ' έρρεξαν κορώνα-γρομμάτια γιά ν' άποφασίσουν πού θά πάει: στη Νεάπολι ή στη Βενετία.

Η πύξη ενόησε τή Γεωργία. Καί πήγανε στη Βενετία... Καί στη μελαγχολική αυτή πόλεια, ο 'Αλφρέδος ντε Μυσσέ γνώρισε τό μεγαλύτερο μαρτύριο που μπορεί τό μεγαλύτερο μαρτύριο νά υποφέρει ο άνδρας. Ένώ ήταν κατάκοτος στο κορεδάτι ένος ξενοδοχείου κ' έστρεψε διόλκιος από πυρετό, έβλεπε τή Σάνδη νά τόν παραμυλιά και νά πάρει στην άγκαλιά τού γιαιρού Πατζέλλο, που τόν κάλεσαν γιά νά περαιοηθή τόν άρρωστο ποιητή!...

Τό 1833 είναι γιά τή γαλλική φιλολογική ιστορία, ένας χρόνος γεμάτος βίαια πάθη, έρωτες άδύνητος και κεραυνόβόλους. Μά, είναι συγχρόνως και ή έποχή που οι ποιητάι και καλλιτέχνες που σάς είπαμε παραπάνω, δημιουργήσαν μεταξύ άλλ' νά όρωότερα έργα τους, που θά μένουν άθάνατα, γιά τό ένέπνευσε ο πόνος της άγάτης...



Ο ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΣΤΙΧΟΣ

Ο ΤΡΑΓΟΥΔΙΣΤΗΣ

Ρίχν' ένα ξύλο στη φωτιά—
Νά κ' ο τραγουδιστής που μεταίνει
με την άκούραστη ματιά
με τή φωνή τή κορσισμένη.

Καθήστε γύρω χωροποί—
με την άλάθετη συνήθεια
τά νέα τραγούδια του θά πη
και τά παλιά του παραμύδια.

Η ΣΠΗΛΙΑ ΤΗΣ ΜΟΙΡΑΣ

Βγαίνει τό φεγγάρι κ' άσημόνει
την άσφραγιά τή γαλήνη
κάθρεφει ο 'Ερος στό τιμόνι,
έλυσεν ο 'Ερος τό πικρό.

"Ελα, μη ρωτάς πού θά μās φένη
άν και με τά μάτια σφαλιστά,
έχει γοργονήκη τό χέρι,
έξερει τή πύλη νά βουστά.

"Τί σ' στη σπηλιά θά νά μās βγάλει
που την περιέχει 'Ωκεανός
και τού πόθου ή Μοίρα άγάλλι-άγάλλι
γενέει την άγάτη καθενός.

"Αχ! και νά μās πείρασι' εκεί πέρα
νά της πούμε οι δύο γονατιστοί:
«Γινέθε, Μοίρα, γινέθε νύχτα-μέρα,
γινέθε την άγάτη μας πιστή.

«Νά ν' αδράξει πάντοτε γεμάτο,
νάν' τό νήμα άτέλειωτο, γερό,
μήτε κόμπο νάχ άπέναντί μας κάτω
μήτε νά λογάξη τόν καιρό.

"Ελα, μη φοβάσαι, είμαστε μόνι,
δέν θά δής πνιχτή στην άμμουδά
ως κ' ο 'Ερος πονίει στο τιμόνι
ότρεκε απ' τή δική μου τή καρδιά.

Ο ΝΥΧΤΟΠΛΗΝΟΣ

Κρεμασμένα μοναχίζον τά σύννεφα
κ' όλο άστράφουν τά μάτια τους μάταια
έξελκόντ' εις λείνες άποκαρρα
τού δορητ' αράλινωτα τ' άπαι.

Τ' ούρανού τά θολά γοργολόταμα
έξαπλώνονται με μάς. Στό λαγκάδι,
ο διαβάτης πλανέται καπτόρητος
στό χαμό, στον πνιγμό, στο σκοτάδι.

—«Νυχτοπλάνε, είν' ή θύρα μου δοράνη
(χρη)

κ' άπλη έστιασά σε προσμένει.
Τό κελιάς γεμάτο γλυκάποτο
τό κρασί.

Στρέφει εκείνος και μεταίνει.

"Ω! τί μάτια, τί φρύδια, τί μωποί!
Τού κορμού της τά κίονα' άφρόνιτο
έξερμούν σπά μετάξι τά δάφανα
που συχνά στην άνάσα της τρέχουν.

Τά τραγούδια που άνοίγουν τά σπλάχνα
(μας)

της άγάτης τά χάδια τά έξερει
τόν φίλον τά μυσώματα χείλη της
τόν κενά τ' άχνολάτουν χείρι.

Πίνει εκείνος κ' δοξέεται πίνοντας
κ' άγχαλάει τ' άνάλαρα κάλη.
— Ποιά είσαι σύ, που νεκρό με παραλάβε
και ζωή μου ξεναδώνεις πάλι!

— Μη ρωτάς, στέρεξε μόνο τους πόθους
(μου)

δέξου μόνο τά μύρια μου δώρα.
Είμ' ή άπάντη κ' είμ' ή άκάλεστη,
ή χαρά μου διαλέγει την ώρα.

Ι. ΠΟΛΕΜΗΣ

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΙΟ

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

'Α θανάσιον Μούτου λαν, Πά-
τρας. Εύχαριστούμε διά τας εσχάς και τά κα-
λά σας λόγια, θερμάτατα. Η φιλοδοξία μας
είνε νά κάνουμε άόμια καλύτερα τά «Πανα-
θήναια». Σ π υ ρ ο ν Φ ρ ο γ κ ι σ κ ο ν,
'Αφείσθηον. Τά κακά τραγούδια που μās
στέλλετε δέν είναι άσχημα δέκα. Είναι όμως
άκατάλληλα γιά τά «Παναθήναια». Εύχα-
ριστούμε γιά την άγάπη σας στο περιοδικό. Σ.
Κ. Τά πεζογραφήματά σας όχι καλά. Α. Κ ό κ ι ν ο ν, Μεσομαρία (Άνδρου). Σας εύχαρι-
στούμε γιά όσα καλά μās γράφετε. Στείλτε
μας σάπια σας. "Αν είναι έπιτυχή, θά δημοσι-
ευθώ. Π. Α. Τό διήγημά σας όχι τόσο έπι-
τυχές. Ο υ ρ α ν ι α ν Π α π α δ α κ η,
Πάτρος. Τό πεζογράφημά σας, με τόν τίτλο
'Ελπίδες, όχι καλό, κακά διατυπωμένο, λαθα-
σμένο γενικά. Κ ά π ο ι ο ν, 'Ενταύθα. Δημο-
σιεύουμε εύχαρίστως τις πληροφορίες που μās
στέλνετε σχετικά με τόν έρωτα τού αλχημιστή-
του Καραντάση και της Πολυδούρας:

«Η Πολυδούρη γνωρίζεται με τόν Κα-
ραντάση από 1925 στη Νομαρχία 'Αθηνών.
Αυτός νευροπαθής με μόνιμον, πρό καιρού,
την ιδέα της αυτοκτονίας—ιδέα που την
σφραγιά κανείς συχνά και στα ποιήματά του
—αυτή νεαρά, φρέσκη, με όλες τις ιδέες
ένός κορίτσιού που άρχινάει νά αισθάνεται τή
ζωή. 'Επικολούθησε δύο μηνών έως μετα-
ξύ των ιδανικών. Αυτή αισθανόταν γ' αυ-
τόν ένα μεγάλο αίσθημα, τό όποιο μέγαλο
περισσότερο από την έπιθυμία της ποιήσεώς
του. Αυτός όμως, λόγω της νευροσθένειας
του, της μιλούσε πάντοτε γιά τό θάνατο και
είχε ως μόνιμη τόν διέξοδο τού κλάμματος. Μία
μέρα της έπρότεινε νά χωρίσουν, λέγοντας:

—Τί θέλεις εσύ κοντά σε μένα;»

«Τό χωρισμό τους τόν έδέχτηκε ή Πολυ-
δούρη, με μεγάλη όδυν. "Αρχισε μάλιστα νά
μεγαλώνει πλέον ο έρωτας της γ' αυτόν.
«Πέρασαν μερικοί μήνες, πέρασαν ή πρώ-
τες εξάψεις και έντυπώσεις, και ή Πολυ-
δούρη άράτησε και έν δευτέρου. Είς τόν
δευτέρον όμως αυτόν έρωτα έδόθηκε όλοκλη-
ρωτικώς. Ο νέος που άγάτησε έξ άλλου την
αρεσώνισσε κατόπιν, θέλοντας νά παντρευ-
τή την άόμια τότε άγνωστη ποιήτρια.

«Αυτή όμως μετά δύο χρόνων άγάτη κα-
τάλαβε ότι δέν ήταν προαρισμένη γιά όμο-
γένεια, εγκατέλειπε τόν νηρηστήρα της και
ταξείδευσε στο Παρίσι. 'Εκεί ή ποιήτρια ο-
γάτησε έν καίτοι. Κατόπιν άρρώστησε και
γρόσε στην Ελλάδα... Ο Καραντάσης τό
έμαθε, την ξαναβρήκε και από τήν Πρέσ-
βα, μεταξύ των άλλων της υπενθύμισε την
πρώτη τους άγάτη. Αυτή τού απάντησε:

«Είν' ο σ' ας είχα άγ' α π η σ' ε ι,
π α ρ α ι δ α ν ι κ ω 5, κάλη.

«Αυτό διήρξεν άσχημ' γιά τόν άτυχο Κα-
ραντάση, ν' άπελπιστή περισσότερο και νά
προβή στην αυτοκτονία.

«Τότε άκριβώς έκτρανίσθη και ή Πολυ-
δούρη ως ποιήτρια, μετασημμένη πάλι γιά τή
σέβνη της άπέναντι τού ποιητοί.

«Καί απ' όσα είπα αυτά, αλλά είναι και ά-
πολύτως έξωκείμενα: 'Υπήρξε ποιήτρια ή
Πολυδούρη και άφρομ' της αυτοκτονίας τού
Καραντάση: Ε. Β ο ρ κ ι δ ο ν, Θεσσαλονί-
κη. Στείλτε μεταφράσεις διηγημάτων. "Αν εί-
νε καλές, θά δημοσιευθώ. Τ. Α η η ο π ο ν,
λ ο ν, Νάυπλιον. Καί τί πείρα σας και τά έμ-
ματά κακογραμμένα. Γράφετε π.χ.:

«Έξω ο ταχύς βορράς σπνρρίζε, σπνρρί-
ζει χαράς, λιπτερά τραγούδια. Τό γαλάζιο
πέλαγος της άπενήγιστου θάλασσης, τό όποιο
έχει έναν άλλον μαυρό, δέν είναι ύψηλον αλ-
λά και αυτό κυμένονα. Μεγάλη όδυνή βα-
σάνει εις τό νησιόνα της. Μόνον μερικά
φωναί θαλασσοόμοιοι άκούονται, λίγα τρα-
γούδια τού άνεσάμου της άκρόγας και κα-
κόνα κουνούνημα έφροντίστον άλόγου, κλπ...

«Είπαμε οι στίχοι σας κακοδουλευτά άσχημα.
Αποσιεύουμε ως δείγμα ένα τετράστιχο:

Σε ξένους τόπους έλγας,
σε ξένους τόπους γόβε.
"Ολα τού φαίνοντ' άγνώστα,
"Ολα τού φαίνοντ' ξένα.

Τό καλύτερο λοιπόν που έχετε νά κάνετε,
είνε νά διαβάσετε γιά νά μάθετε πρώτα-πρώ-
τα τόν τρόπο τού δορθώς γράφειν.

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Η ΜΕΓΑΛΗ ΑΓΑΠΗ

(ΜΙΑ ΠΑΛΙΑ ΖΑΚΥΘΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ)

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Το πρώτο, Ιταλικά, —κι' ο Πιέρος, όπως είπα σχεδόν οι έλληνο-ιστοριογράφοι εκείνου του καιρού, έγραψε ώρα-ώρατα αυτή τη γλώσσα— έλεγε τότε ούτως :

«Εγγενεστάτη σπουδία! Η καλή μας φίλη κυρία Λάντζα είχε την καλωσύνη να μου διαβίσει το γράμμα σας, που μ' έκανε τόσο ευτυχισμένο. Δεν ξέρω αν θα σας γράφω κι' ή ίδια, ή στην κοντινότερη Τζένη, γιατί δεν την είδα ακόμα. Θέλω, χωρίς να χάσω στιγμή, να σας εκφράσω όλη μου την ευγνωμοσύνη για τη μεγάλη χαρά που μου δώσατε. Φαντασθήτε, τόσο καιρό να μην ξέρω τίποτα, τίποτα, και χάρη σε σας να μάθω άξαφνα τα πάντα! Ήμουν απελπισμένος, βρισκόμουν στη μεγαλύτερη άμηχανα μη γνωρίζοντας τι να κάμω, μολοντά είχα μάθει τη διαμονή —μη ρωτάτε πώς!— της οικογενείας Δερβιά. Αν έγραφα απευθείας στην κοντινότερη, βεβαίως το γράμμα μου δεν θαφτανε στα χέρια της.... 'Αλλά τώρα, χάρη σε Σας, που είπατε τόσο καλή, θα πιάσω! Θα συνεννοηθώ με την πολυτασμένη μου Τζένη και θα ιδώμε τι είνε το καλύτερο να κάμουμε. Κι' αυτό πάλι με την πολύτιμη βοήθειά Σας.... Παρακαλώ θερμά, δώστε της όπως μπορείτε το ερώτημα το γράμμα. Και λάβετε πάλι την καλωσύνη να μου διαβίσετε την απάντησή της, γιατί δεν πιστεύω να μπορέσει να γράφω ή ίδια, αφού επανήλθε τόσο πολύ. Είχε περσιτό να Σας πω με πόση αγωνία περιμένω και δεν άμαρτάλλω, ότι θα κάμει να συναντηθώ με τη φίλη μου το γρηγορότερο....

«Αληθινά, δεν βόσκω λόγια να Σας ευχαριστήσω. Είστε ένας άγγελος καλωσύνης. 'Ελπίζω μιά μέρα —και γρηγορά— να έχω τη μεγάλη τιμή και την ευτυχία να Σας γνωρίσω κι' από κοντά και να Σας πω όλη τη χάρη. Δεχθήτε πλ.— Πιέρος Τζέτι μς.

Το άλλο γράμμα, στη Τζένη, έλεγε:

«Τι ανέλπιστη ευτυχία! Τι μεγάλη χαρά μέσα στην απελπισία! Αυτή τη στιγμή ήλθε στο σπίτι μου ένας υπάλληλος της αγαπητής μας Νανας και μου έδωσε το γράμμα της σπουδίας Μπαγκίνι, ένα γράμμα που ήταν σά δικό σου. 'Επείλουν! μπορώ να σου γράψω και να περιμένω απάντησή σου. Γιατί σ'ν τώρα θα μου πής τι πρέπει να κάμω....

«Τη Νανά δεν την είδα ακόμα. Ούτε ξέρω αν ο άντρας της είδε αυτό το γράμμα κι' αν μου στάλθηκε εν γνώσει του. Είπες στη σπουδία Μπαγκίνι να γράφω σ' αυτήν, γιατί δεν ήξερες αν ήμουν ακόμα στη Ζάκυνθο. 'Αλλ' αφού είπα εδω, κι' αφού ευτυχίσουμε να βρούμε μιά καρδιά σαν της φίλης μας Λήδας, ή Νανά μας είνε περσιτή. Όχι γιατί δεν θέχε πάντα την καλή διάθεση, αλλά γιατί θα μάθαινε κι' ο άντρας της, που ίσως δεν θα θέλη... Θα σου στείλω τα γράμματά μου, όπως τούτο —δω δηλαδή θα χρειασθώ να σου γράψω από δω— κι' ή σπουδία Μπαγκίνι θα μου γράφει, κι' θα της λές και θα μου στέλνει το γράμμα απευθείας. Έτσι;

«Ναι, δεν άσχεμα-οιόθηκα καθόλου από τη Ζάκυνθο. Ανά μινες τώρα στο σκοτάδι, περίμενα δώ λίγο φως. Και μόλις σήμερα μου ήλθε! Ο Νικόλας, πάλιν καιρό, δεν ήξερε να μου πη τίποτα. 'Επείλουν μου έδωσε την είδηση πως ο κόντες έγραψε το κοιμησόν του, που κι. Μοναχία, να το στείλει χρημάτα. Έφτασα να πω να βρω τον κοιμησόν, με την ελπίδα να του άποστασώ τη διεύθυνσή σας. Μά τα ήξερε όλα και δεν έκαμα τίποτα. Τότε σοφίστηκα κάτι άλλο: Πήγα στο Ταχυδρομείο και, με πρώτο, κατάφερα το διευθυντή να μου πει μισό μου το βιβλίο των συστημένων. Πρώ λόγου



«Ήμουν απελπισμένος, βρισκόμουν στη μεγαλύτερη άμηχανία....»

ΤΟΥ Κ. ΓΡΗΓΟΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ο κ. Μοναχίας είχε παραδώσει ένα συστημένο για τον πατέρα σου. Έτσι μπορέσα να διαβάσω στο βιβλίο εκείνο πως βρισκόσαστε στη Βενετία, στο Κάμπο, στο παλάτιο Βέργα....

«Αδύνατο να σου περιγράψω τη χαρά μου! 'Αλλά λίγη ώρα μόλις βάρταζε, γιατί άρχισε ή συλλογή του τι έπρεπε να κάμω: Να γράψω στον πατέρα σου ή να έρθω εκεί ο ίδιος άμέσως; Ούτε το ένα με ικανοποιούσε, ούτε το άλλο. Σχεδίαζε να προτείνει κάτι στον πατέρα σου που ενεργητικονά τοις έκατό δεν θα το δέχονταν. 'Εν τούτοις πάλι ο ίδιος, χωρίς τον να ξέρης τίποτα, θάταν πάλι έλλο, αν όχι κι' αδύνατο, να σε ειδοποιήσω και να συνεννοηθώ με τον βέβαια θα σου παρουσιαζόμουν, κάπου θα μ' έβλεπες ξαφνικά. Μ' έβλεπε όμως κι' ο πατέρας σου και θα σ' έπαιρνε πάλι να κρυφώ άλλο. Έκτός αν βοηθούσε ή τύχη, αν κατάφερα να σου στείλω με κανέναν άνθρωπο εκεί κανένα γράμμα, ή ναρθώ στο παλάτιο Βέργα μακρυφωμένος σε γρή ζητάνια ή σε άνθρωποι, όπως στα μυθιστορήματα.... Γελάς; Κι' όμως ποιος ξέρει μήπως και τώρα αναγκαστούμε να καταπνύουμε σε κάτι παρόμοιο....

«Το γράμμα της σπουδίας Μπαγκίνι μ' έβγαλε από το δόλωμα. Δεν θα κάμω τίποτα, αν δεν συνεννοηθώ. Και τώρα δεν θάταν τόσο δύσκολο. Παρακάλεσε την καλή μας φίλη να μου τη γράφει όλα. Τι είνε αυτό το Κάμπο όπου ζεις; Τι είνε το παλάτιο Βέργα; Που παγαίνεις; πους βλέπεις; Κι' όταν θα έρθω εκεί, πώς και πώς νομίζεις πως θα μπορούσαμε να συναντηθώμε;.... Το καταλαβαίνω, ή συνάντησή μας αυτή θα είνε ή τελευταία ένωση. Δεν θα μπορέσης να ξαναγυρίσης στο σπίτι, όπως τότε που βλέπωμε στο λόγο του 'Αν-Γιαννού. Θα μείνεις μαζί μου, θα φύγουμε να κρυφθώμε. Θα σε κρύψω κι' εγώ από τον πατέρα σου, όπως τώρα αυτός σε κρύβει από μένα. Πες μου όμως, αγαπημένη μου Τζένη. Είσα έτοιμη γι' αυτό το κίνημα, ή θα διστάσης; Μάγκας τόσο, ώστε ναηρήσης τα πάντα, ή θα το συλλογισθής; Δεν θάβελι να κάμης τίποτα χωρίς να το θέλεις; Ο σ ο κ ι' ε γ ω. 'Αν νομίζεις ότι πρέπει να περιμένουμε, θα υποταχθώ. 'Η αγάπη μου σε πάντα είνε τόσο και τέτοια, που δα μπορούσα να μείνω χρόνια και χρόνια με την ελπίδα. Φτάνει να ξέρω, να είμαι βέβαιος, πως με την ίδια ελπίδα περιμένεις και σ'ν. Θα πέθαινα στη στιγμή, αν σ' έχανα για πάντα. 'Ο πατέρας σου ίσως θα δοκιμάσει πάλι να σε παντρώσει με άλλον. 'Η ζωή θα μου ήταν αδύνατη, αν μάθαινα πως μετάνοχη-σες, πως υποχώρησες. 'Αλλ' όσο θα ξέρω πως μάγκας, πως μένεις σταθερή, πως προτιμάς δ'ν, δ'ν παρό να προδώσης την αγάπη μας, θα ζώ, θα περιμένω και θα ελπίσω. 'Ο σκοπός της ζωής μου είνε τώρα Σ'ν. Μά όσο κι' αν ποθώ, όσο κι' αν ανυπομονώ να τον παρακαταστήσω, δεν θα σε σπρώξω ποτέ, δεν θα σ'αναγκάσω να κάμης κάτι παρό τη θέλησή σου.

«Σάγαπώ. 'Η ψυχή μου είνε κοντά σου. Διαβάζοντας αυτές τις γραμμές, θα αισθανθής στο στόμα ένα δάκρυχο φρά, σαν εκείνο που άλλαζαμε στο εκκλησάκι του λόγγου.— Πιέρος.

«Υστερ' από δεκατέντε μέρες, που του φάνηκαν δεκατέντε αιώνες, ο Πιέρος έλαβε από τη Βενετία —κι' αυτή τη φορά απ' ευθείας— το ακάλυπτο γράμμα: «Αγαπητή κόρη,

«Συγχρόνως με το γράμμα σας, έλαβα δυο λόγια κι' από την ευγενεστάτη κυρία Α.... που μου αναγγέλει ότι έκαμε να λάβετε άσφαλώς το προηγούμενο γράμμα μου και με παρακαλεί να σας γράψω στο εξής απ' ευθείας, γιατί μένετε ακόμα στη Ζάκυνθο. Προσέβει, ότι τώρα δεν σας βλέπει συχνά και δεν μπορεί να μιλή μαζί σας ιδιαίτερος.

«Έτσι άμέσως στο Κάμπο, για να παραδώσω το ερώτημα στο σας στην αγαπητή μου Τζένη.... που είχα κάμει τις ημέρες να την ιδώ. Θέ μου, τι δύσκολο —και τι τολμηρό— που ήταν! Οι δικαί της δεν μ'άς άφταναν στιγμή μονάχα. Κάποτε μπορέσα να της ψυθυρώ: «Έχω ένα γράμμα για σένα. Πού να σου πάρησω;». Έγινε κατακαμένη. Μιά στιγμή φοβήθηκα πως κάτι θα υποπευκόνταν. 'Αλλά όχι. Κι' ύστερ' από πολλή ώρα, μόρσε κι' εκείνη να μου ψυθυρήσει: «Στο παλάτι του πατέρα μου, στην άπείσο τσέπη.... θα το πάρω». Παραπούσαμε στο πάρο. Μιά στιγμή πλησίασε τον κόντε Α.... και, καθώς μιλούσαμε, —μη γελάσετε!— έγρασε το γράμμα στην τσέπη του παλτού του. 'Η καρδιά μου χτυπούσε, δεν ήξερα τί μπορούσε να συμβή. 'Αλλά ή ιδέα της ήταν καλή. Σε λίγο πλησίασε κι' αυτή τον πατέρα της, ενώ εγώ μιλούσα με την κοντινέσσα. Δεν είδα τί έγινε, έρεμα, δεν τολμούσα να κοιτάξω πρὸς τὰ εκεί. 'Υστερα όμως εκείνη μου έγραψε κι' ήσυχασα: Το γράμμα βρισκόταν στον κόρφο της. Πώς το πήρε, πως τόνικρε, χωρίς να νοιώση, χωρίς να ιδή τίποτα ο.... δεσποφύλακας, είνε από τα θαύματα που κάνει ή Αγάπη!

«Πέρασαν ημέρες χωρίς να την ιδώ. Έπρεπε να μου πη για να σας γράψω την απάντησή της. Κι' επειδή δεν μπορούσα να ξαναπώ στο Κάμπο, από φόβο μην παρεξηγηθώ, περιμένα και σας συλλογίζομουν. Πώς θάντισμοιούσας!.... 'Αλλά νά, σήμερα τάπογεμα, οι Α.... ήρθαν στη Βενετία, στο σπίτι μας. Και βρήκαμε την ευκαιρία —όλο θαύμα της Αγάπης— ναλλάξουμε με τη Τζένη λίγα λόγια μισρότα στα μάτια τους.

«Κατάφερε να διαβή το γράμμα σας, που την συγκίνησε βαθιά. Και σας άπαντ με δυο λόγια, που της στάθηκε αδύνατο να σας τα γράφω ή ίδια: Είνε σύμφωνη σε όλα, είνε έτοιμη να κάμω δ'ν, θέλετε, ό,τι της πη. 'Ελάτε δ'ν στη Βενετία. Και ζητήστε με στο σπίτι μου, να μιλήσουμε. Ναι, είμαι πρόθυμη να κάμω ό,τι βγαίνει από το χέρι μου για σας. Κι' έχω προετοιμάσει τα πράγματα, ώστε να μην παρεξηγηθώ ή έπισκεψή σας. Άκούστε:

«Στη Ζάκυνθο ζή μιά Ιταλική οικογένεια συγγενή μας. 'Ο κ. Μάγκος Μπαγκίνης, καθηγητής των Λατινικών στο Γυμνάσιό σας, είνε θείος μου. Θα τον γνωρίζετε. 'Αλλά και να μη τον γνωρίζετε, δεν πειράζει. Πηγαίνετε να τον βρήτε και πητε του, ότι φεύγετε για τη Βενετία, να μείνετε λίγον καιρό για υποθέσή σας. Ξέρετε, πητε του, ότι έχει εκεί συγγενείς. Και παρακαλέστε τον να σας συστήσει σε κάποιον που θα μπορούσε να σας βοηθήσει. Έτσι θα τον κάμει να σας δώσει ένα συστατικό για τον πατέρα μου που είνε ξάδερφός του. Το συστατικό αυτό θα είνε ή πρόταση, θα σας διευκολύνει ναρθώ στο σπίτι μας. Τώρα είνε δουλειά δική μου. Φτάνει να ξέρω την ημέρα και την ώρα. Και δα μου γράψετε βέβαια προτιότερο.

«'Η Τζένη... μου είπε ότι θέλετε να σας γράψω περισσότερα για τη ζωή της. Το Κάμπο είνε ένα πράσινο, μακριά απ' τα τεχνή, που έχει άρκετη προσκόνα. 'Ο κόντε Α.... το προτιμά, γιατί του θυμίζει, καθώς μ'άς είπε, ζακυνθινή έξοχη. 'Έχει και.... γαδουράκια, που θάταν αδύνατο να ιδή κανείς ένα μέρα στη Βενετία. Το παλάτιο Βέργα είνε μιά παλιά αρχοντική βίλλα, που χρησιμεύει σήμερα για ξενοδοχείο. Κάθονται σχεδόν όλο ξένοι, περιηγητές. Είνε και οικογένειες, με κορίτσια, και μ' αυτές συνήθως κάνει παρέα ή οικογένεια Α.... 'Η ζωή είνε κάπως μονότονη, όταν μένει κανείς καιρό, αλλά όχι δυσάρεστη. Στη Βενετία οι Α.... έρχονται σχεδόν μόνο όταν πρόκειται να μ'άς επισκεφθούν. 'Αποφεύγουν τις μεγάλες συγκεντρώσεις, τις γιορτές, τις διασκεδάσεις. Πέσαν τα Κασινάβια και δεν ήρθαν παρό δυο φορές. Διασκεδάσαμε όμως καλά τις δυο εκείνες άπορημένες ημέρες.

«Αυτά είνε να σας γράψω. Σας ευχαριστώ πάρα πολύ για τα καλά σας λόγια. 'Αλλά μην υπερβάλλετε τόσο την καλωσύνη μου. Δεν είνε καθόλου άγγελος. Είνε μόνο άνθρωπος. Κάτω δ'ν, θάταν κάθε άνθρωπος στη θέση μου. Συμπάθησα Έξαρχης, αγάπησα την Τζένη.... συγκινήθηκα από την αίσθηματική της ιστορία και θέλησα να κάμω ό,τι μπορού για να γίνω μαζί σας ευτυχισμένη.

«Περιμένω γράμμα σας και σας χαρτω έγκαρδώς.

Α ή δ α Μ π α ν κ ι ν ε

Βιαστικά, την ίδια ώρα, ο Πιέρος απάντησε με τα λίγα αυτά λόγια:

«Σας ευχαριστώ! Σας ευχαριστώ!

«Το έχω να βρω τον κ. Μ. Μπ.... να του πάρω το συστατικό και ναρθω κοντά σας. Έχει πιά θα τα πούμε. Θα σας ξαναγράψω, για να ξέρετε και την ημέρα και την ώρα. 'Αν την ιδήτε, πητε της,

ότι τη λατρεύω κι' ότι ή απάντησή της μ' έκαμε ευτυχισμένο. Πιέρος.

ΙΔ'

ΑΛΛΑΙ ΜΕΝ ΒΟΥΛΑΙ ΑΝΘΡΩΠΩΝ....

Μόνο εξ όρκους εγνώριζε τον Μάγκο Μπαγκίνη, τον καθηγητή, γιατί δεν είχε κάνει το Γυμνάσιο στη Ζάκυνθο. Του φαινόταν όμως πως δεν ήταν δύσκολο να τον πλησιάσει, ούτε να επικήρ απ' αυτόν εκείνο που ήθελε. Και προτίμησε να παρουσιασθώ στο σπίτι του μόνος, χωρίς καμιά σύσταση, που προκειμένου άλλωστε για ένα γιού του 'Αλφρέδου Τζένη και για έναν άνηδό του 'Εννερη, ήταν περιττή.

Ο Μπαγκίνης καθόταν στην Κάτο-Ρούγα, με την οικογένεια του άδερφού του. Αύτος είχε μείνει ανάπηρος, γιατί έσκόπεσε να γίνη παπάς κι' είχε σπουδάσει σε κάποιο σεμινάριο της Ρώμης. 'Αντιστο για πού λόγους έβγαλε ύστερα τα όσα, γύρισε στην πατρίδα του κι' έγινε καθηγητής των λατινικών. Το βέβαιον είνε πως αυτή τη γλώσσα την ήξερε τέλεια, τη δίδασκε θαυμάσια και γι' αυτό, τα ζακυνθινόπουλα του καιρού εκείνου, βγαίνοντας από το Γυμνάσιο, ήξεραν τόσο σχεδόν λατινικά, όσο κι' ελληνικά άρχαία. 'Οστόσο ο Μπαγκίνης διατηρούσε το ιερατικό του ύφος. Μ' όλες τις μαρτυρίες του φανόριτες, τα σγουρά του μαύρα μαλλιά, τη στενή, τη σφιγμένη στο λεπτό του σώμα ρεδιγνότητα, έβλεπες το φλορόπατο, που θα του αϊριάζε τόσο το όρασε με τη μέση και το πλατύγυρο κατέλλο. Το βλέμμα του προτάτων, από τα μικρά μαύρα μάτια του, ήταν τόσο έστασιμα, που δύσκολα το ύποφερες, και το χαμόγελό του, άγαδύτατο και γλυκύτατο συνήθως, ήταν κάποτε διαβολικά ελκυστικό.

Λέχτηκε τον Πιέρο στη βιβλιοθήκη του, μιά μεγάλη κάμαρα γεμάτη έρμάρια, έταξες και πράγματα φορτωμένα βιβλία. 'Εν' από τα τραπέζια αυτά που χρησιμεύαν για γραφείο. Καθόταν σε μιά καρέκλα κοινή και διάβρισε γραπτά μαθητών. Κι' ήταν καλοδωδετος, γιατί έβρισε πολύ λίγα λάθη....

—Ω, κύριε Τζένη! πώς αυτή ή μεγάλη τιμή!...

Ο Πιέρος δεν είχε πει τ'ονομά του κι' άπορησε που τον ήξερε ο κ. Μπαγκίνης.

—Με γνωρίζετε; ψιθύρισε.

—Ε, καλά! άπορήθηκε με το γλυκό του χαμόγελο ο καθηγητής: είνεσαι άνθρωπος είμαστε! βιο-βιο! δώ-μέσα, και να μη γνωρίζοσαστε; 'Εσείς δε με γνωρίζετε;

—Μά εσάς, κύριε καθηγητά, και πώς δε σας γνωρίζω;

—Είνε αλήθεια.... εγώ είμαι πού άρχαίος, και στη ζωή και στον τόπο. Μά ή δική σας φαισιονομία δεν περσι άναρωτήθηκα. 'Οποιος σας ιδώ, θα ρωτήσει: «Ποιος είνε αυτός ο κόντες;». Κι' άποιος ξέρει, θα του πη. Κι' αυτό το λέω, γιατί ρώτησα πολλούς, ως να μάθω πως είσαστε ο γιός του έξοχατάτου φίλου μου κ. 'Αλφρέδου Τζένη και άνηδός του άγαπητού μου κυρίου 'Εννερη.... Είνε καλά ο πατέρας σας;.... Το θείο σας τον βλέπω συχνά.... Καθήστε.... Υποθέτω πως δεν ήσαστε απλώς για να με γνωρίζετε.

«Από κοντά.... Σε τι θα μπορούσα να σας φανώ χρήσιμος; 'Υπάρχει κι' άλλη μιά καρέκλα στη βιβλιοθήκη. Σ αυτή καθύπε ο Πιέρος. Κι' αντίστον του στη δική του, ο κ. Μπαγκίνης.

—Κύριε καθηγητά, έλαβα το πάρος αίτημά για να σας ζητήσω, ως συμπολίτης, μιά χάρη. (Μιά παρένθεση. 'Ο κόντες συμπολίτης δεν ήταν καλακία. Τόσο ο 'Αγγλος, όσο κι' ο 'Ιταλός, ήταν πιά κι' οι δυο Ζακυνθίνοι. 'Οπως του Τζένη, και του Μπαγκίνη ή οικογένεια ήταν εγκαταστημένη στον τόπο από χρόνια πολλά. Στη Ζάκυνθο είχε γεννηθεί κι' ο Μάγκος Μπαγκίνης. Στην 'Ιταλία είχε περσι μόνο τα μάτια του, για τις σπουδές του. 'Ανέθετα όμως πρὸς άλλες ξένες οικογένειες —που σπύριζε π.χ. που από δυο αιώνες είχε γίνει ορθόδοξη— οι Μπαγκίνηδες ήταν πάντα καθολικοί.)

—Παρά ευχαριστώ! άκούω! έκαμε ο κ. καθηγητής.

Χωρίς να θέλη όμως, αναρωτήθηκε μ'αγά, γιατί του πέρασε μιά στιγμή ή ιδέα πως θα τον παρακαλούσε για κανέναν άμελη μαθητή, κι' ο Μπαγκίνης γάταν σκέψα αμα του ζήτησαν τέτοιες χάρες. Λένε μάλιστα πως μιά φορά, και πάλιν ίδιο το Λομπάρδο, πού του ζήτησε βαθμό για έν άστυχικότο άρχοντοπούλο —τόσο πολύ, όστ' έβαζε και άρθρα στα λατινικά ονόματα, le paterfamilias, la rosa— άπορήθηκε: «Υποπτό μου, ο μαθητής αυτός, αν και τον δίδασκα τρία χρόνια, δεν έμαθε τίποτα. Αυτά σημαίνει ότι είμαι άνάκαιος και πρέπει να με πάμης». Κι' ο Λομπάρδος, όμω μόνο δεν τον έπαυε, μά και δεν τον μετέθεσε από τη Ζάκυνθο ποτέ.

—Κύριε καθηγητά, είπε ο Πιέρος, αυτές τις ημέρες φεύγω για τη Βενετία, για υποθεση οικογενειακή.

—Α! έκαμε με άνακούφιση ο Μπαγκίνης.

(Άκολουθεί)



ΤΟ ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΟ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑ ΤΗΣ ΦΡΟΥΛΑΪΝ ΝΤΟΚΤΟΡ

Η Άννα-Μαρία Λέσσερ στο κέντρο της Γαλλικής Κατασκοπείας. Η κουτή Νορμανδή υπέρβη. Τονωτικές ενέσεις μορφίνης. Πώς έκλεψε τους καταλόγους των γάλλων κατασκόπων στη Γερμανία, κλπ.



ΡΙΣΚΟΜΑΣΤΕ στο 1917. Σ' ένα παλιό κ' αλλόκοτο σπίτι της οδού Φραγκίσκου Α', στο Παρίσι, είχε εγκατεστημένα τα γραφεία της γαλλικής αντικατασκοπείας. Όλοι οι αξιωματικοί εκεί πέρα φορούσαν πολιτικά κ' έχουν ύψος απλών και φιλικών αστών. Κανείς δεν υποψιάζεται την τραγική ή απόκριση ζωής του.

Τό μυστηριώδες αυτό σπίτι έχει πολλά επλωμένα δωμάτια, όπου στεγάζονται οι διάφοροι πράκτορες που έρχονται στο Παρίσι, οποιαδήποτε ώρα, απ' όλες τις χώρες του κόσμου... Τα γραφεία του είναι κατάφορα νύχτα και μέρα. Πολύ αριθμοί υπάλληλοι, άνδρες και γυναίκες της Μυστικής Υπηρεσίας, γράφουν από το πρωί ως το βράδυ, συζητούν, ακούν, πωλούν οδηγίες και μία ημέρα εξαφανίζονται μυστηριωδώς. Ένας άλλος, ή μία άλλη, παίρνουν τη θέση τους στα γραφεία κ' η κουτή αυτή κίτρινη των πρακτόρων εξακολουθεί, όσο ακούγεται, το κανόνα στο μέτρο.

Σ' αυτήν τη φουλά των Γάλλων κατασκόπων κανείς πράκτωρ ξένης κατασκοπείας δεν θα εμφανιζόταν ποτέ τη ζωή του. Θα ήταν συστή τρέλλα! Δεν πέφτει κανείς στη φωτιά με κλειστά μάτια... Ότι όμως δεν κατώρθωσε ένας άντρας, το πέτυχε μία γυναίκα... Κι' αυτό είναι ένα από τα πιο μεγάλα και τα πιο σημαντικά κατορθώματά της. Μαντέψτε βέβαια, ότι πρόκειται για την Άννα-Μαρία Λέσσερ, την περίφημη Γερμανίδα αρχικατασκοπο φρουλάιν Ντόκτορ.

Τον χειμώνα του 1917, οι Γάλλοι κατασκόποι είχαν αναταράξει κυριολεκτικά τη Γερμανία με τις καταλύτικες επιτυχίες τους. Κατόρθωναν πάντα να μαθαίνουν τα μυστικά του γερμανικού Έπιτελιου και τα κρυπτογραφικά τηλεγραφήματα του Υπουργείου των Έξωτερικών, τρομοκρατώντας έτσι τους Γερμανούς πράκτορες...

Η Άννα-Μαρία Λέσσερ είχε δώσει, κατόπιν αυτού, ασημένιες διαταγές στους ανθρώπους της και είχε εγγραφεί κ' η ίδια για ν' ανακαλύψει τους Γάλλους κατασκόπους. Δεν κατώρθωσε όμως να μάθει τίποτα και γι' αυτό έφυγε μία ημέρα από το Βερολίνο για μία μυστηριώδη αποστολή...

Την ξαναβρίσκουμε ύστερα από ένα μήνα στο Παρίσι... Ναι, στο Παρίσι!... Η Άννα-Μαρία Λέσσερ, με ύψος αριστοκράτους, εμφανίζεται τώρα σ' όλα τα μεγάλα κέντρα της κοινωνίας, έχει σχέσεις με ανώτερους αξιωματικούς και συνδέεται μ' όλες τις οικογένειες των ξένων διπλωματών. Είναι μία περιζήτητος γυναίκα σαγηνευτικής όμορφας και προσφέρει κατάληξη σ' όλους με την εξιτηνάδα της, την ανεξάντλητη εύθυμία της και τους δογιάδες τ' ερωτάς της...

Έξαρνα, ή μυστηριώδης αυτή κυρία εξαφανίζεται ως δια μαγίας. Την ίδια όμως ημέρα, μία φτωχή νέα του λαού παρουσιάζεται στη θύρα του μυστηριώδους σπιτιού της οδού Φραγκίσκου Α' και προσλαμβάνεται ως υπέρβη. Η θύρα της κατέλαβε από την πρώτη στιγμή, ότι είχε να κάνει με μία τίμια, αλλά και υπερβολικά κουτή γυναίκα...

Τη στέλνει λοιπόν στο επάνω πάτωμα, όπου κάθεται ή διευθύντρια των επλωμένων δωματίων, γιατί από εκεί ακριβώς λείπει μία υπέρβη. Ο μισός της είναι ασήμαντος. Έκτός από αυτόν όμως, θα τρώει και θα κοιμάται σ' ένα δωμάτιο, μαζί με τρεις άλλες υπέρβηδες. Η δουλειά της είναι δουλειά μάλλον καθαριστικής, παρά υπηρετικής. Θα πλένει τα πατώματα και τις σκάλες και θα κάνει κ' όλες τις βαρείες δουλειές μιας πλύστρας.

Η νέα υπέρβη λοιπόν έδειξε από την προ-

τή ημέρα ότι αγατούσε τη δουλειά κ' ότι αγαπούσε για την κουράση. Η κυρία της ήταν κατενθουσιασμένη με την... κοιτάζα της. Η Μαρία, όπως τη λέγανε, εργάστηκε εκεί τέρα δεκαπέντε ημέρες. Έπλενε τις σκάλες, καθάριζε τα πατώματα ακάθαρτα δωμάτια, έβαζε μπλάντες κ' άφαινε τη νύχτα απορριμμάτων στη σφίγγα της για να ξεκουραστεί και να κοιμηθεί λίγες ώρες.

Όταν έβλεπε όμως ότι ήταν μόνη της στο δωμάτιο, έδωζε γρήγορα-γρήγορα μία σύριγγα κ' έκανε στο χέρι της μία ένεση μορφίνης. Μόνο με τη μορφίνη μπορούσε ν' αντέξει σ' αυτή τη φριχτή ζωή, γιατί, όπως θα έχετε μαντέψει, η κουτή υπέρβη Μαρία είναι η περίφημη Γερμανίδα αρχικατασκοπος φρουλάιν Ντόκτορ.

Όλη την ημέρα η Μαρία ανεβοκατέβαινε τις ατελείωτες σκάλες, γεμάτες πάντα από τους διεγείρες πράκτορες της γαλλικής αντικατασκοπείας, που την περιέβαλλαν, της χαϊδεύανε τ' άμορφο πρόσωπο και την τοιματούσαν στις γάμπες... Η Άννα-Μαρία τα υπέφερε όλα αυτά, άκοιμη και την άβυσσο τροφή της, για να κατορθώσει να πετύχει εκείνο που ήθελε... Εύτυχως είχε πάντα τη σύριγγα της μορφίνης στην τσέπη της και πολλές φορές την ημέρα κατέφυγε σ' αυτήν, για να τη μεταφέρει σ' έναν άλλον κόσμο...

Η Άννα-Μαρία Λέσσερ εργάστηκε έτσι δύο ολόκληρες εβδομάδες. Ήταν καλώς πενιά ν' αρχίσει να μαζεύει τα δάχτυλά της... Τη νύχτα, από



τη μία ή ώρα και πέρα, στα γραφεία του πρώτου πατώματος μένονταν μονάχα δύο υπαξιωματικοί. Όλοι οι αξιωματικοί έφευγαν τα μεσάνυχτα. Τα τηλεγραφήματα όμως φεύγανε κ' αυτοί και τότε η υπέρβη καθάριζε τα γραφεία, μπροστά σε δύο στρατιώτες. Απ' τη δουλειά την έβλεπαν κάθε μία με τη σειρά της. Από τις κοινότητες τους όμως με την Άννα-Μαρία Λέσσερ, έβλεπε ότι είχε η πιο φτωχή απ' όλες. Δεν παραξενεύτηκαν λοιπόν διόλου όταν τους δήλωσε εκείνη ότι ήταν πρόθυμη να καθάρσει τα γραφεία κάθε νύχτα, αν της δινανε από το μισό τους μία μικρή αποζημίωση... Η νυχτερινή εκείνη δουλειά ήταν ένα αληθινό μαρτύριο για τις άλλες υπέρβηδες, γιατί έπρεπε να ξυπνούν στις έφτά ή ώρα το πρωί κ' άκοιμη και νωρίς, κ' έτσι δεν προφταναν να κοιμηθούν, παρά μονάχα δύο-τρεις ώρες...

Ανέβησαν λοιπόν στην κουτή «Νορμανδή», όπως λέγανε την Άννα-Μαρία Λέσσερ, το καθάρισμα των γραφείων. Απ' την αρχή της επίκαιρα ζητούσε κ' η Γερμανίδα αρχικατασκοπος. Πριν φύγουν οι υπαξιωματικοί, κατέβηκε στα γραφεία τους, έταξε μαζί τους και δεν άφησε να γίνη έρωσιμική του ενός. Κι' έτσι, ήταν αυτός ήταν της υπηρεσίας στα γραφεία, ή Άννα-Μαρία Λέσσερ καθόταν δίπλα του και

του κρατούσε συντροφιά. Ο υπαξιωματικός τότε της μιλούσε για τα εκατορθώματά των ανωτέρων του, για το σπίτι του και τα χημάτια του που βουσκόντουσαν σε μία περιοχή που είχε καταληφθεί από τους Γερμανούς, καθώς και για τη γυναίκα του και την κόρη του, που είχαν πάψει πια να του γράφουν...

Μία Κυριακή — άρχισε η τετάρτη έβδομάδα της παρουσίας της φρουλάιν Ντόκτορ στη φουλά των Γάλλων κατασκόπων — ο φίλος της υπαξιωματικός ήταν της υπηρεσίας. Έκσης, κάθε Κυριακή, ένας μονάχα στρατιώτης φώναζε τα γραφεία.

Εκείνη λοιπόν τη νύχτα ο υπαξιωματικός κάτισε τη «Νορμανδή» κατάληκτος. Απ' τη νέα, με την αλήθεια, ήταν πενταμόρη!... Τα μάτια της που ήταν άλλοτε άχρωνα και λαμπρά, έλαμπαν εκείνο το βράδυ από ξυμπαδα και χαρά... Η Μαρία άρχισε να πλέι μεζύ του, να τον φιλάει κυρτά στο πρόσωπο, να τον χαϊδεύει, κ' έβαφνε, όπως έκεινος καθόταν μπροστά στο γραφείο του, κρύφτηκε από πίσω του και παίζοντας του σκέπασε τα μάτια με τα χέρια της. Ο υπαξιωματικός, γελώντας, την έπιασε από τους καρπούς των χεριών γι' να ξεσκεπάσει τα μάτια του. Την ίδια στιγμή όμως ένοιωσε επάνω στη μύτη και στο στόμα του ένα μαρτύριο μουσκημένο στο χλωροφόμο. Μία βαρεία και άδηλαστική μυρωδιά γέμισε το στήθος του και το αίμα άρχισε να βράζει στο κεφάλι του... Έπειτα, δεν καταλάβαινε τί γινότανε γύρω του...

Όστερ' από λίγη ώρα, μία νέα μ' ένα μπλε μαντό βγήκε από το μυστηριώδες σπίτι της οδού Φραγκίσκου Α' και χάρησε στο σκοτάδι. Την άλλη μέρα ο τηλεγραφοπος του κέντρου της γαλλικής αντικατασκοπείας, εργαζόταν με τριετήδη ταχύτητα κ' ειδοποιούσε όλους τους συνοριακούς σταθμούς, όλα τα στρατιωτικά γραφεία που έπέβλεπαν την κίνηση των τρένων, όλες τις αστυνομικές διευθύνσεις. Είχε συμβεί ένα τρομαχτικό γεγονός: Ο υπαξιωματικός της υπηρεσίας στα γραφεία κατασκοπείας είχε βρεθεί το πρωί ναρκωμένος με χλωροφόμο. Τα γραφεία είχαν κυριολεκτικά λεηλατηθεί από έναν μυστηριώδη κατασκόπο. Είχαν κλαπεί όλοι οι καταλόγοι και όλα τα έγγραφα τα σχετικά με τα όνοματά και τη δράση των Γάλλων κατασκόπων στη Γερμανία και στις υπόδερες χώρες!... Ποιος λοιπόν είχε ανιχνεύσει τη ζωή του με τέτοιο τρόπο και είχε κατορθώσει ν' απογυμνώσει το κέντρο της γαλλικής αντικατασκοπείας από τα πιο πολύτιμα μυστικά του; Όλος ο κόσμος υποψιαζόταν ότι ο δράστης ήταν μία γυναίκα που είχε προσληφθεί ως υπέρβη στο σπίτι της οδού Φραγκίσκου Α'...

Ο τηλεγραφοπος έστειλε παντού την άπστευτη αυτή είδηση. Οι στρατιωτικοί λοιπόν και η αστυνομία άρχισαν να ξεετάζουν με αφάνταστη προσοχή την ταυτότητα, τα πιστοποιητικά και τις άποσκευές όλων των γυναικών που ήθελαν να περάσουν τα σύνορα. Απ' τα όμως τ' ατόρητα μέτρα δεν κατέληξαν σε κανένα αποτέλεσμα. Κι' ύστερα από λίγες ημέρες, όλοι οι Γάλλοι κατασκόποι έβλεπαν κατάληκτος τη μία γυναίκα που είχε κατορθώσει, ένα βράδυ, να περάσει από τη Γαλλία στην Έλβετία, ακολουθώντας έναν κυρτό δρόμο των συνόρων. Πεντακόσια μάλιστα μέτρα μέσα από τα γαλλικά σύνορα, είχαν βρεθεί σκοτωμένοι τρεις στρατιώτες. Ο καθένας είχε κ' από μία σφαίρα περιστράφου στο στήθος του...

Η Άννα-Μαρία Λέσσερ, ύστερα από το υπερπάνωπο αυτό κατορθώμα της, κατέφυγε στη Ζυρίχη κ' από εκεί γύρισε στο Βερολίνο με τους καταλόγους των Γάλλων κατασκόπων που είχαν αναστατάσει τη Γερμανία. Κατόρθωσε λοιπόν να συλλέξει τους περισσότερους και να τρομοκρατήσει ακόμη μία φορά τη γαλλική αντικατασκοπεία.

Άπό την χώρα των κινήματων

Η τρομερότερη επανάσταση του Μεξικού

Πώς ο φιλόδοξος Μαντέρο άνετρεψε τον Πρόεδρο Διάζ κ' έγινε δικτάτωρ. Η ανθρωποσφαγή μέσ' στους δρόμους της πρωτεύουσας. Πώς δολοφονήθηκε ο Μαντέρο. Δέκα χιλιάδες πτώματα στους δρόμους. Το κάψιμό τους, κτλ.

ΤΟ Μεξικό θεωρείται ως η καλύτερη χώρα των επαναστάσεων. Δεν περνάει χρόνος, χωρίς ο άσφραγτος να μάς άναγγείλει ότι στη μακρινή αυτή χώρα της Άμερικής κάποιος άσπρος ως τότε στρατιώτης άνετρεψε την κυβέρνηση και άνεκήρυξε τον έαυτό του δικτάτωρ. Έτσι, στη φαντασία μας, το Μεξικό παρουσιάζεται σαν μία χώρα, στην οποία ή άναρχία είναι το μόνο μόνιμο πολίτευμα.

Πράγματι δέ ή τάξις και ή άσφάλεια δεν είνε καθόλου ιδέες στο Μεξικό. Η επανάστασις διαδέχεται ή μία την άλλη και, μέσα σ' αυτή τη διαρκή άναστάσις, είνε φυσικό να έποφελούνται τα κακοπαύσυχαι.

Κατά τα τελευταία μόνο δέκα χρόνια έξερράγησαν στο Μεξικό περισσότερα ή 15 κινήματα. Η άμαρτυρία όμως επανάστασις του Μεξικού έγινε από 1911 από τον περίφημο Μαντέρο.

Ο Μαντέρο ήταν γινός ενός πλουσίου κτηνιά. Από μικρός διακρινόταν για τη μεγαλομανία, επειδή δέ ήθελε με τί εύκολία στην πατρίδα του μπορεί κανείς να γίνη κυβερνήτης της καταστάσεως, ένα όνειρο είχε μονάχα: ν' άνακηρυχθή μια μέρα δικτάτωρ του Μεξικού. Έγινε λοιπόν αξιωματικός και το Μάρτιο του 1911 κατόρθωσε τέλος να πραγματοποιήσει το όνειρό του. Άφού πραγματοποιήσει κατόρθωσε να συγκεντρώσει γύρω του μερικές χιλιάδες στρατιωτών και άπάκτων στοιχείων, μπήκε στην πρωτεύουσα, την Μελιάνη, άνετρεψε τον πρόεδρο της Δημοκρατίας Νιάζ και ανέλαβε ο ίδιος την άρχη. Έτσι έγινε πια ο πανίσχυρος δικτάτωρ του Μεξικού.

Ο Μαντέρο όμως, ύστερ' από την επιτυχία του, έγινε άμέσως άλλος άνθρωπος. Απ'τόνότες τις υποσχέσεις του διαδόχου του και άρχισε να φέρει στασιαστικά και σ' αυτός άκόμη που τον είχαν βοηθήσει στην επιτυχία του κινήματός του. Έννοείται πως τ' αποτελέσματα της άναρχίας του αυτής δεν άργησαν να εκδηλωθούν. Ο στρατός που τον είχε υποστηρίξει και είχε παρασκευάσει τον θρίαμβό του, άγανάκτησε έναντιόν του και επαναστάτησε. Τον Φεβρουάριο του 1912 όλα τα συντάγματα της πρωτεύουσας έστάσιοναν. Άπειλήθωσαν διαφόροι στρατιώτες, τους οποίους ο Μαντέρο είχε φυλάκισει επειδή δεν ένωσσαν να υποτάξουν στην αυταρχική του κ' άφου στα μέτρα μέσα από τα γαλλικά σύνορα, είχαν βρεθεί σκοτωμένοι τρεις στρατιώτες. Ο καθένας είχε κ' από μία σφαίρα περιστράφου στο στήθος του...

Η Άννα-Μαρία Λέσσερ, ύστερα από το υπερπάνωπο αυτό κατορθώμα της, κατέφυγε στη Ζυρίχη κ' από εκεί γύρισε στο Βερολίνο με τους καταλόγους των Γάλλων κατασκόπων που είχαν αναστατάσει τη Γερμανία. Κατόρθωσε λοιπόν να συλλέξει τους περισσότερους και να τρομοκρατήσει ακόμη μία φορά τη γαλλική αντικατασκοπεία.

κατάλασε του πυρός στους μεθυσμένους απ' το αίμα διαδόχους του, πεντακόσια πτώματα ήσαν ξαπλωμένα μπρος στο πεζοδρόμιο του παλατιού.

Η θορυβική αυτή δολοφονία έξαγρίωσε τους μεξικανούς, κ' έδωσε το σύνθημα της γενικής εξέγερσης. Έπαι δέκα μέρες, οι στασιαστές κ' οι διαδοχικοί Μαντέρο χτυπώνονταν μες στους δρόμους της πρωτεύουσας.

Η πλειτεία ήσαν γεμάτες από κανόνια που βομβαρδίζαν την πόλ. Στις ταράτσες όλων των δημοσίων κτιρίων είχαν άρρηκται πίσω από σκοτεινά γεμάτα άλεφρι, στρατιώτες, οι οποίοι πυροβολούσαν άλύπητα όποιον πολίτη να ξεμίστρη στους δρόμους.

Ένδ ή τραγική αυτή σκηνή διαδραματιζόταν στις όδοις της πρωτεύουσας, οι επαναστάτες είχαν πολιορκήσει στενά το παλάτι του Μαντέρο. Με τα κανόνια που είχαν κατορθώσει ν' άκρυσουν, από



Τα γραφεία της εφημερίδας του Μεξικού «Ανεξάρτητος Κήρυς» μετά τον βομβαρδισμό.

άργησαν να το βομβαρδίσουν άκατάπαστα.

Ο Μαντέρο κατάλαβε τότε ότι είχε χάσει το παιχνίδι. Και, με την προφύλαξη να κίνη διαπραγματεύσεις, παραδόθηκε, χωρίς όρους στους ανυπότακτους.

Οι επαναστάται έφυλάνσαν άμέσως από έγκατο το δικτάτωρ, μαζί με τους τελευταίους του διαδόχους, στις κεντρικές φυλάκες της πόλεως. Στο πρόεδρο άνέτατο, το όλοσπερο οικοδόμημα της πρωτεύουσας, δεν είχε άπομείνει όδη παρά...μία πύλη μονάχα. Κι' αυτοί οι δρόμοι άκόμη είχαν άνασκαφεί απ' τις όδοις! ***

Τα πτώματα των κινήμων είχαν φλημυρίσει τους δρόμους και κανένας δεν σπληνιζόταν να τα σπρώξει για να τα θάψουν.

Έπαι δέκα πέντε μέρες παύσαν στο μέρος στο οποίο είχαν πέσει... Οι νεκροθάφτες είχαν προσχωρήσει κ' αυτοί στους επαναστάτες και όπλισμένοι με πρωτόγονα όπλα, κατέδικασαν τους τελευταίους διαδόχους του Μαντέρο...

Μία φριχτή δυσωδία έλκεν άρχισει να σκορπίζεται στους δρόμους της πρωτεύουσας του Μεξικού από τις άναθυμιάσεις των πτωμάτων...

Τότε μονάχα—έχουν άλλωστε έξολοθρευτεί και οι τελευταίοι άντεπαναστάται—ή κυβέρνηση έσπληνιζήθηκε κάπως και διάταξε να ταφούν τα σαπιαμένα αυτά πτώματα. Ήταν πια καιρός...

Τότε όμως παρουσιάστηκε μία καινούργια δυσκολία. Τα πτώματα των σκοτωμένων ήσαν τόσα πολλά, ώστε δεν χωρούσαν στο νεκροταφείο!...

Η άρχη της είχαν χαμένα. Δεν ήξεραν τί να κάνουν. Και στο μεταξύ ή μέρες περνούσαν, κ' ή άτμοσφαίρα μολύνονταν όλοένα πιο πολύ.

Τέλος αποφάσισαν να θάψουν τα πτώματα με πετρέλαιο, και να τα κηφουν επί τόπου!

Πριν τα κηφουν τα μέτρησαν και είδαν πως ήσαν έν δυο ά έ κ α χ ι λ ι ά δ ε ς! Κι' ύστερα άρχισε το πρωτοφανές αυτό κίνημα...

Τα συγκέντρωσαν ανά δέκα, ή ανά είκοσι, τα τοποθετούσαν πάνω σε σιδερένια κρεβάτια που είχαν επιτάξει γι' αυτόν τον λόγο από τα νοσοκομεία της πόλεως, άδειάζαν άπάνω τους μηχανάδες με πετρέλαιο και τους άναθαν φωτιά...

Έπαι μέρες πολλές ή μακάρες αυτές φωτιές φάπταν με τη λάμψη τους την πρωτεύουσα του Μεξικού...

Τέτοιο σκηνό τέλος είχε ή επανάστασις του Μαντέρο, που άποτελεί μία από τις άσημότερες σελίδες της ιστορίας του Μεξικού.

Όλοι είχαν έλπίσει τότε πως θα ήταν το τελευταίο κίνημα. Άλλά, μωρα όμοια... Από τότε έως σήμερ, πάνω από τριάντα κινήματα άναστάσαν τη μικρή άμερικανική Δημοκρατία.

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΜΙΑ ΠΡΩΤΟΤΥΠΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

Δεν είχε πολλά χρόνια που πέθανε ο Σίμος Μόλες, ο περίφημος Γραμματέας έξερευνητής, ο οποίος ήρθε συγχρόνως και ο πρώτος δημοσιογράφος των Έσθονικών.

Ο Σίμος λοιπόν συνέλαβε κάποτε το έξερευνητικό σέβη να εισαγάγη τη δημοσιογραφία μεταξύ των άναλφάβητων Έσθονικών, πτώμα που κατορθώσε να το επιτύχει με την έπιμονή του και την εξιτηνάδα του.

Έννοείται ότι ή εφημερίδα που έξέδωκε ο περίφημος έξερευνητής δημοσιογράφος, δεν είχε τίποτε άλλο από ελπίδες. Ο ίδιος ήταν ο συντάκτης, ο έκδοτής κ' ο πωλητής της εφημερίδας αυτής. Πήγαινε στις καλύβες των άναγνωστών του και δινότάς τους το νέο φύλλο, τους έξηγούσε συγχρόνως το περιεχόμενό του και τους οδηγούσε να το καταλαβαίνουν.



'Ο πύργος με τις τριανταφυλλιές

Της Μ. Ντελλού



(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)
— 'Α! ήρθατε επί τέλους! είπε ο λόρδος Λούις. Δεν ξέρετε με πόση αγωνία σας περίμενα. 'Ο καφός έπείγει. Καθίστε, σας παρακαλώ, και άκουστε με.

'Ο δούξ του Στάλντεκ τραβήξε ως το μέρος του γηραιού ευπατρίδου μια πολυθρόνα για να καθήσει ή Μαργαρίτα και ο ίδιος στάθηκε όρθιος σε μικρή απόσταση πίσω, με τα χέρια του σταυρωμένα πάνω στο στήθος του και με το βλέμμα του προσηλωμένο πότε στον άρρωστο γέρο και πότε στη νέα, ή οποία φαινόταν κυριευμένη από μια βαθιτάτη συγκίνηση.

— Δεν έχω καρό, ούτε διάθεσι να κάνω άνωφορείς προλόγους, άρχισε να λέη ο λόρδος Λούις με φωνή που μόλις άκουγόταν. Θα σας άγγιξώ άπλωσε την ίσαστρία της άνεμης μου 'Εθελ... 'Εθελ Λούις. Πρώ έτών, κατά τη διάρκεια ενός ταξιδιού μας στη Νότιο 'Αμερική, είχαμε φιλοξενηθεί στην έπιανι ενός παμπλούτου Βραζιλιανού γαιοκτήμονος φίλου μου, κοντά στο Μπουένος 'Αϊρες. Εκεί ύπηρετούσε ως γοαμματείας ένας νεαρός Γάλλος με σπανία άναφορή, με γοητευτικό έξωτερικό και με πνεύμα έξαιρετικό, προικισμένος τελειοπάτην με όλα τα φυσικά και ήθικά χαρίσματα. 'Ο νέος αυτός, όπως και ή 'Εθελ, είχε ώραία φωνή και συχνά οι οικοδεσπότες τον παρακαλούσαν να τη συνοδείη στο τραγούδι της. Μας συνόδευε επίσης στις μακρινές εκδρομές που κάναμε έρωται στην ήπειρο, γιατί ο έξαιρετικός αυτός νέος ήξερε περισσότερο από κάθε άλλο τα ζητήματα της τέχνης κι επί πλέον είχε σπάνιο γούστο.

'Εγώ ήμουν άπασχολημένος τότε άσάλλως στις δυσχέρειες της άγορας ενός μεταλλείου και δεν είχα προσέξει, ότι ή 'Εθελ, όσο παρατηρούσαν ή διαμονή μας εκεί, άλλαζε τρόπο και γινόταν άνειροπλός και ρομαντική.
— 'Ετσι μου φάνηκε, ότι μου καίπαρεσαν άναπό χτίσμα με ρόταλο όταν μου άνήγγειλαν ότι ή άνεμιά μου ήταν παράφορα έρωτευμένη με τον νεαρό γοαμματεία, τον Λουκά Ντωλτέ, όπως τον έλεγαν, κι ότι ήθελε να γίνει σύζυγός του.

— 'Αρνήθηκα μ' άγανάστησι να δώσω τη συγκατάθεσί μου και την έπαύση άυστηρά γιατί είχε πολυήμε να σκεφθώ τέτοιο γάμο. 'Η 'Εθελ όμως κάτω από το γλυκύτατο παρουσιαστικό της, έκρυβε σιδερένια θέλησι και καρδιά που δεν άπαιριόταν εύκολα τα αισθήματά της. Παρά τις άπειλές μου λοιπόν, άκολούθησε τον άγαπημένο της και τον παντρεύτηκε. 'Εγινε κυρία Λουκά Ντωλτέ κι από τότε δεν την έβλεπα πια. 'Εξω φρενών έναντίον της, άρραχτηκα να μη την συχωρέσω ποτέ και να μην άναγνωρίσω τα παιδιά της, αν άποκοιτούσε. Να λοιπόν για ποιά λόγο έμεινα σιωπηλός όταν σας παρουσίασαν σε μένα για πρώτη φορά στον Πύργο με τις Τριανταφυλλιές, Μαργαρίτα και Φρέντυ. Περίφηρος για τη μεγάλη μου καταγωγή, δεν ήθελα να μάθω κανείς τον άταύρικο γάμο της άνεμιάς μου, της οποίας είσαστε παιδιά. Δεν ήθελα ο Φρέντυ, ο οποίος, σύμφωνα με τους λόγιους, είχε ο μόνος κληρονόμος μου, να κληρονομήσει τους τίτλους και την περιουσία των Λούις.

— 'Ηξερα, ότι έκανα μια μεγάλη άδικία. 'Εν τούτοις σελήρινα την καρδιά μου και πάλευε κατά της γοητείας και των δύο σας και πρό πάντων κατά της άμοιότητας του Φρέντυ με τη φτωχή μου 'Εθελ, την οποία είχα άγαπήσει περισσότερο από κόρη μου. Χρειάστηκε να φτάσω στις τελευταίες μου στιγμές για να καταλάβω τέλος την έκταση του σφάλματός μου και να σκεφθώ να το έπανορθώσω.

Στο σημείο αυτό, ο λόρδος Λούις σάλασε λίγο. Τώρα, μέσα στη σκέπη του λόρδου Τζέροα μια σκέπη μόνο κυριαρχούσε. 'Η Μαργαρίτα ήταν άνεμιά του λόρδου Λούις. 'Ηταν δηλαδή άριστοκράτης και λίγο συγγενής του μάλιστα, λόγω των παλαιών συγγενικών των Στάλντεκ με τους Λούις.

'Η ίδια σκέπη φώτιζε και το βλέμμα της Μαργαρίτα, όσο ο γέρος μιλούσε.

— Μιλόρδε, θα σας είχαμε περιβάλλει με τόση άγάπη! είτε τέλος με συγκίνηση και με γλυκύτητα ή νέα.

— Να! Ξέρω, ότι κι οι δύο σας είστε έξαιρετικά πάματα κι ότι με το να μη σας φανερώσω, ότι είσαστε άντρες μου, στέγησι τις τελευταίες ήμέρες της ζωής μου μιας μεγάλης εύνχιας. 'Υάφερα τελευταία πολύ από τίφους, γιατί δείχτηκα άδυσώπητος προς τη δυστυχισμένη μου 'Εθελ. Μου έγραψε ένα χρόνο μετά το γάμο της, για να μου ζητήσει συγγνώμη, άναγνωρίζοντας ότι ήταν ένοχος γιατί παρότρυνε εκείνον που είχε άνταναστήσει τον πατέρα της. 'Εγώ όμως της γύρισα το γράμμα της πίσω κι από τότε δεν άκουσα να γίνεται λόγος γι' αυτή.

'Η συγκίνησή του ήταν τόσο μεγάλη, ώστε λυγμοί έπαιαν τη φωνή του κι είχε γίνει πελιδνός. Με δυσκολία μιλούσε.
— Μιλόρδε, μη κοιμάστε! είτε ίκεντατικά ή Μαργαρίτα. 'Εκείνος έκανε μια άδιάφορη κίνησι και είτε:

— 'Ω! Δεν έχει καμιά σημασία. Πρέπει να σας μιλήσω και μα. 'Αλλά πρό πάντος, πάμπε να με λέτε μιλόρδε. Λέγετέ με τις σας. Αυτό θα μου κάνει μεγάλο καλό. 'Θα μου θυμίζετε έτσι τη μνήμη μου 'Εθελ. Να!... Να!... 'Αγαπούσα πολύ την 'Εθελ μου. 'Ηταν έξυπνη και καλή, όπως έσθ, Μαργαρίτα μου. Στο παρουσιαστικό όμως δεν της μοιάζει. 'Εσθ είσαι άπαράλληλα με τον πατέρα σου, τον άραιο Λουκά Ντωλτέ, που ήταν ποιητής, καλλιτέχνης και γόης. 'Ο Φρέντυ όμως μοιάζει πολύ της 'Εθελ. 'Ελα εδώ κοντά μου, Φρέντυ, παιδί μου.

Και παίρνοντας από χέρι του τα χέρια του νέου, άρχισε να τα χαϊδεύη, ενώ συγχρόνως του έλεγε:

— 'Η μητέρα σου σου έδωσε τ' όνομά μου. 'Αγαπούσε πολύ τον πατέρα σου και της ή μέντορά μου 'Εθελ, Φρέντυ, που είσαι ο κληρονόμος μου. Μετά τον θάνατό μου θα γίνει μαργαρίτα και λόρδος του Λούις. Το μέρος της κληρονομιάς μου που δεν άνήκει στον άκαχο του τίτλου, θα το μοιράσει με τη Μαργαρίτα. 'Εκείνη τη διαθήκη μου.

Και γυρίζοντας προς τον Τζέροα, τον ρώτησε:

— 'Αγαπητέ μου δούξ, άναλαμβάνετε να κάνετε ότι χρειάζεται για ν' άναγνωρίσουν τα δικαιώματα των δύο νέων;

— Εύχαριστώ, άναλαμβάνω τα πάντα. Μένανε ήτοις, μιλόρδε. Θα δυσκολευτώ ίσως λίγο, γιατί λείπουν τ' άπαιρήματα έγγραφα, όπως τα πιστοποιητικά του γάμου της λαίδης 'Εθελ και της γεννήσεως των παιδιών της.

— Το πρώτο έγγραφο μπορείτε να το ζητήσετε απ' τη προξενείο του Μπουένος 'Αϊρες. 'Όσο για το δεύτερο, φαντασμά, ότι ο Φρέντυ κι ή Μαργαρίτα ξέρουν πολύ γεννητική.

— Το άγνωστο άπολύτως, μιλόρδε, άπάντησε ή Μαργαρίτα. 'Η δυστυχισμένη μητέρα μου, ή οποία ύπέφερε από χρόνια, δεν μάς μιλούσε ποτέ για το παρελθόν.

— Είπε παράδοξο πως δεν παρέλαβε κανένα έγγραφο μαζί της! είτε ο λόρδος Τζέροα. 'Όποσδήποτε, έχουμε τώρα κάποια ίχνη.

— Μας είχε πει, Μαργαρίτα, είτε ο λόρδος Λούις, ότι ο άλλος αυτός Ρόσβελ σου είχε κάνει μερικούς ύπαινημούς για την καταγωγή σας. Δεν θα έδινε ποτέ σημασία στα λόγια ενός έγκληματιου, όπως αυτός. 'Αλλά είχα προσέξει από καιρό, ότι μάς κούταζε περίεργα, τόσο έμένα, όσο και σας. Το βλέμμα του είχε μια άλλοδατη έκφρασι. Πιθανόν να γνώρισε τους γονείς σας στις 'Ινδίες και να είχε εις θέαν να δώσει πληροφορίες γι' αυτούς.

— Να! είτε ή Μαργαρίτα. Πράγματι μου είχε κάνει διάφορους ύπαινημούς για την οικογένειά μου. 'Η άναπαύσει όμως που μου παρακαλούσε το ύπαινημένο αυτό, μ' έκανε να μη του δώσω καμιά πίστι.

— Κι' εγώ το ίδιο έκανα, λαίδη Μαργαρίτα! είτε ο Τζέροα, τονίζοντας τον τίτλο της νέας. Την ήμερα που άπλωσα τον Ρόσβελ από την ύπαιρσία μου, μου είπε μερικά λόγια για τους γονείς σας, στα οποία όσάσος δεν έδωσα καμιά σημασία. 'Ετσι, αν δεν πετύχουμε άσχερητικά, θα προσπαθήσουμε να μάθουμε κάτι απ' αυτόν. Μην άησυχείτε, μιλόρδε, θα έπαγερνω σε όλα τα συμφέροντα των δύο μικρών συγγενών σας.

— Να! άγαπητέ μου δούξ, Ξέρω ότι μπορώ να έχω έμπιστοσύνη σε σας. Σας εύχαριστώ για τη μεγαλοφύχια, με την οποία τους προ-

πατεύσατε ως σήμερα και για όλα όσα κάνατε γι' αυτούς.

— 'Επληρώθηκα στο έκατονταπλάσιο, άπάντησε ο Τζέροα, με την άγάπη του μικρού μου Φρέντυ, με...

'Ο δούξ στάθηκε και γυρίζοντας προς τη Μαργαρίτα, άπλωσε προς αυτήν το χέρι του.

— Λέγεστε τώρα, Μαργαρίτα, να γίνεται σύζυγός μου; τη ρώτησε με γλυκύτητα.

— Να, μιλόρδε! Τώρα δέχομαι πρόθυμα! άπάντησε εκείνη, δίνοντας του το χέρι της, ενώ το πρόσωπό της άχαινοβόλυνε από εύνχια.

'Ο λόρδος Λούις ήταν μια προσπάθεια και άπλώνοντας τα χέρια του ένωσε τα κεφάλια των δύο νέων.

— 'Όλα λοιπόν, έπαυρθηκαν! φημίστε, ήρόνοντας το κεφάλι του γεμάτο εύνχια προς τον ούρανό.

'Ο λόρδος Φρεδερίκος Λούις, περιτομίζόμενος από τους δύο άντρους του και των δύο, πέθανε την ίδια ήμερα.

'Ο δούξ φρόντισε για όλες τις διατυπώσεις της κηδείας και συγχρόνως άναγκάστηκε να ήσαν οι κληρονόμοι του γηραιού ευπατρίδου.

Παραματική καπνίστηκε προσπάθεια στην άνωτάτη άραιοκρατία του Λονδίνου ή είδησις της άνευρέσεως των κληρονόμων του λόρδου και των άρραβάνων του δούκως του Στάλντεκ με την Μαργαρίτα.

Οι προσώλωμένοι στην κηδεία εύγενείς άναγνώρισαν άμορφώς την άρεστοκρατική χάρη του νεαρού λόρδου και μαργαρτίου Φρέντυ Λούις.

Το άπόγευμα της άλλης ήμέρας, ή δεσποινίς Νουέ και ή Μαργαρίτα, γοητευτικά μέσα στο αλά πένθιμο φόρεμά της, έπήγαν στο μεγάλο της λαίδης Τρολάντας κατά την ώρα του παραμυθιού. 'Ο λόρδος Ντωλτέ, ο μνηστήρ της 'Ισαβέλλας, ήταν εκεί καθώς κι ο Φρέντυ.

Αγο μετά την άρξή της Μαργαρίτα, έρωται και ο δούξ του Στάλντεκ, ο οποίος προχώρησε και εύθιβε προς την μνηστή του.

— Συγγνώμη, γιατί δεν ήρθα να σε προήπανθήσω, Μαργαρίτα μου! της είτε τυχερά. Με καθυστέρησε κάποιος έπαστάς μου, ο οποίος ήλθε στο Λονδίνο για να μου κάνει μια άτη.

— Όμωλόν, ότι ένωσθα μεγάλη έρωται, μια να τον δώσω και να βρεθώ μια ώρα άσχητερα κοντά σου. Μά θυμήθηκα μερικά λόγια που είχα άκούσει άλλοτε να βγαίνουν από το άγαπημένο στόμα σου: «Δεν πρέπει να παραμείνη κανείς ποτέ ένα καθήκον, έστω και χάρη της δικαιοσύνης άπολύσεως...».

'Η άπόλαυσις μου ήταν να σε ιδώ το ταχύτερο και το καθήκον μου ν' άκούσω τον άγαθό εκείνον έπιστάτη μου και να τον ίκανοποιήσω.

'Όταν οι άνδραποι μου θα έχουν στο πρόσωπό σου την καλή τους δούλησι, θα είνε βέβαια, ότι θα πραγματοποιείται κάθε λογική τους έπιθυμία, όταν θ' άπεσθύνονται προς αυτήν.

— Θα είνε τόσο όμοια αυτό, Τζέροα.

— Να! Θα είνε μια μεγάλη εύνχια να κάνουμε το καλό κι οι δύο μαζί.

Κάθισε κοντά της κι έβγαλε απ' την τσέπη του μια έπιστολή, την οποία έδειξε στην Μαργαρίτα και είτε:

— Μου έπείραξε να διαβάσω την έπιστολή αυτή. Προέρχεται από το Σάλτον και πιθανόν να περιέχει καμιά ενδιαφέρουσα είδησι.

Να! Να! Με πληροφορούν, ότι ή κατάρτισις του Ρόσβελ έπαυρήθηκε κι ότι βρέσεται στις τελευταίες του στιγμές.

— 'Ω! τον δυστυχισμένο! φημίστε ή Μαργαρίτα.

— Αν θέλουμε να μάθουμε αν πραγματικώς γνώρισε τους γονείς σου, πρέπει να φύγω αύριο για το Σάλτον.

'Η Μαργαρίτα κούνησε το κεφάλι της και είτε:

— 'Όχι, Τζέροα. Σε σένα δεν θα πη τίποτε, γιατί δεν θα έχη λημονήσεις πως το φέρθηκες.

— Έχεις δίκιο, Μαργαρίτα μου. 'Αλλά τότε τί πρέπει να γίνει;

— Πρέπει ίσως να πάω έγώ.

'Ο Τζέροα έκανε μια κίνησι διαμαρτυρίας και είτε:

— Έσθ; Σελήσι τί έκανε το τέρας αυτό έναντίον σου; 'Όχι, Μαργαρίτα! Δεν μπορώ να το δεχτώ αυτό.

'Ο δυστυχισμένος εν' έτοιμοθάνατος, Τζέροα, που άπάντησε εκείνη με τυχερότητα. 'Ανεξάρτητος λοιπόν του ενδιαφέροντος που μπορούν να έχουν ή άνακονάσεις του, δεν είνε ίσως άδύνατον να προσπαθήσουμε να κάνουμε κάτι για την σωτηρία της ψυχής του.

'Όταν δει πως τον συγχωρώ, δεν είνε άπίθανον να μετανοήση.

— 'Αμφιβάλλω, γιατί τον θεωρώ πολύ πορφόνο! 'Εσθ όμως, άγαπημένη μου, είσαι ίκανή να μαλάρεις και πέτρες! άπάντησε κατ' άρσινάς την με βλέμμα γεμάτο θάνασιμό και συγκίνηση. Κάνε θη έπιθυμίες, Μαργαρίτα, αν και μου στοιχίζει πολύ να σε ιδώ να εκτίθεται σ' ένα τέτοιο διάδημα. 'Αλλά είσαι ή μόνη που μπορείς να πετύχης κάτι.

Θα φύγω λοιπόν αύριο για το Σάλτον μαζί με την δεσποινίδα 'Αμαλία.

— Να, πρέπει να φύγης αύριο, αν θέλουμε να τον προφτάσουμε ζωντανό. Θα σας συνοδεύσω κι' εγώ και θα σας άεικωλύνω στις διατυπώσεις για να φτάσετε ως αυτόν. Μά τί τα θέλεις; Το διάδημα αυτό άποτυπεί μια άσχερητική άγνοα.

— Πρέπει, Τζέροα, να πάμε. Δεν ξέρω γιατί έχω την ιδέα, ότι αυτός ο Ρόσβελ θα μάς άποκαλήρη πολλά πράγματα. 'Επειτα, δεν αξίζει να πληρώσω την εύνχια μου με μερικές μικρές θυσίες, έπρόσθεσε χαμογελώντας με άγάπη.

— Την εύνχια αυτή που τόσο έλίμου μου άρνήθηκες προχθές άκόμα, της είτε μ' έναν τόνο γλυκού παραπάνον ο Τζέροα. 'Ω! δεν ξέρετε πόσο μ' έκανε να ύποφέρω...

Την στιγμή εκείνη στάθηκε, γιατί ή πόρτα του σαλονιού, μέσα στο οποίο βρισκόταναν άνοξε και παρουσιάστηκε ή λαίδη 'Ορηλία. Είχε έλαιοφάρει πρό άλλων μόλις ώρών από ένα μικρό ταξίδι της στη Σκωτία. Είχε μάθει από μια έπιστολή της λαίδης 'Ισαβέλλας τον θάνατο του λόρδου Λούις, μ' άγνοασις όλα τ' άλλα γεγονότα.

'Η νεαρά λαίδη, μόλις προχώρησε δυό βήματα, στάθηκε άπότομα σνοφορμωμένη. 'Απ' όλους που βρισκόταναν εκεί μέσα δεν είχε δει παρά τον έξάδελφό της και τη Μαργαρίτα, που καθόνταναν κοντά—

— κοντά και ήσαν πασιέντοι από τα χέρια.

— 'Ελα λοιπόν, 'Ορηλία! της φώναξε ο δούξ. 'Εχουμε να σου άναγγείλουμε πολλά νέα. 'Εν πρώτους τοις διπλούς μας άρραβώνες. 'Αρραβωνιάσπραν λοιπόν ή 'Ισαβέλλα κι ο Ρούσσελτ, ή Μαργαρίτα κι' εγώ.

Καθώς ο Τζέροα έλενε αυτά τα λόγια, στο βλέμμα του έσφαρμίζονταν κάποια έλαφριά έρωται.

'Η 'Ορηλία, σφίγγοντας τα χέρια της, πλησίασε κι' έδωσε το χέρι της στον λόρδο Ρούσσελτ.

— Είπ' ένθουσιασμένη για την εύνχια σας! τοις είτε. Θα βρήτε στην 'Ισαβέλλα έναν άνεκτίμητο σύντροφο της ζωής σας.

Μά δεν φαινόταν άναπαύσει να γυρίσει προς τη Μαργαρίτα και να τη συγχωρή κι' αυτή.

Τότε ο δούξ κι' ένα λεπτό χαμόγελο στα χείλη της είτε:

— Τότε, δούξ, ένωσθα μεγάλη έρωται, μια να τον δώσω και να βρεθώ μια ώρα άσχητερα κοντά σου. Μά θυμήθηκα μερικά λόγια που είχα άκούσει άλλοτε να βγαίνουν από το άγαπημένο στόμα σου: «Δεν πρέπει να παραμείνη κανείς ποτέ ένα καθήκον, έστω και χάρη της δικαιοσύνης άπολύσεως...».

'Η άπόλαυσις μου ήταν να σε ιδώ το ταχύτερο και το καθήκον μου ν' άκούσω τον άγαθό εκείνον έπιστάτη μου και να τον ίκανοποιήσω.

'Όταν οι άνδραποι μου θα έχουν στο πρόσωπό σου την καλή τους δούλησι, θα είνε βέβαια, ότι θα πραγματοποιείται κάθε λογική τους έπιθυμία, όταν θ' άπεσθύνονται προς αυτήν.

— Θα είνε τόσο όμοια αυτό, Τζέροα.

— Να! Θα είνε μια μεγάλη εύνχια να κάνουμε το καλό κι οι δύο μαζί.

Κάθισε κοντά της κι έβγαλε απ' την τσέπη του μια έπιστολή, την οποία έδειξε στην Μαργαρίτα και είτε:

— Μου έπείραξε να διαβάσω την έπιστολή αυτή. Προέρχεται από το Σάλτον και πιθανόν να περιέχει καμιά ενδιαφέρουσα είδησι.

Να! Να! Με πληροφορούν, ότι ή κατάρτισις του Ρόσβελ έπαυρήθηκε κι ότι βρέσεται στις τελευταίες του στιγμές.

— 'Ω! τον δυστυχισμένο! φημίστε ή Μαργαρίτα.

— Αν θέλουμε να μάθουμε αν πραγματικώς γνώρισε τους γονείς σου, πρέπει να φύγω αύριο για το Σάλτον.

'Η Μαργαρίτα κούνησε το κεφάλι της και είτε:

— 'Όχι, Τζέροα. Σε σένα δεν θα πη τίποτε, γιατί δεν θα έχη λημονήσεις πως το φέρθηκες.

— Έχεις δίκιο, Μαργαρίτα μου. 'Αλλά τότε τί πρέπει να γίνει;

— Πρέπει ίσως να πάω έγώ.

'Ο Τζέροα έκανε μια κίνησι διαμαρτυρίας και είτε:

— Έσθ; Σελήσι τί έκανε το τέρας αυτό έναντίον σου; 'Όχι, Μαργαρίτα! Δεν μπορώ να το δεχτώ αυτό.

'Ο δυστυχισμένος εν' έτοιμοθάνατος, Τζέροα, που άπάντησε εκείνη με τυχερότητα. 'Ανεξάρτητος λοιπόν του ενδιαφέροντος που μπορούν να έχουν ή άνακονάσεις του, δεν είνε ίσως άδύνατον να προσπαθήσουμε να κάνουμε κάτι για την σωτηρία της ψυχής του.

'Όταν δει πως τον συγχωρώ, δεν είνε άπίθανον να μετανοήση.

— 'Αμφιβάλλω, γιατί τον θεωρώ πολύ πορφόνο! 'Εσθ όμως, άγαπημένη μου, είσαι ίκανή να μαλάρεις και πέτρες! άπάντησε κατ' άρσινάς την με βλέμμα γεμάτο θάνασιμό και συγκίνηση. Κάνε θη έπιθυμίες, Μαργαρίτα, αν και μου στοιχίζει πολύ να σε ιδώ να εκτίθεται σ' ένα τέτοιο διάδημα. 'Αλλά είσαι ή μόνη που μπορείς να πετύχης κάτι.

Θα φύγω λοιπόν αύριο για το Σάλτον μαζί με την δεσποινίδα 'Αμαλία.

— Να, πρέπει να φύγης αύριο, αν θέλουμε να τον προφτάσουμε ζωντανό. Θα σας συνοδεύσω κι' εγώ και θα σας άεικωλύνω στις διατυπώσεις για να φτάσετε ως αυτόν. Μά τί τα θέλεις; Το διάδημα αυτό άποτυπεί μια άσχερητική άγνοα.

— Πρέπει, Τζέροα, να πάμε. Δεν ξέρω γιατί έχω την ιδέα, ότι αυτός ο Ρόσβελ θα μάς άποκαλήρη πολλά πράγματα. 'Επειτα, δεν αξίζει να πληρώσω την εύνχια μου με μερικές μικρές θυσίες, έπρόσθεσε χαμογελώντας με άγάπη.

— Την εύνχια αυτή που τόσο έλίμου μου άρνήθηκες προχθές άκόμα, της είτε μ' έναν τόνο γλυκού παραπάνον ο Τζέροα. 'Ω! δεν ξέρετε πόσο μ' έκανε να ύποφέρω...

Την στιγμή εκείνη στάθηκε, γιατί ή πόρτα του σαλονιού, μέσα στο οποίο βρισκόταναν άνοξε και παρουσιάστηκε ή λαίδη 'Ορηλία. Είχε έλαιοφάρει πρό άλλων μόλις ώρών από ένα μικρό ταξίδι της στη Σκωτία. Είχε μάθει από μια έπιστολή της λαίδης 'Ισαβέλλας τον θάνατο του λόρδου Λούις, μ' άγνοασις όλα τ' άλλα γεγονότα.

'Η νεαρά λαίδη, μόλις προχώρησε δυό βήματα, στάθηκε άπότομα σνοφορμωμένη. 'Απ' όλους που βρισκόταναν εκεί μέσα δεν είχε δει παρά τον έξάδελφό της και τη Μαργαρίτα, που καθόνταναν κοντά—

— κοντά και ήσαν πασιέντοι από τα χέρια.

— 'Ελα λοιπόν, 'Ορηλία! της φώναξε ο δούξ. 'Εχουμε να σου άναγγείλουμε πολλά νέα. 'Εν πρώτους τοις διπλούς μας άρραβώνες. 'Αρραβωνιάσπραν λοιπόν ή 'Ισαβέλλα κι ο Ρούσσελτ, ή Μαργαρίτα κι' εγώ.

Καθώς ο Τζέροα έλενε αυτά τα λόγια, στο βλέμμα του έσφαρμίζονταν κάποια έλαφριά έρωται.



— 'Ελα, λοιπόν, 'Ορηλία! της φώναξε ο Τζέροα. 'Εχουμε να σου άναγγείλουμε πολλά νέα.

— 'Ελα λοιπόν, 'Ορηλία! της φώναξε ο δούξ. 'Εχουμε να σου άναγγείλουμε πολλά νέα. 'Εν πρώτους τοις διπλούς μας άρραβώνες. 'Αρραβωνιάσπραν λοιπόν ή 'Ισαβέλλα κι ο Ρούσσελτ, ή Μαργαρίτα κι' εγώ.

Καθώς ο Τζέροα έλενε αυτά τα λόγια, στο βλέμμα του έσφαρμίζονταν κάποια έλαφριά έρωται.

'Η 'Ορηλία, σφίγγοντας τα χέρια της, πλησίασε κι' έδωσε το χέρι της στον λόρδο Ρούσσελτ.

— Είπ' ένθουσιασμένη για την εύνχια σας! τοις είτε. Θα βρήτε στην 'Ισαβέλλα έναν άνεκτίμητο σύντροφο της ζωής σας.

Μά δεν φαινόταν άναπαύσει να γυρίσει προς τη Μαργαρίτα και να τη συγχωρή κι' αυτή.

Τότε ο δούξ κι' ένα λεπτό χαμόγελο στα χείλη της είτε:

— Τότε, δούξ, ένωσθα μεγάλη έρωται, μια να τον δώσω και να βρεθώ μια ώρα άσχητερα κοντά σου. Μά θυμήθηκα μερικά λόγια που είχα άκούσει άλλοτε να βγαίνουν από το άγαπημένο στόμα σου: «Δεν πρέπει να παραμείνη κανείς ποτέ ένα καθήκον, έστω και χάρη της δικαιοσύνης άπολύσεως...».

'Η άπόλαυσις μου ήταν να σε ιδώ το ταχύτερο και το καθήκον μου ν' άκούσω τον άγαθό εκείνον έπιστάτη μου και να τον ίκανοποιήσω.

'Όταν οι άνδραποι μου θα έχουν στο πρόσωπό σου την καλή τους δούλησι, θα είνε βέβαια, ότι θα πραγματοποιείται κάθε λογική τους έπιθυμία, όταν θ' άπεσθύνονται προς αυτήν.

— Θα είνε τόσο όμοια αυτό, Τζέροα.

— Να! Θα είνε μια μεγάλη εύνχια να κάνουμε το καλό κι οι δύο μαζί.

Κάθισε κοντά της κι έβγαλε απ' την τσέπη του μια έπιστολή, την οποία έδειξε στην Μαργαρίτα και είτε:

— Μου έπείραξε να διαβάσω την έπιστολή αυτή. Προέρχεται από το Σάλτον και πιθανόν να περιέχει καμιά ενδιαφέρουσα είδησι.

Να! Να! Με πληροφορούν, ότι ή κατάρτισις του Ρόσβελ έπαυρήθηκε κι ότι βρέσεται στις τελευταίες του στιγμές.

— 'Ω! τον δυστυχισμένο! φημίστε ή Μαργαρίτα.

— Αν θέλουμε να μάθουμε αν πραγματικώς γνώρισε τους γονείς σου, πρέπει να φύγω αύριο για το Σάλτον.

'Η Μαργαρίτα κούνησε το κεφάλι της και είτε:

— 'Όχι, Τζέροα. Σε σένα δεν θα πη τίποτε, γιατί δεν θα έχη λημονήσεις πως το φέρθηκες.

— Έχεις δίκιο, Μαργαρίτα μου. 'Αλλά τότε τί πρέπει να γίνει;

— Πρέπει ίσως να πάω έγώ.

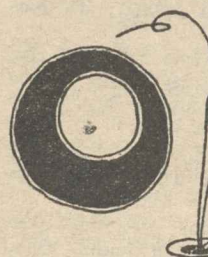
'Ο Τζέροα έκανε μια κίνησι διαμαρτυρίας και είτε:

— Έσθ; Σελήσι τί έκανε το τέρας αυτό έναντίον σου; 'Όχι, Μαργαρίτα! Δεν μπορώ να το δεχτώ αυτό.

'Ο δυστυχισμένος εν' έτοιμοθάνατος, Τζέροα, που άπάντησε εκείνη με τυχερότητα. 'Ανεξάρτητος λοιπόν του ενδιαφέροντος που μπορούν να έχουν ή άνακονάσεις του, δεν είνε ίσως άδύνατον να προσπαθήσουμε να

Ο ΣΤΑΝΤΑΛ ΚΑΙ Η ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ "ΚΟΚΚΙΝΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΜΑΥΡΟΥ,"

Τά όνειρα του Σταντάλ κι' ό 'Ιουλιανός Σορέλ. Ό τυχοδιώκτης παιδαγωγός 'Αντουάν Μπερτέ κι' ή δυό φιλενάδες του. Ένα έρωτικό δράμα στην έκκλησία της Μπράνγκ, κτλ



Ανρί Μπέυλ, ό πασίγνωστος με τό φιλολογικό του φρονήμα Σταντάλ, είνε ένας από τους μεγαλύτερους, αλλά και τους πιο αιγματούχους Γάλλους συγγραφείς του 19ου αιώνα. Ό παράδοξος αυτός καλλιτέχνης, ό οποίος έζησε στη ρωμαντική εποχή του Γουάλτε, είνε μια άπειρος πολυλογία φιλολογική φροσύνη.

Ήταν ένας υπερήφανος δανδής, πώ άκατάδεχτος κι' από τους άγροαγότερους άριστοκράτες, κι' όμως είχε φιλελεύθερες άρχες και μισούσε με πάθος την άριστοκρατία... Κατά βάθος είχε μια τρυφερή καρδιά, ή οποία είχε άναγκή από φίλια και άγάπη. Απόδειξις είνε ότι άγαπούσε πάντα κι' έμπαση και περιπάθη κι' όμως ήταν τόσο δειλός κι' άποημος, ώστε, όταν ύστερ' από δέκα δόλοκληρα χρόνια του χαμογέλασε ή άγαπημένη του, δέν τόλμησε νά τή φιλήση και περιέμενε νά τον άγκαλιάσει εκείνη πρώτη!...

Οι σύγχρονοί του όμως παραγνώρισαν τη μεγαλοσύνη του κι' οι φίλοι του τον θεωρούσαν ως ένα άποτυχημένο συγγραφέα. Ό Σταντάλ όστόσο πίστευε στον έαυτό του και δέν άμφέβαλλε γιά την άξία του. Δέν δίσταζε μάλιστα νά προφητεύη κάθε τόσο: «Τά έργα μου θα διαβαστούν μιά μέρα πολλά».

Και δέν είχε άδικο. Οι μεγαλύτεροι κριτικοί τον θεωρούν σήμερα ως ένα από τά πιο έλλεικτά και τά πιο περίεργα πνεύματα που περασμένου αιώνα κι' ως δημιουργό του μυθιστορήματος της ψυχολογικής άνάλυσης.

Ό Σταντάλ, παρ' όλη την άδιαφορία των συγχρόνων του, έγραφε συνεχώς από τό 1817, όποτε έδημιούργησε την «Ιστορία της Ζωγραφικής στην 'Ιταλία», μέχρι του 1842, του έτους του θανάτου του.

Η παραγωγή του ήταν ποικίλη. Έγραψε ταξιδιωτικές έντυψεις, όπως τά βιβλία του «Ρώμη, Νεάπολις και Φλωρεντία», «Περιπέτεια στη Ρώμη» και τ' «Απομνημονεύματα ένοχών περιηγητών», φιλολογικές και καλλιτεχνικές κριτικές, όπως τό «Ραφαήλ και Σάβιττι», δόλοκληρους τόμους αὐτοβιογραφίας, περιέργες ανάλυσεις, όπως τό άλλοτοτο έκείνου βιβλίου του «Περί 'Ερωτος» και άριστολογικα μυθιστορήματα με συναρπαστικές υποθέσεις κι' άποράμμο ψυχολογία, όπως ό «Λουσιέν Λέβεν», ή «Σωτρεία της Πάρμας» και τό περίφημο «Τό Κόκκινο και τό Μαύρο», γιά τό όποιο θα μιλήσουμε στο σημερινό μας σημείωμα.

Τό 1830, λοιπόν, ύστερ' από την έκδοσι του μυθιστορήματος του «Αρμάνς», τό όποιο απέτυχε, όπως κι' όλα σχεδόν τ' άλλα βιβλία του, ό Σταντάλ συλλογίζεται άπογοητευμένος ότι ένα βέβαια καλό έχει ή έφευγη ζωή μας: την ίδια της τη ζωή! Η υπέρβασις δίχως ζωή και δίχως δύναμη, είνε ή άνιστορία. Οι δραστήριοι κι' ό ενεργητικοί χαρακτήρες κερδίζουν πάντα ό τι μάς προσφέρει ή ζωή. Τά εμπόδια δέν τους άποαρσίζουν, αλλά τους δυναμώνουν. Οι νόμοι και ή κοινωνική συνθήκη έχουν δημιουργηθεί από τους αδυνάτους γιά νά παραλλάσουν τους δυνατούς...

Δέν υπάσχουν έγκλήματα, παρ' όντονες πράξεις!...

Τόν ήρωα λοιπόν του νέου μυθιστορήματος του πού θα γράφει, τόν 'Ιουλιανό Σορέλ, όπως τον λέει, θα τόν ξεκινήσει από τις πιο περιφρονημένες τάξεις, γιά νά τόν άνηλώσει σιγά-σιγά ως τις κορυφές της έξουσίας, του πλούτου και του έρωτα, γκρεμίζοντας ό τι φοβάται το πλήθος: τη θρησκεία, την ήθική, τόν νόμο.

Θά του φορώσει όλες τις άναμνήσεις της

ζωής του, τις συγκινήσεις του, τις έπιθυμίες του, θα τόν κάνει όμοιο με τόν 'Ιδανικό έαυτό του. Ό 'Ιουλιανός Σορέλ θα τρώει τη ζωή του ως ένα άριστούργημα. "Αν κι' άπεχθάνεται τους έρωτες και περιφρονεί τους πλούσιους και μισεί τους άριστοκράτες, θα τους μεταστρέψει όλους γιά νά πετύχουν την υπέρτατη αυτή άπόλαυσι: νά κατακτήσουν και νά έξουσιάζουν όλα τ' άγαθά της γής! Η σκληριότητα των άλλων είνε ή έλευθερία του.

Ό 'Ιουλιανός Σορέλ θα είνε περιπαθής σάν κι' αυτόν. Θ' αγαπήσει δυό γυναίκες. Η μια θα συμβολίζει την τρυφερότητα, ή άλλη την άριστοκρατική υπερηφάνεια. Ό Σορέλ θα κάνει κι' ένα όμορφο έγκλημα παροξυσμού, ένα έγκλημα υπερανθρώπου. Θα σκοτώσει και θα πεθάνει άπάντο στο έγκλημα...

Ό Σταντάλ συλλογίζεται τόν Σορέλ και συλλογίζεται και τόν έαυτό του. Έχει χάσει πια όλες του τις φιλοδοξίες, την έλευθερία, τόν πλούτο, τόν έρωτα. Είνε όμως πεισματάρης. "Οτι δέν μπόρεσε νά πραγματοποιήσει στη ζωή του, θα τό δημιουργήσει στα βιβλία του. "Οτι δέν είνε ικανός νά τό κάνει, θα τό γράφει!...

Χρειάζεται όμως μιά υπόθεσι, ένα καμβά άπάνω στον όποιο θα κεντήσει όλη την τυχοδιω-



Ό Σταντάλ.

κή και περιπετειώδη ζωή του φιλόδοξου 'Ιουλιανού Σορέλ. Την δημιούργησε λοιπόν κι' αυτόν με την φαντασία του, ή μάλιστα την πήρε από την πραγματικότητα;

Ό Ζυλ Μαροσάν, ένας από τους καλύτερους Γάλλους μελετητές της ζωής και των έργων του Σταντάλ, έκανε έχοντας μιά περιέργη, αλλά και διακριτική άποκρίσιμη. Κατάφερε νά έξακριώσει ύστερ' από μακροχρόνιες μελέτες και ανάλυσεις, ότι ό Σταντάλ πήρε ως ύπόθεσι του «Κόκκινο και τό Μαύρο» ένα συνταρακτικό έγκλημα που είχε γίνει εκείνα τά χρόνια στη Γρεννόβλ, στην γενέθλια πόλη του.

Ό Σταντάλ, ενδιαφερότανε πάντα με πάθος γιά τις έγκληματικές υποθέσεις, όχι από μιά κακή περιέργεια, αλλά γιατί έβρισκε σ' αυτές παραδείγματα δυνατών χαρακτήρων. Δέν τόν ένοιαζε ή ήθική μας πρόξεως, αλλά ή άμορφία της. Αυτή όμως ή άμορφία δέν υπάσχει στην ίδια την πράξη, αλλά στη δύναμη πού την προκαλεί...

Τό έγκλημα λοιπόν πού αναφέραμε είνε τό ακόλουθο:

Στις 15 Δεκεμβρίου του 1827, τό Κοινοβουλίο της Γρεννόβλ κατέδικσε σέ θάνατο έναν νεαρό μάθητή σεμιναρίου, τόν 'Αντουάν Μπερτέ. Ό νέος αυτός πού είχε προσληφεί

ως παιδαγωγός πρώτα στην οικογένεια του κ. Μισού κι' έπειτα στον άριστοκρατικό κύριο του κ. ντε Κορντόν, είχε κάνει έρωτική του τη γυναίκα του πρώτου κι' είχε διαφείσει την κόρη του δεύτερου. Ό Μπερτέ κατόπιν είχε έκδοχθεί από τό σεμινάριο και βέβαιον ότι δέν μπορούσε νά ικανοποιήσει τις σκοτεινές φιλοδοξίες του, σέ μιά στιγμή παροξυσμού, είχε άποπειραθεί νά δολοφονήσει κι' είχε πληρώσει θανάτωσης την πρώτη έρωμένη του, την κ. Μισού, στις 22 'Ιουλίου του ίδιου έτους, την ώρα της λειτουργίας, μέσα στην έκκλησία της Μπράνγκ... Έπειτα είχε άποπειραθεί ν' αυτοκτονήσει, δίχως όμως νά τό κατορθώσει.

Η τραγική αυτή περιπέτεια του 'Αντουάν Μπερτέ είχε άναστατώσει όλη την εποχή της Μπράνγκ και τις γειτονικές πόλεις και την ήμερα της δίχως τον στη Γρεννόβλ, όλο το πλήθος κόσμου είχαν πορεύσει τό Κοινοβουλίο, γράφει ό ένορκος Μισέλ Νικολέ. "Αν άκούσα ήταν άσφυκτικός γεμάτος από τις κινήσεις της άνοητίας κοινωνίας, ή όποιες είχαν σπύσει από τό πούρ γιά νά παρακολουθήσουν τη δίχη και νά δουν από κοντά τόν έγκληματικό έρωτή της κ. Μισού και της δεσποτικής ντε Κορντόν.

Ό Σταντάλ έκείνου τόν καιρό ήταν μακριά από τη Γρεννόβλ. Είχε έκδοσει την «Αρμάνς» και είχε έξαναγκαστεί στην 'Ιταλία. Ήταν όμως ταχydός άναγνώστης της «Εφημερίδος των Δικαστηρίων» κι' είχε διαβάσει σ' αυτήν τό ιστορικό του έγκλήματος και τά πρακτικά της δίχης. Τό δράμα αυτό λοιπόν του έδωσε την ύπόθεσι πού αναζητούσε γιά τό Κόκκινο και τό Μαύρο. Είχε στη διάθεσί του τώρα ένα ζωντανό παράδειγμα από την πραγματικότητα.

«Τό Κόκκινο και τό Μαύρο» έχει την ίδια ύπόθεσι του έγκλήματος. Ό 'Αντουάν Μπερτέ της πραγματικότητας είνε ό 'Ιουλιανός Σορέλ του μυθιστορήματος. Η κ. Μισού είνε ή τρυφερή κ. ντε Ρενάλ, ή πρώτη έρωμένη του Σορέλ. Η δεσποινίς ντε Κορντόν είνε ή άριστοκρατική κι' υπερήφανη Μαθίλδη ντε λα Μολ του βιβλίου. Όλα τά έπεισόδια είνε σχεδόν ίδια. Η διπλή διαφθορά των γυναικών, τό σεμινάριο, τό έγκλημα μέσα στην έκκλησία, ή συνταρακτική δίχη και τέλος ή θανατική έκτέλεσις άπάνω στο έγκλημα. Αδιάφορο έπ' ό Σταντάλ τοποθετεί τό μυθιστορήμα του σέ μια φανταστική πόλη, στη Βερνέ. Αναγνωρίζουμε άμέσως τά τοπεία της Μπράνγκ και της Γρεννόβλ, τά όποια περιέγραψε με τόση άγάπη στο βιβλίον του.

Ό 'Αντουάν Μπερτέ είνε βέβαια ένας μικρός και σκοτεινός τυχοδιώκτης και τό έγκλημά του ένα κοινό έρωτικό δράμα, από την άληθινή όμως αυτή περιπέτεια, ό Σταντάλ με τη μεγαλοσύνη του και τό άποράμμο ταλέντο του, βρήκε άφορμή γιά νά δημιουργήσει τόν 'Ιουλιανό Σορέλ, τόν ήρωα του «Κόκκινου και τό Μαύρου», τό όποιον θεωρείται ως ένα από τά ωραιότερα μυθιστορήματα.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Έξεδόθη υπό του γυμνασιάρχου κ. Π. Ν. Δημοπόλου «Ό Δημόσιος και 'Ιδιωτικός Βίος των 'Αρχαίων Έλλήνων» εις όγκωδέστατον τόμον, επί έκλεκτού χαρτου.

Τό έργον αυτό είνε γραμμένο έισι, ώστε νά γίνεται προστό άπ' όλους, διαφωτίζει δέ πληρέστατα τόν άναγνώστη με τη ζωή στην αρχαία Έλλάδα. Πωλείται εις όλα τά βιβλιοπωλεία αντί δραχ. 125.

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Η ΜΟΔΑ... ΣΤΙΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΦΥΛΕΣ ΤΗΣ ΓΗΣ...

Τό ωραιότερο χρώμα. Τά πεπιεσμένα κρανία. Τά πόδια των γυναικών της Κίνας. Η άπλότης των 'Ινδών. Παράξενα κι' άλλόκοτα στολίδια.



Γυναίκες της φυλής Μασοί.

Όπως κάθε φυλή έχει και ιδιαίτερη αντίληψη γιά την όμορφιά, έτσι και λαοί διαφορετικοί της μόδας! Μή σάς φανεί παράξενο αυτό. Οι Νέγροι, π.χ., βρίσκουν ότι τό χρώμα του προσώπου τους είνε τό ωραιότερο του κόσμου. Τό λευκό δηλαδή χρώμα τό θεωρούν άγρό, άροστούρακο... Όσο πώ μαύρο είνε ένα γυναικείο πρόσωπο, τόσο είνε και πώ όμορφο.

Σέ πολλές φυλές επίσης της 'Αφρικής και της 'Αμερικής, ένα κεφάλι δέν θεωρείται όμορφο, άν ή κορυφή του κρανίου δέν σφηνώνεται σ' αυτήν τό ιστορικό του έγκλήματος και τά πρακτικά της δίχης. Τό δράμα αυτό λοιπόν του έδωσε την ύπόθεσι πού αναζητούσε γιά τό Κόκκινο και τό Μαύρο. Είχε στη διάθεσί του τώρα ένα ζωντανό παράδειγμα από την πραγματικότητα.

Στην Κίνα, άπαντοντες, τά μπιζού είνε πούλ της μόδας. Σκουλαρίκια, δαχτυλίδια, βραχιόλια, κολλιές, όλα αυτά τά φορούνε επάνω της ή κομψομένη Κινέζα, γιά νά φανή πώ όμορφη. Η κυριότερα όμως κακετορία της Κινέζας είνε... τά μικρά πόδια.

Από την κοίτη, καθώς τά έξερτε βέβαια, ή Κινέζες παραμορφώνουν τά πόδια τους, κρατώντας τά φιλάσπασμένα μέσα σέ μετώλλινες μικρές παντούφλες, γιά νά... τά εμποδίσουν νά μεγαλώσουν. Έτσι, άποκτούν πόδια άποράμμο, στερεωμένα, πού τις έμποδίζουν νά περπατούν όπως όλοι οι άνθρωποι. Είνε δηλαδή άναγκασμένες νά περπατούν... πηδηχτά. Αυτό βέβαια είνε μιάς τό βόσκονοι κομικό... Η Κινέζες όμως τό θεωρούν αυτό ως τό άριον άποστον το σίκ... Και μόνον ή άρχόντισσα στερεώνουν έτσι τά πόδια τους. Η γυναίκες του λαού, πού είνε άναγκασμένες νά εργάζονται, τ' αφήνουν έλευθερά.



Ίθαγενής του 'Ιντάχο.

Μιά από τις πρώτες φροντίδες της Δημοκρατίας, μόλις έγκαθιδρύθηκε στην Κίνα, στα 1912, ήταν νά άποαφαιρέσει την πραγματικά βάρβαρη αυτή μόδα. Δέν βαρύνεστε όμως... Η μόδα θα κυβερνά πάντοτε τις γυναίκες... Κι' έτσι, όπως δηλώνεται ό περιηγητής, ό άπαγορευτικός νόμος καταστρατηγείται όλοένα και περισσότερο. Γιατί ποτέ ένας κομψομένης Κινέζος δέν θα δεχθώ νά παντρευτεί μιά κοπέλλα με... φυσιολογικά πόδια!

Η μόδα του ντυσίματος πάλιν αλλάζει από φυλή σέ φυλή. Πριν από μερικά χρόνια, τά πώ σίκ φορέματα γιά τις μισοάγιες αυτές 'Ινδές, ήταν... τά άκατέργαστα δέρματα των έλαφιών, των λαρκιδιών και των καριμπού (είδος άγρίου έλαφίου). Σιγά-σιγά όμως τό κυνήγι άρχισε νά σπανίζει... Κι' έτσι, στις ήμέρες μας, τά μολύβια και τά βαμπακερά ύφασματα άντικατέστησαν παντού τά δέρματα.

Σέ πολλές φυλές — τού έσωτερικού των 'Ηνωμένων Πολιτειών κυρίως, και του Καναδά — ή κοπέλλες συνήθιζαν νά τυλίγουν τό μέτωπό τους με μιά κορδέλλα, έντυμένε με ντυντέλλα, πάνω στην όποιαν είνε ζωγραφισμένα διάφορα γεωμετρικά σχήματα. Άπ' τη μέση της κορδέλλας αυτής ξεπετάγεται ένα φτερό, τό όποιο χωρίζει τά μαλλιά και φτάνει ως πίσω.

Μιά από τις πώ παράξενες μόδες όμως, είνε αυτή πού επικρατεί στις 'Ινδές του 'Ιντάχο ('Ηνωμένες Πολιτείες'). Η κομψομένης κοπέλλες της φυλής αυτής φορούν μιά ζακέττα, στολισμένη με άπειρα δάντια έλαφού! Στη μέση τους πάλι φορούν μια δευτερεύουσα ζώνη, πού... σέρνεται ως κάτω και πού έχει κι' αυτή γιά στόλισμα δάντια διαφόρων ζώων.

Μιά παράξενη μόδα επίσης επικρατεί και στη Νέα Ζηλανδία. Η εγνώστας της φυλής των Μασοί φορούν κάτι παράξενα παναφόρια, τά όποια υφάνουν μονάχα τους. Τό ύφασμα των επανοφορών αυτών είνε πλεγμένο με πολύχρωμα ατσέτα και μαλλί.

Μιά κομψομένης κοπέλλες της φυλής αυτής φορούν μιά ζακέττα, στολισμένη με άπειρα δάντια έλαφού! Στη μέση τους πάλι φορούν μια δευτερεύουσα ζώνη, πού... σέρνεται ως κάτω και πού έχει κι' αυτή γιά στόλισμα δάντια διαφόρων ζώων.

Μιά κομψομένης κοπέλλες της φυλής αυτής φορούν μιά ζακέττα, στολισμένη με άπειρα δάντια έλαφού! Στη μέση τους πάλι φορούν μια δευτερεύουσα ζώνη, πού... σέρνεται ως κάτω και πού έχει κι' αυτή γιά στόλισμα δάντια διαφόρων ζώων.

Μιά κομψομένης κοπέλλες της φυλής αυτής φορούν μιά ζακέττα, στολισμένη με άπειρα δάντια έλαφού! Στη μέση τους πάλι φορούν μια δευτερεύουσα ζώνη, πού... σέρνεται ως κάτω και πού έχει κι' αυτή γιά στόλισμα δάντια διαφόρων ζώων.

Μιά κομψομένης κοπέλλες της φυλής αυτής φορούν μιά ζακέττα, στολισμένη με άπειρα δάντια έλαφού! Στη μέση τους πάλι φορούν μια δευτερεύουσα ζώνη, πού... σέρνεται ως κάτω και πού έχει κι' αυτή γιά στόλισμα δάντια διαφόρων ζώων.

Μιά κομψομένης κοπέλλες της φυλής αυτής φορούν μιά ζακέττα, στολισμένη με άπειρα δάντια έλαφού! Στη μέση τους πάλι φορούν μια δευτερεύουσα ζώνη, πού... σέρνεται ως κάτω και πού έχει κι' αυτή γιά στόλισμα δάντια διαφόρων ζώων.

Μιά κομψομένης κοπέλλες της φυλής αυτής φορούν μιά ζακέττα, στολισμένη με άπειρα δάντια έλαφού! Στη μέση τους πάλι φορούν μια δευτερεύουσα ζώνη, πού... σέρνεται ως κάτω και πού έχει κι' αυτή γιά στόλισμα δάντια διαφόρων ζώων.

Γιατί ή γυναίκες — και ή πώ σίκ θηρίον, περασμένα στη σειρά, με σπόρους, με γυαλιά ή και με σκούτα περσινά... πού δέν τά θεωρούν όσος πολύτιμα!

ΓΝΩΜΙΚΑ

ΓΙΑ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ

— Έρωσ θά πη νά έχη κανείς μέσα του άνεξάντητη την πίστι, την άφοσίωσι, τη φαντασία, τό πάθος, την έπιθυμία, τη λαρεία, τό σέβας, την ταπεινώσι, την ύπομονή, την άνυπομονή, την άγνότητα... Σαίξπείρ.

— Ό,τι θέλει ή γυναίκα, τό θέλει και ό Θεός.

Ούγκω.

Οι έρωτικοί πορολογισμοί της καρδιάς είνε συνήθως μιά άσάλευτη σοφία.

Μπαλζάκ.

«Ανθρωπος πού καθυστερεί στην έρωτική του συνέντευξη, έστω και γιά ένα λεπτό της ώρας, δέν έννοιασε τό χτίσμα του έρωτος στην καρδιά, αλλά στά... πόδια.

Αμαρτίνο.

Γιά τις γυναίκες δέν άρκεί νά είνε κανείς μέγας. Πρέπει και ή μορφή του νά τόν παρουσιάζει τέτοιον.

Μπαλζάκ.

Στην καρδιά και της άδωστερης ακόμα γυναίκας, υπάρχει πάντοτε μιά δόσις σκληρότητας και άπανθρωπίας.

Β. Σερεμπουλί.

Ό έρωσ είνε γιά τη γυναίκα έγωισμός, γιά τόν άντρα άυταπάγησης.

Μυσσέ.

Έκείνου πού άρνείται μιά γυναίκα, έκείνου άρκώς έπιθυμεί περισσότερο.

Σαρόρον.

Τό γέλιο μιάς γυναίκας, είνε κατά κανόνα ελκυστικότερο από τό κλάμμα της.

Πιρόν.

Η γυναίκα είνε τό άριον, τό τόσο γλυκό και τόσο λεπτό, τού άνδρος έκείνου πού άγκαλιώται, πού λέγεται ζωή.

Βολταίρος.

Ό σεβασμός κολακεύει τις γυναίκες όταν εδρσζονται μεταξύ άλλων. Όταν όμως είνε μόνες, τις ένοχλεί.

Πισολέ.

Η γυναίκες είνε όπως οι κορυφοί. Κάθε τι πού λάμπει, τις άταμπώνει.

Ρόσεμπουρν.

Τά «ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ» άγοράζουν παλαιά διάφορα βιβλία, παντός είδους, επίσης και βιβλίοις βιβλιοθήκης, εις τιμής άμετά ήκανοποιητικές. Γράφεται, άποστέλλονται σχετικόν κατάλογον. Περιοδικόν «ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ», 'Αθήνας.

A large, bold, black serif capital letter 'E' is positioned on the left. To its right is a detailed illustration of a sailboat with a single mast and a large, triangular sail filled with fine vertical lines. The boat is shown from a side profile, moving towards the right. The background is a light, textured paper.

A whimsical illustration of an owl as a composer. The owl sits on a branch, writing musical notation on a scroll with a quill. Above it, a banner displays musical notes and a treble clef. To the right are three cans of 'ARSEN' and a scroll labeled 'D 97'.



ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΤΟΝ ΑΛΛΟ ΚΟΣΜΟ

PLANAGHNAIA

Ο ΜΩΡΙΣ ΣΕΒΑΛΙΕ Θ' ΑΠΟΣΥΡΘΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ ;

(Η έρωτική τραγωδία του γόητος τραγουδιστή)



Α είνε ίραγε αλήθεια ότι ο Μωρίς Σεβαλιέ, ο περιβόητος Μωρίς, είναι από τους δημοφιλείς άστρους του κόσμου, έλαθε την οριστική και ανετάκλητη απόφαση να αποσυρθεί από τον κινηματογράφο; Η είδηση αυτή διεδόθηκε ένα πρωί στο Παρίσι κι έκανε περισσότερα κρότο και από μια υπόπα. Κανείς δεν ήθελε να πιστέψει ότι ο Σεβαλιέ αποφάσισε πραγματικά να αποσυρθεί τη δόξα της οδού. Οι δημοσιογράφοι πολιορκούσαν άμεσα το σπίτι του—γιατί θα έστετε βέβαια ότι ο Μωρίς επέστρεψε από τινος μινός στη Γαλλία, στο αγαπημένο του το Παρίσι—και ζητήσαν να δουν τον καλλιτέχνη, για να ακούσουν τον ίδιο να διαφύγει κατηγορηματικά αυτή τη φήμη. Μά ο Σεβαλιέ ήταν άθετος.

—Έφυγε και δεν μας είπε που πάει! Έλεγε ο υπηρέτης του ήσυχος στη σήνη των δημοσιογράφων. Έχει ανάγκη ήσυχίας, αναπαύσεως. Ούτε γω ξέρω αν... χροσεται στο Παρίσι ή αν πήγε σε καμιά επαρχία.

Υστερ' από την Γκρέτα Γκάρμπο και το Ραυλν Νοδάρο, άρχισε τώρα και ο Μωρίς να κρύβεται, να αποφεύγει τους θαυμαστές και τους δημοσιογράφους, σαν να τον κυνηγού η δόξα. Φαίνεται, όμως, ότι τα ατζέντα που αναγκάζουν το Σεβαλιέ να ζητήση τη μόνωση δεν είναι απλώς μια κορούσα, μα ένας μεγάλος και αγίαστρετος πόνος, που τον κάνει να μη βρίσκει πειρά καμιά χαρά στη ζωή. Και φαίνεται επίσης ότι δεν είναι, τόσο άσυστηνη ή φημη ότι πορεύεται να αποσυρθεί οριστικά από τον κινηματογράφο. Θα σάς εξηγήσουμε άμεσα το γιατί.

Ο Μωρίς έχει σήμερα δυο τραύματα στην καρδιά. Το ένα είναι πραγματικό. Σας έχουμε μιλήσει και άλλοτε για την τραγωδία του συμπαθητικού αυτού ήρωου, που ενώ ομορπίζει στους άλλους τη γαρά και το γέλιο, αυτός έχει πάντοτε το θάνατο στην ψυχή. Κατά τη διάρκεια του πολέμου, ο Σεβαλιέ δέχτηκε στο στήθος ένας θραύσμα δόδο, που δεν υπέρεσαν όμως να το βγάλουν οι γιατροί, γιατί υπήρχε κίνδυνος να αγγίξουν με κανένα χειρουργικό εργαλείο την καρδιά. Το κομμάτι αυτό εξακολουθεί να μένει στο στήθος του καλλιτέχνη, ο οποίος είναι υποχρεωμένος να μη κάνει ζωηρές κινήσεις, να μη πολυχρησθεί, να μη πεπατάει. Αν σε μια στιγμή, το σίδερο αυτό μετακινήθει και αγγίξει την καρδιά, θα επιφέρει άμεσα το θάνατο!

Φαντάζεστε τώρα σε τι άγνοια βρίσκεται ο καλλιτέχνης, που ζή με τη διαρκή απειλή του θανάτου. Άρκει μια παραμικρή κίνηση, ένα άπειρο σφάλμα του χεριού, για να μεταπονή το σίδερο, να θίξη την καρδιά και να τον ξεπλώσει κάτω νεκρό. Και όμως αυτός ο άνθρωπος παρουσιάζεται διαρκώς με το χαμόγελο στα χείλη—με κείνο το μυστικό και γοητευτικό χαμόγελο που θα μείνι ιστορικό στα κινηματογραφικά γρονικά!

Αυτό είνε το ένα τραύμα της καρδιάς του Σεβαλιέ. Το άλλο, που είναι εξίσου βαθύ, και οδυνηρό, του το άνοιξε η Μάρλεν Ντρήν. Τώρα μόλις γίνονται γνωστές στην Ευρώπη ή αισθηματικές περιπέτειες του πιο αντιπροσωπευτικού τύπου του κόσμου των γλεντζέδων με τη κορούσα γυναίκα που σκορπίζει γύρω της ότι τη γαρά ή τον πόθο, μα το δέος και το φόβο για την παράξενη και ανωματική προσωπικότητά της. Άκούστε το ήπλο αυτός και θα έχετε έρωτική μυθιστορία, που στήθηκε άσπρη να αίσθανθι ο Μωρίς, ύστερ' από την πικρή απογοήτευση που δοκίμασε, τέτοια αηδία για τον κινηματογράφο, ώστε να σκεπτεται τώρα να εγκαταλείψη την οδόν.

Η Μάρλεν και ο Μωρίς συναντιόντουσαν τακτικά στα στούντιο της Παράμουντ, όπου εγγάζονταν και οι δυο. Στην αρχή η σχέση τους ήταν καθαρά συναδελφική. Σιγά-σιγά όμως, ο Μωρίς άρχισε να υιοσταται και αυτός, μα πιο έντονα από τους άλλους, την απεθλογική γοητεία που αναδίδεται από την Μάρλεν. Την αγάπησε με τρελλό και παράφορο πάθος, μαγνητισμένος περισσότερο από το μυστήριο που την σκεπάζει παρά από την ομορφιά της. Δεν τολμούσε όμως να της εκμυστηρευτεί το αίσθημά του, γιατί η Ντρήν ήταν τότε άφορημένη μ' έλη της την καρδιά στο Γιάξω φόν Στέρνμπεργκ, τον σκηνοθέτη που την ανέδειξε.

Μία μέρα, ο Γιάξω έφυγε για την Ευρώπη. Κι' ο Μωρίς σκέφτηκε πως ήθελε επί τέλους η κατάλληλη στιγμή να εξομολογηθεί της Μάρλεν τον έρωτά του. Τι αποτέλεσμα είχε αυτή η εξομολόγηση; Κανείς δεν μπορεί να ξέρει. Το γεγονός είναι ότι οι κινηματογραφικοί κύκλοι του Χόλλυγουντ πρόσεξαν ότι η Γερμανίδα βροντίδα και ο Γάλλος καλλιτέχνης είχαν γίνει έρωτικά άρρωστοι φίλοι. Δεν ήταν δύσκολο να μαντευθι κανείς, από τα άνοιωδής βλέμματα που έστεινε πάντοτε ο Σεβαλιέ της Ντρήν, ότι ο Μωρίς ήταν τρελλά έρωτευμένος με τη συνάδελφό του. Όπως επίσης η Μάρλεν έδειχνε καθαρά με τα στάσι της απέναντί του ήθους ότι τον συμπάθεσε, ότι τον πονούσε, ότι δει ήθελε



Ο Μωρίς Σεβαλιέ.
(Τελευταία φωτογραφία του).

να γάση τη φίλη του και συγγνώμη, ότι δεν του έδινε μεγάλες ελπίδες. Φαίνεται ότι η άνωμνηση του Γιάξω την κατέμε δύσκολη, κανένα άλλο άνδρα. Και ποιος ξέρει! Ίσως να ήθελε και η ίδια να μπορούσε να αγαπήση το Μωρίς!... Ο Σεβαλιέ θα της είπε τον κορφο καυό του—την διαρκή απειλή του θανάτου που είχε απλωμένη πάνω από τη καρδιά του—θα της ζήτησε την άγασή αν θέλουμε και παρηγοριά. Και οι δυο ατζέντα, τόσο διάφοροι έρωτιστικά, μα ένωμένοι στον πόθο που τρώει σαν σέρπη την καρδιά και των δυο, θα μπορούσαν να γαπηθούν, συνιόντας την τραγωδία της οδού τους. Μά ο Στέρνμπεργκ, ο γάμος αυτός άστρε με τα ξανθά ανεμισμένα μαλλιά και τα σδυμένα γαλανά μάτια, εξακολουθεί και από μακριά να υποστήση τη Μάρλεν—τη δημιουργιά του—στη μαγνητική του γαμή.

Έτσι, ύστερ' από λίγο καιρό, η κακή γλώσσα του Χόλλυγουντ ψιθύριζε ότι ο Μωρίς Σεβαλιέ... έφυγε τη χυλόπηρα από την Μάρλεν Ντρήν. Το διαφημιστικό έτος παρακορεί της Παράμουντ δεν μετέδωσε πώς στην είδηση αυτή στην Ευρώπη, αν έτος γιατί δεν ήταν διόλου... κολακευτική για τον καλλιτέχνη, ο οποίος εγχε βγαίνει στην ακακήκη του γόντος και αν έτερο γιατί ο ίδιος ο Σεβαλιέ διέφθεσε τη σχέση αυτή και άξισε σ' έντονο ύψος να μη δημοσιευθεί θόρυβος γύρω από αυτή. Μά η νευρική του κατάσταση, η έρωτική μελαγχολία που τον κατέλαβε, μπορούσαν πώς ύστερα...

Ένα πρωί, ο Γιάξω φόν Στέρνμπεργκ εξαπαύσε στο Χόλλυγουντ.
Κι' α την επομένη έβδ ο μ α δ α ο
Μ ω ρ ι ς Σ ε β α λ ι έ έ σ ε υ γ ε ξ α ν ο ν
κ α α π ο τήν α μ ε ρ ι κ α ν ι κ ή κ ι ν η μ α
α τ ο γ ρ α φ ο ύ π ο λ ι !

Στη καρδιά, που τον ξανάφερε στην Ευρώπη, ο Μωρίς Σεβαλιέ, μολοντί είχε εξαίρετη συντροφιά—τον Ραυλν Νοδάρο και τον Ζωζ Καρπαντιέ, πρώην πρωταθλητή της πυγμαχίας και τώρα ήρωας του κινηματογράφου—δεν έπαυε να είναι δύσθυμος και μελαγχολικός.

—Ένας από τους λόγους που α' έκαναν να φύγω από το Χόλλυγουντ, δήλωσε στους δημοσιογράφους που τον επεσκέφθησαν το κατάρτισμα του υπεροικειμένου, μόλις ο «Παρίσι» μπήκε στο λιμάνι της Μασσαλίας—είνε ότι η εταιρία στην όπια εργαζόμην με πληροφορήσε ότι μου περικοπέι το μισθό κατά 50 ο.ο. Έξέ άλλου, λείπω πολλά χρόνια από τη Γαλλία και ήθελα να ξαναδώ το αγαπημένο μου Παρίσι. Δεν ξέρω αν θα επιστρέψω στο Χόλλυγουντ και πότε θα επιστρέψω. Ούτε εγω κανένα σχέδιο για το μέλλον. Τι μόνο που θέλω τώρα είναι να ήσυχάσω...

Αυτοί οι λόγοι μονάχα έκαναν τον Μωρίς να φύγη έτσι ξαφνικά από το Χόλλυγουντ; Και δεν έχουμε κάθε δικαίωμα να πιστεύουμε ότι η άφιξη του Στέρνμπεργκ έκανε το Σεβαλιέ να το πάση πειά απόφαση ότι δεν έπρεπε να ελπίση να κατακτήση από τη Μάρλεν τίποτα περισσότερο από τη συμπαθεία της; Και η απότομη αναχώρησή του Μωρίς δεν είναι άρεκή απόδειξη ότι δεν μπορούσε πειά να ζή κοντά σε μια γυναίκα που την αγαπούσε α έρωτα απελευσμένο και χωρίς καμιά ελπίδα!

Και γιατί, μόλις έφτασε στο Παρίσι, που είχε να το δει τόσα γρόνια, ορόντισε άμεσα να εξαφανισθι, να κρυφθι από τα μάτια του κόσμου; Και γιατί να κυκλοφορή στα καλα καθούμενα ή διάδοσι ότι σκεπτεται να αποσυρθεί από τον κινηματογράφο; Και ήταν αή να δει με τα πόδια αυτή καλή ή δεν μεταδίδεται γωρίς να ύπνευ κάποιον άσπρη, κάποιο ίγνος αλήθεια;

Υστερ' από όλα θα σάς είπαμε παραπάνα, δεν είναι δύσκολο να αναμνησθούμε το

Ο ΒΡΥΚΟΛΑΚΑΣ

ΤΟΥ ΠΕΝΤΡΟ ΤΟΡΙΛΛΟ

ΟΤΑΝ είχα πει, κάποτε, στο Μεξικό μου συνέβη ένα τρομακτικό περιστατικό, που άξιζει, μα την αλήθεια, να σάς το διηγήθω. Γιατί, την ημέρα εκείνη, για πρώτη φορά στη ζωή μου, έννοιωσα πραγματικά τι είναι φόβος.

Σαν φτάσαμε στο χωριό, εγώ και οι τέσσερες δόηγοί μου, ήταν πεύα νύχτα.

—Κύριε, μου είπε τότε ένας από τους δόηγους μου, ξέρω κάπου έδω κοντά ένα πανδοχείο. Θέλετε να σάς δώρησω;

—Και πώς; απάντησα. Να πάμε το συντομότερο μάλιστα γιατί 'δεν έχω σκαπό να κοιμηθώ στο δρόμο.

Η νύχτα ήταν βαθεία. Το περικό σκοτάδι δεν μά άφινε να βλέπουμε που παύμε. Τα μονοπάτια ήταν στενά και πολύ άνηφορικά. Και μέσα σ' όλα αυτά είχε άρχισι να βρέξη άσπασμένα.

Τέλος, διακρίνω από μακριά, μέσ' στο σκοτάδι, ένα τρεμύλλισμα φώτος. Προχωρούμε προς αυτό, φτάσαμε στο πανδοχείο και χτυπήσαμε την πόρτα.

Ένας κοντόκρονος άνθρωπος, δυνατός, με σέβρο ταύρου, υς άνοιξε την πόρτα κι' ένας από τους δόηγους μου τον έξηγησε τι ζητούσαμε.

—Ο κύριος απ' έδω, του είπα, καθώς κι' εμείς, θέλουμε να περάσουμε τη νύχτα μας στο πανδοχείο σου.

—Πολύ λαμπρά. Έχω διαθέσιμο το σταύλο, απάντησε γεμάτος χαρά ο πανδοχεύς.

—Το σταύλο; φώναξε εγώ.

—Γιατί; Ο σταύλος μου, αγαπητοί μου, είναι πολύ καθαρός, διαμαρτυρήθηκε ο πανδοχεύς. Δεν έχετε παρά να τον ιδήτε. Κοιμούνται ως τώρα καμιά δεκαριά κύνες του Μωρίς Σεβαλιέ.

Ο καλλιτέχνης αυτός ήταν ήδη φυσικά κουρασμένος, από την αγωνία του θανάτου που τον έφερε, διαρκώς στη στήθη του, όταν αγάπησε τη Μάρλεν. Και ο σπαργαμός που δοκίμασε βλέποντας την αγάπη του να μένη άικανοποίητη, χειρότερησε τη νευρική του κατάσταση, τον έκανε να μη βρίσκει πειά κανένα ενδιαφέρον στη ζωή του, που είχε πάψει από καιρό να είναι, θέληγτρα γι' αυτόν, αίσθημα αν αλόκληρος ο κόσμος τον μακαρίζει και τον ζηλεύει: για την τύχη του. Τι γοητεία θα μπορούσε πειά να έχη γι' αυτόν η δόξα, άσο ήταν στην καρδιά του ανιμμένος: δι' βαθιές πληγές.

Πρώτη εκδήλωσι της μελαγχολίας του Μωρίς Σεβαλιέ ήταν η απογοήνη των κόσμων, να κρυφθι από τα βλέμματα των περιέργων, των ανθρώπων που δεν μπορούν να καταλάβουν τον καυό του.

Θα πραγματοποιηθι άραγε η δεύτερα εκδήλωσι, θα έγη αλήθεια ή διάδοσι ότι ατυχήσε αυτός καλλιτέχνης πόνειρας; Αποσυρθεί βροντικά από την κινηματογράφο; Το μυστικό και τρυφερό συγγνώμος χαμόγελό του θα πάλι να αβύζει στην ύβριν; Και ήταν άραγε ναυστό η ένδοξη αυτή καλή ή δεν μεταδίδεται γωρίς να ύπνευ κάποιον άσπρη, κάποιο ίγνος αλήθεια;

Υστερ' από όλα θα σάς είπαμε παραπάνα, δεν είναι δύσκολο να αναμνησθούμε το

οι εκεί μέσα.

Μπήκαμε στο πανδοχείο. Ήταν ένα έλασινό σαράβαλο, με έτοιμους τοίχους και με πάτωμα που έτριψε. Τα παράθυρα, σχεδόν όλα, άντις για τζάκια είχαν κάτι βρωμερά χαρτόνια και λινάτσες. Γενικά το όκεμα έμοιαζε με καταφύγιο ληστών.

—Μά, καλέ μου άνθρωπε, είπα στον πανδοχέα, οι συνοδοί μου μπορούν να κοιμηθούν όπου θέλουν, εγώ όμως θέλω ένα δωμάτιο. Δεν έχω κανένα άδειανό;

—Δυστυχώς δεν μου περισσεύει. Θά σου το άρε-δοιλωρώσω.

Ο πανδοχεύς άρχισε να σκέφτεται, κυτάζοντας με από πάνω ως κάτω, και ξύνοντας το ληγόνι του.

Σε λίγο ψθύρισε:

—Ναι. Έχω ένα δωμάτιο. Άλλά δεν είναι δίως διόλου έλεύτερο... Για περμένετε πέντε λεπτά.

Κι' ο ξενοδόχος ανέβηκε στη σφίρα για να μου έτοιμάση το δωμάτιο που μουλει.

Οι άνθρωποι μου πήγαν στο σταύλο κι' έτσι έμεινα μόνος.

Σε λίγο, πάνω από το κεφάλι μου

—Δεν πιστεύω να σάστε φοβιταίως ή να βλέπετε δαιμονικά, ξ; Τον κύτταξε καλά. Χαμογελούσε αταίρια.

—Οχι, απάντησα. Μά γιατί με ρωτάς;

—Γιατί νομίζω ότι έχω υποχρέωση να σάς προειδοήσω, ότι σ' αυτό έδω πάνω το κρεβάτι πέθανε χτες το βράδυ κάποιος...

—Πώς; Πέθανε κάποιος;

—Μάλιστα... Μάλιστα μ' ένα σύτροφό του και δέχτηκε τρείς σφαίρες κατάσφηντα. Γι' αυτό σάς είπα κάτω, ότι το δωμάτιο δεν ήταν έτοιμο. Και, τώρα, σάς καληνυχτίζω, κύριε, και σάς εύχομαι καλή όνερα!

Όταν έμεινα μόνος στάθηκα για πολλήν ώρα άκίνητος στη θέση μου. Σιλωγιζόμουν: «Σκοτωμένος!... δαιμονικά!... μαλάματα!... Τι σόι πανδοχείο είναι πάλι αυτό το «Αστάσο έσφιξα στο χέρι μου το πιστόλι μου και παίρνοντας θάρρος πήγα και καθήσα στο κρεβάτι μου.

Ήμουν κατάκοπος κι' έξαντλημένος απ' τον δρόμο τον πολύ και

το θέλω, έχωσα το κεφάλι μου κάτω απ' το κρεβάτι. Είδα τότε και έναν άσπρο μεγάλο μύδο, που είχε άκριβώς το σχήμα ανθρώπου.

Ανατόρβια... Πεταχτικά όρβιος, και κρατώντας το πιστόλι μου, πήγα και φέρεσα τα παπούτσια μου.

Κατόπιν γονάτισα κι' έπλωσα το χέρι μου στον μύδο εκείνο, για να αντίληφθω τι ήταν. Το πασάτεφρα γρήγορα-γρήγορα κι' αίσθανθικα να πάνω κάτι σαν μωράτσο, κάτι σαν μερί ανθρώπου!...

Δεν χωρούσε πειά καμιά άμφιβολία. Κάποιος ήταν εκεί από κάτω κοιμμένος κι' όχι βέβαια με καλό σκοπό...

Επρότεινα άμεσα τον κνήνη του πιστολιού μου κι' ήμουν έτοιμος να οίξω, όταν έξαφνα μου ήρθαν στο μυαλό ή τελευταίες λέξεις του πανδοχεύς: «Έδω πέθανε κάποιος χτες τη νύχτα»!

Άμεσα λοιπόν σκέφτηκα πώς, όταν έφτασα στο πανδοχείο, το πιστόλι θα βρισκόταν άκόμα πάνω στο κρεβάτι και γι' αυτό δεν ήθελε ο πανδοχεύς να μου κοιμάση το δωμάτιο αυτό. Βλέποντας δίως την γερή πληρωμή που του πρόσφερα, θα τύλιξε τον πεθαμένο σ' ένα άσπρο σεντόνι, και κατόπιν θα τον έβωσε κάτω από το κρεβάτι, λογαριάζοντας ότι δεν θα είχα την περιέργεια να σκύψω και να κυτάξω.

Έσφιξα το δέμα νιθήνης. Δεν ξέρω τότε που βρήκα την ηυχραμία να προτείνω το πιστόλι μου και να ούρλασω:

—Μην κινήσεις, γιατί πυροβολώ!

Άκουσα ένα μουνηρητό και συγχρόνως είδα το άνεκρό να τινάζεται επάνω, ανατρέποντας το κρεβάτι!... Την ίδια στιγμή το φανάρι έσβησε πέφτοντας κάτω, κι' ενα βαθύ σκοτάδι απλώθηκε στο δωμάτιο. Μου φάνηκε πώς το δέμα μου θα διαλύονταν, τόσο ή κρυφή φρίκη έβωσε στο κορμί μου.

Χωρίς να καταλάβω πώς, έσφιξα μια πιστολιά, ύστερα δεύτερη και τρίτη, ούρλιάζοντας σαν τρελλός.

Μέσα στο θόρυβο έπειρα, άκουσα μια φωνή:

—Κύριε, κύριε, μη με σκοτώνετε! Είμαι καλός άνθρωπος. Δεν θα σάς κάνω κακό... Έλεος!...

—Ποιος είσαι;

—Άνθρωπος καλός, κύριε...

Έλεος!...

—Αναμει φως!

Ο άνεκρός έστρεψε ένα αστό αστό τοίχο, κι' άνοιξε το φανάρι.

Είδα τότε έναν νεόν άνδρα να κάθεται γονατιστός απέναντί μου και να τρέμη από τον φόβο του. —Αχ! κύριε, μου είπε, λίγο έλειψε να πεθάνω από την τρομάρα μου!

—Ποιος είσαι λοιπόν; του άμνασα...

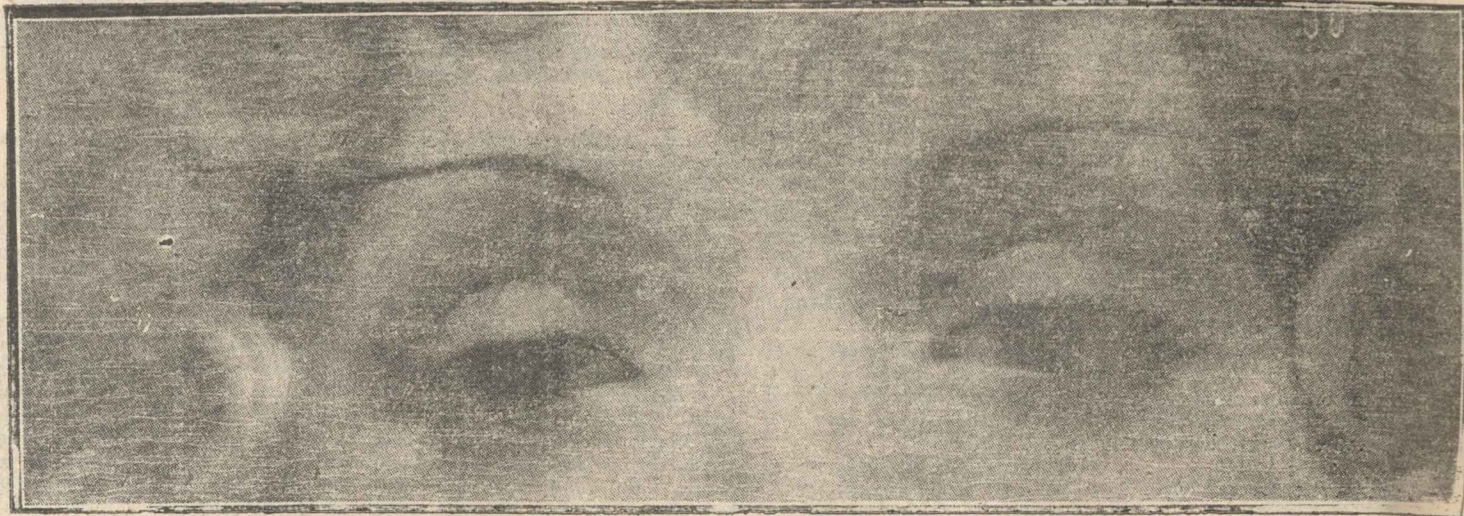
Τη στιγμή εκείνη άνοιξε η πόρτα και παρουσιάστηκαν τρεναγμένοι ο ξενοδόχος και δυο βοηθοί του, που τους είχαν ξυπνήσει ή πιστολίω.

Και το μυστήριο διεφύσθη.

Ο άνθρωπος εκείνος που τον είχα περάσει για νεκρό, ήταν ένας φτωχός παειδίσκος που δέχτηκε παίρνοντας απ' τον ξενοδόχο μερικά χαρμάτα, να κοιμηθι κάτω απ' το κρεβάτι, αφήνοντας το έλεύτερο για μένα που το είχα άκριβαλήρωσει.

Όσο για τον άνθρωπο που είχαν σκοτώσει εκεί την προηγούμενη μέρα, ήταν αιδας παραγωμένος βα





Τὰ μάτια τῆς Μάρλεν Ντρήτρεχ.

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ «ΑΣΤΕΡΩΝ» ΤΟΥ ΧΟΛΛΥΓΟΥΝΤ

ΟΙ ΕΡΩΤΕΣ ΤΗΣ «ΞΑΝΘΙΑΣ ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ»,

(Ένα αποκλειστικό άρθρο τῆς Μάρλεν Ντρήτρεχ, γιὰ τὶς σχέσεις της μὲ τὸν σκηνοθέτη τῆς Γάλλου φὸν Στέρνμπεργκ, ποὺ ἐπρόκλεισαν ἕνα παταγώδες σκάνδαλο στὴν Ἀμερική).

«Έχω πάρει τὴν ἀπόφασιν νὰ φύγω σὲ λίγο ἀπὸ τὸ Χόλλυγουντ καὶ εἶμαι βέβαιη ὅτι δὲν θὰ ξαναγυρῶ ποτέ. Δὲν εἶμαι ἀπὸ τὶς καλλιτέχνιδες ἐκεῖνες ποὺ ζοῦνε μόνο γιὰ τὸν κινηματογράφο. Δὲν ζῶ μόνο ὡς «ἀστέρας»... Πολλὰ ἄλλα πράγματα μ' ἐγδιαιρέουν περισσότερο ἀπὸ τὴν κινηματογραφικὴ μου καριέρα. Μπορῶ νὰ ζῶ εὐτυχισμένη καὶ νὰ πραγματοποιῶ τὰ ὄνειρά μου, χωρὶς νὰ εἶμαι μεγάλῃ ἐφεντίττα... Θέλω νὰ με πιστέψετε. Ὑστερῶ ἀπὸ τὰ θεωρητικὰ σκάνδαλα ποὺ δημιούργησε εἰς βάρος μου ἡ γυναῖκα τοῦ καλύτερου μου φίλου καὶ ὕστερα ἀπὸ τὶς τόσες καὶ τόσες καταληκτικὰ διαδόσεις ἀπὸ τοὺς δημοσιογράφους γὰρ τοὺς «ἐνόχους», τοὺς «ἀποκρυφούς», τοὺς «σατανικούς» ἐρωτὰς μου μὲ τὸν σκηνοθέτη μου, εἶνε ἡ πρώτη φορά ποὺ ἀφίνω καὶ τὴν τόσο παρεξηγημένη σισιή μου, γιὰ νὰ σὰς φανερώσω μὲ εὐλακίαν τὰ μυστικά της καρδιάς μου. Σὰς εἶπα ὅτι θὰ φύγω ἀπὸ τὸ Χόλλυγουντ καὶ ὅτι δὲν συνλογίζομαι νὰ ξαναγυρῶ σ' αὐτὴ τὴν πόρτα καὶ νὰ ἀδυσώπητη πόλιν. Ἡ ζοὴ ἐδῶ πέρα εἶνε ἀπᾶνθρωπη!...

Τὸ συμβόλαιό μου τελειώνει μὲ τὸ τελευταῖο μου φιλμ, τὸ «Dear night» («Βαθὰ νύχτα»). Δὲν θὰ τὸ ἀνανεώσω. Θέλω νὰ γυρῶ στὴν Εὐρώπη. Θὰ κάνω μεγάλες «τουρνέ» στὴ Γαλλία, στὴν Ἀγγλία καὶ στὴν πατρίδα μου. Τὰ μεγαλύτερα μυστικὰ καὶ τὸ Βερολίνου, τὸ Παρίσι, τὸ Λονδίνου, μοὺ προσφέρουν κατασκευαστικὰ συμβόλαια γὰρ νὰ πραγματοποιῶ σὶς σκηνές τους. Μὰ δὲν ξέρω ἀκόμη ἂν θὰ ἐξακολουθῶ νὰ παρουσιάζομαι στὸ Κοινό. Ἐξοικονομῶ πάλι ἀπὸ τὸν θόρυβο ποὺ γίνεται γύρω ἀπὸ τὸ ὄνομά μου. Τί σημαίνει νὰ εἶνε κανεὶς ἐνδοξος, ὅταν ὑποφέρει; Μήπως μὲ τὴ φήμη γινώσκω εὐτυχισμένη; Ὅσο γιὰ τὰ χρήματα, ἔχω κερδίσει τόσα πολλά, ὥστε μπορῶ πάλι νὰ ξέρω ὅτι δὲν εἶνε αὐτὰ ποὺ μὰς δίνουν τὴν εὐτυχία. Ἦμουν πρὸ ἡμέρας καὶ πραγματικὰ εὐτυχισμένη ὅταν ζοῦσα ἀγνωστὴ στὴ Γερμανία, καὶ ὅταν ὁ ἄντρας μου ἐκέρδιζε τόσα χρήματα, ὅσα μὰς ἔφταναν γὰρ νὰ ζοῦμε.

Ἐδῶ, στὸ Χόλλυγουντ, παρὼν ἕνα μεγάλο μυσθὸ, ἔχω τὴ μεγαλύτερη ρεκλάμα ἀπὸ κάθε ἄλλον «ἀστέρα» καὶ τὸ ὄνομά μου λάμπει κάθε νύχτα μὲ κολοσσιαία φωτεινὰ γράμματα σὶς προσόψεις τῶν κινηματογράφων τῆς Ἀμερικής, ὅταν προβάλλουν τὰ φιλμ μου. Ἐ, καὶ ἐπειτα; Αὐτὸ ἐμπόδιζε μὴπως τὴν κριτικὴ φὸν Στέρνμπεργκ νὰ με καταγγεῖλῃ στὰ δικαστήρια καὶ νὰ διαδώσῃ σ' ὅλο τὸν κόσμον ὅτι ἔχω ἐνόχους σχέσεις μὲ τὸν ἄντρα της; Μήπως ἀμφιβάλλει κανεὶς, ἔτσι καὶ γιὰ μὴ στήν, γιὰ τὴν ἀλήθεια αὐτῆς τῆς ἀποροδοκτικῆς κατηγορίας; Ὅλοι πιστεύανε ἀμέσως στὸ σκάνδαλο!...

Ἡ κριτικὴ φὸν Στέρνμπεργκ ζήτησε τὴν ἐπεμβασὶ τῆς δικαιοσύνης, ἐπειδὴ τὴν ἀπέβλεπε τῆς στοργῆς τοῦ συζύγου της, ὅπως λέει στὴ

μηνσί της. Μὲ κατηγορεῖ ὅτι τῆς «ξετρέλλαν» τὸν ἄντρα της καὶ ὅτι ἐγώ, μὲ τὶς εὐθέμιες σχέσεις μου ποὺ ἔχω μ' αὐτόν, τὸν ἔκανα νὰ μὴ δελεῇ καὶ καμμιὰ ἀγάπη γιὰ τὴν γυναῖκα του!

Πῶς μπορεῖ ὅμως νὰ εἶνε ἀλήθεια αὐτὴ ἡ ἀχαριστήριστη κατηγορία; Γιατί ξεχνάει ἡ κριτικὴ φὸν Στέρνμπεργκ ὅτι ἔχω καὶ ἐγὼ ἄντρα καὶ παιδί καὶ ὅτι δὲν εἶχα ποτέ παρὰ μόνον φιλικές, πολὺ στενές φιλικές, σχέσεις μὲ τὸν ἄντρα της; Σὰς βεβαίω ὅτι δὲν μπορῶ ἀκόμη νὰ καταλάβω πῶς τῆς πέρασε μὰ τέτοια ὑπόληψη



Ἡ Μάρλεν μὲ τουαλέτα ἐσπερίδος.

ἀπὸ τοῦ νοῦ...

Ὁμολογῶ, δίχως νὰ φοβῶμαι ὅτι θὰ παρεξηγηθῶ, ὅτι δὲν θέλω ποτέ μου νὰ ἐγερῶ ἕνα φιλμ μ' ἄλλο σκηνοθέτη καὶ ὅτι συνεργάστηκα πάντα μὲ τὸν κ. φὸν Στέρνμπεργκ. Ὁ μεγάλος αὐτὸς καλλιτέχνης εἶνε ὁ καλύτερος φίλος μου καὶ εἶνε μοιραῖο νὰ συνδέεται μὲ στενὴ καὶ τρυφερὴ φιλία μὲ ἐφεντίττα μὲ τὸν σκηνοθέτη της. Ὁ κ. φὸν Στέρνμπεργκ εἶνε γὰρ μένα ὁ ἄνθρωπος ποὺ με ἀνέδειξε καὶ μ' ἐδότησε νὰ γίνω κινηματογραφικὴ ἀστέρας, μεγάλος ὅπως λένε... Αὐτὸς μ' ἔκανε «μορφή» γυναῖκα καὶ αὐτὸς μοὺ δημιούργησε μὲ προσωπικότητα ποὺ δὲν ἀνταποκρίνεται διόλου στὸν ἀληθινὸ χαρακτήρα τῆς ψυχῆς μου... Ἡ γυναῖκα του λοιπὸν δὲν εἶνε τίποτε ἄλλο παρὰ ἕνα θῦμα καὶ αὐτὴ τῆς «σατανικῆς γοητείας» μου ὡς μορφαῖς γυναῖκας, ποὺ εἶνε ἕνα καλλιτεχνικὸ δημιούργημα τοῦ ἴδιου τοῦ ἀνδρός της. Ναί! Εἶνε ἕνα θῦμα, ὅπως εἶποι ὁ θαυμαστάς μου...

Πολλὲς φορές ὁ κ. φὸν Στέρνμπεργκ μὲ παρακάλεσε ἐπιμόνα νὰ «γυρῶ» ἕνα φιλμ μὲ αὐτὸν σκηνοθέτη. Μοὺ εἶπε ὅτι μερικὸι συνάδελφοί του δυσανασχετοῦν γι' αὐτὴ τὴν ἀποκλειστικότητα μου καὶ ὅτι ἡ δυστορία αὐτὴ μοιροῦσε νὰ με βλάψῃ επαγγελματικῶς...

Ἐγὼ ὅμως, μόνο ἐγώ, ἐπιθυμοῦσα νὰ ἔχω σκηνοθέτη μόνο αὐτὸν τὸν καλὸ φίλο μου καὶ δὲν ἤθελα κανέναν ἄλλο. Ὑπάρχουν ἄλλα γράμματά μου στὸ γραφεῖο τοῦ διευθυντοῦ τῆς εταιρείας μου κ. Σούμπεργκ, μὲ τὰ ὁποῖα τοῦ ἐπαναλαμβάνω κάθε τόσο: «Σὰς ζητῶ νὰ ἐμμείνετε πάλι ὅπως ὁ κ. φὸν Στέρνμπεργκ σκηνοθετῇ τὸ νέο μου φιλμ!...

Πῶς θὰ μπορῶσα ἄλλοτε νὰ «γυρῶ» μ' ἕναν ἄλλο, ἀπὸ σ' αὐτὸν ὀφείλω τὰ πάντα; Δὲν ἦμουν διόλου ἐφεντίττα στὴν Εὐρώπη, ὅπως λογιζοῦντο ἐδῶ πέρα στὴν τεραστίαν ρεκλάμα ποὺ μοὺ ἔκαναν ὅταν μ' ἐλάνθαναν. Ἐλχα παῖξε σ' ἕνα ἄσχημο φιλμ, ποὺ εἶχε τίτλο «Ἡ γυναῖκα ποὺ ἐπιθυμῶ», μὰ δὲν ἦμουν ἀκόμη ἕνας «ἀστέρας» καὶ δὲν θ' ἀποσπασθόμουν ἀπὸ τὸν κινηματογράφο, ἂν δὲν συναντοῦσα μὲ ἡμέρα τὸν κ. φὸν Στέρνμπεργκ...

Ἐγὼ, ἀπὸ μικρὴ, ἐπιθυμοῦσα νὰ γίνω βολίστρια!... Ὅλα τὰ παιδικὰ μου χρόνια τὰ πέρασα μ' αὐτὸ τὸ ὄνειρό. Ἀγαποῦσα μὲ πάθος τὴ μουσική. Ἦθελα νὰ γίνω μεγάλῃ «φεντίττα», καὶ, μὰ ἐφεντίττα σὲ συναλίσες!... Τὸ βιολί δονοῦσε τὴν ψυχὴ μου καὶ ἐπινοῦσε μὲτα μου ἕναν τρολλὸ πόθο γιὰ μὴ εὐτυχισμένη ζοὴ. Ὁ πατέρας μου ἦταν ἀξιοματῶς καὶ κάποτε τὸν ἀκολουθοῦσαμε σὶς μεταβάσεις τοῦ σὶς διάφορες φρονιές. Αὐτὸ ὅμως δὲν μ' ἐμπόδιζε νὰ συνεχίζω τὶς σπουδές μου. Εἶχα πάντα κάθε ὑποστήριξιν ποὺ μοὺ χρειαζόταν καὶ ἦμουν βέβαιη ὅτι θὰ ἔφταναν μὲ ἡμέρα σ' ἕνα ἀπὸ τέλειμα: νὰ γίνω δηλαδὴ μεγάλῃ βολίστρια! Δεκαεξὴ χρόνων, εἶχα κάνει μεγάλες προφ-



Ἡ Μάρλεν Ντρήτρεχ σὲ τρεῖς διάφορες πόζες.

δους καὶ μελετοῦσα διτὸ καὶ δέκα ὥρες τὴν ἡμέρα, γιὰ νὰ ἐτοιμαζόμουν νὰ ἐμφανισθῶ σὲ μὴ μεγάλῃ συναυλία. Τότε ὅμως, λίγες μέρες πρὸ τῆς συναλίσας, συνέβη ἕνα μοιραῖο ἀτύχημα. Ἀπὸ τὴν ὑπερκόπωση, ἔπαυσε ἕνα νεῦρο τῆς παλάμης μου καὶ μοὺ ἀκίνητησε τὸ χερί!...

Ἀναγκάστηκα λοιπὸν νὰ ἐγκαταλείψω γιὰ ποῖον καιρὸ τὶς σπουδές μου. Ὅταν ἔγινε καλὰ, ὁ γιατρός μοὺ ἀπαγόρευσε νὰ κοιμῶμαι πολὺ. Μὰ καὶ ἐγὼ δὲν μποροῦσα πάλι νὰ ἐκτελέσω πολλὰ κομμάτια. Τὸ χερί μου δὲν με βοηθοῦσε πάλι. Ἀφίνα τότε τὸ βιολί καὶ ἔλαινα ὅρες διόκληρες γὰρ τὰ χιμμένα ὄνειρά μου. Ἐδῶτα καθαρά ὅτι δὲν θὰ μποροῦσα ποτέ νὰ γίνω μὴ μὲγάλῃ μουσικός. Δὲν θὰ μποροῦσα πάλι νὰ ἐκτελέσω μεγάλα καὶ δύσκολα κομμάτια...

Μὴ ἡμέρα ἔτυχε νὰ διαβάσω ἕνα ποίημα τοῦ Στέφαν Γκεόργκε ποὺ με συνεκίνησε βαθύτα. Τὸ ξαναδιάβασα, δυνατὰ αὐτὴ τὴ φορά, καὶ ἡ μουσικὴ τῶν λέξεων μοὺ ἔκανε ἀκόμη πρὸ μεγάλῃ ἐντύπωσιν! Ἀμέσως λοιπὸν συλλογίστηκα τὸ θέατρο... Μήπως μποροῦσα ἄραγε νὰ γίνω ἡθοποιός, ἀφοῦ ἦταν πάλι ἀδύνατο νὰ γίνω βολίστρια; Αὐτὴ ἡ σκέψιν μ' ἔκανε ν' ἀνακτήσω τὸ θάρρος μου καὶ νὰ ἐλπίζω στὸ μέλλον...

Ὁ πατέρας μου, ὅμως, δὲν ἦταν διόλου συμφορὸς μὲ τὰ νέα αὐτὰ σχέδιά μου. Μὲ ἤθελε μεγάλῃ βολίστρια, μὰ δὲν ἐπιθυμοῦσε νὰ με δῇ σὶς σκηνές τῶν θεάτρων. Δὲν ἤθελε νὰ γίνῃ ἡ κόρη τοῦ «θεατρίνου»...

Ἐγὼ, ὅστόσο, εἶχα πάρει τὴν ἀπόφασιν καὶ τοῦ εἶπα καθαρά ὅτι, ἂν δὲν με ἄρνευε νὰ βγῶ στὸ θέατρο, θ' αὐτοκτονοῦσα!...

Ὁ πατέρας μου, τότε, ὑπεχώρησε, καὶ ἔτσι κατέρθωσα νὰ γίνω ἡθοποιός. Ἀπὸ διόκληρα χρόνια ἐπῄλεψα μὲ ἀράνταςτες δικτολίες, γιὰ νὰ ἐπῄξα, δίχως νὰ ἔχω πᾶσι μαθήματα δραματικῆς τέχνης. Πίστευα, ὅτι θὰ τὰ κατέφρασα μὲ τὴν ἐμπειρίαν καὶ τὴν θέλησιν μου. Μὰ δὲν ἄργησα νὰ ἀπογοητευθῶ ἀπὸ τὸ σοβαρὸ θέατρο καὶ ἀποφάσισα τότε νὰ δοκιμῶ τὴν τύχη μου στὸ ἐλαφρὸ. Ἐτσι, μὴ ἡμέρα, ἐντεμπουτρίσας στὴν ἀπερτίτα...

Στὴν ἀπερτίτα ἄρχισα νὰ σημειῶναι τότε περισσότερες ἐπιτυχίες καὶ γι' αὐτὸ θέλησα νὰ ἐγερῶσιν τότε καὶ μερικὲς ταινίες, ὅπως ἔκαναν ὅλες ἡ συνάδελφοί μου. Βοήθηκα μερικὰ «ἐγκατεῖματα» καὶ δίχως νὰ ἔχω μεγάλες ἐλπίδες, ἐπῄξα σὲ μερικὲς ἀσημαντές ταινίες. Κι' ἀπὸ ἐδῶ ὅμως ἀπογοητευθῆκα, ὅπως καὶ ἀπὸ τὸ σοβαρὸ θέατρο. Ἐπῄξα ἄσχημα. Ναί!... Ἦμουν φρεχτὴ στὴν ὀδὸν!...

Ξαναγύρουν λοιπὸν στὴν ἀπερτίτα, μὲ τὴν ἀπόφασιν ν' ἀποσπασθῶ σ' αὐτὴ καὶ νὰ κάνω καὶ ἐγὼ ἕνα καλλιτεχνικὴ ἐκστρατεία. Ὅσο γιὰ τὰ ὄνειρά μου, αὐτὰ εἶ-

χαν σβύσει, ἕνα πρὸς ἕνα, μαρτυρῶ στὴ σάλην, στὴν ἀδυσώπητη πραγματικότητα...

Ἐνα βράδυ ὅστόσο μ' ἐπεσκέψθη ξαφνικὰ στὸ καμαρίνι μου ὁ κ. φὸν Στέρνμπεργκ. Ζήτησε τότε νὰ βρῇ μὴ πρωταγωνίστρια γιὰ τὸ νέο του φιλμ, τὸν «Γαλάζιο Ἄγγελος» καὶ εἶχε παρακολουθῇ ὡς θεατῆς ὅλες τὶς ἐσοικερέτες τῆς ἀπερτίτας...

Μοὺ εἶπε λοιπὸν καθαρά, ὅτι ἦμουν ἡ γυναῖκα ποὺ ζητοῦσε γιὰ τὸ νέο ἔργο του καὶ μοὺ προσέφερε τὸν πρῶτο ρόλο. Ἦθελε νὰ παίξω τὴν Λόλα-Λόλα στὸ «Γαλάζιο Ἄγγελο», ὅπως καὶ στὸν «Γαλάζιο Ἄγγελο». Ἐγὼ, ὅμως, ἀπογοητευμένη, ὅπως ἦμουν ἀπὸ τὸν κινημα-

τογράφο, τοῦ εἶπα μὲ τὴ συνθησικὴ μου εὐλακίαν: «Θὰ κάνετε καλύτερα νὰ διαλέξετε μὴν ἄλλη ἡθοποιό. Ἐγὼ δὲν παίζω καλά».

Ὁ κ. φὸν Στέρνμπεργκ ἄρχισε νὰ γελάει καὶ μοὺ εἶπε καθαρά, ὅτι ἦμουν... ἀνότη! Ἐπειτα, χαμογελώντας, ἐπρόσθεσε: «Δὲν ἀπατήθηκα ποτέ... Εἰσαίτε γιὰ μένα ἡ Λόλα!... Θέλετε νὰ παίξετε αὐτὸ τὸ ρόλο; Θὰ σὰς κά- νω ἕνα μεγάλο «ἀστέρα» τῆς ὀδὸν».

Τὴν ἄλλη ἡμέρα ἦρθε πάλι στὸ καμαρίνι μου μ' ἕνα συμβόλαιο γιὰ τὴν «Οὐβρα». Ἐγὼ τὸ ὑπέγραψα τότε, μὲ τὴ σκέψιν, ὅτι δὲν εἶχα νὰ χάσω τίποτε, ἂν ἐπιχειροῦσα ἀκόμη μὴ φορὰ νὰ δοκιμάσω τὴν τύχη μου στὸν κινημα-

τογράφο. Ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ ποὺ πάτησα τὸ πόδι μου στὸ στούντιο, ὁ κ. φὸν Στέρνμπεργκ εἶχε τὰ μάτια του κορφομμένα ἀπάνω μου. Αὐτὸς μ' ἔμαθε νὰ κινῶμαι, νὰ παίζω, νὰ μιλῶ, νὰ ντύνομαι. Αὐτὸς μὲ μεταμόρφωσε μὲ τὴ μαγικὴ δύναμιν τοῦ ταλέντου του καὶ μ' ἔκανε ἄλλη γυναῖκα. Σ' αὐτὸν χρωστῶ τὴν ἐπιτυχία τῆς «Λόλας-Λόλας», τοῦ πρώτου θεατρίνου μου στὴν ὀδὸν...

Ἄν δὲν εἶχα μὴ τυχρὴ ἐπα- στούνη στὸν κ. φὸν Στέρνμπεργκ, δὲν θὰ ἐρχόμουν ποτέ στὸ Χόλλυγουντ!...

Γιατί, λοιπὸν, διαδίδουν, ὅτι ἡ «Ξανθὴ Ἀφροδίτη» ἔχει «σά- γνηψαι» μὲ τοὺς ἐρωτῆς τῆς τὸ σκηνοθέτη της; Δὲν διέπουν, ὅτι τὸ αἰσθημα ποὺ αἰσθάνομαι γι' αὐτόν, εἶνε ἕνας μεγάλος καὶ βαθὺς θαυμασμός; Τὸ ἀνεξήγητο εἶνε ἡ ὑπόκρισις καὶ τὸν Στέρνμπεργκ. Γιατί δὲν θέλει νὰ δῇ, ὅτι δὲν εἶμαι, παρὰ μὴ καλὴ φίλη τοῦ ἀνδρός της; Ἀδ- τέες ὅλες ἡ κατηγορίες, καθὼς καὶ ὁ θόρυβος γύρω ἀπὸ τὸ σκάνδαλο τῶν ἀδελφικῶν σχέσε- ὶν μου, μ' ἀναγκάζουν ν' ἀπο- στρέψω, ὡς γιὰ πάντα, ἀπὸ τὴν ὀδὸν. Μὰ καὶ ὁ κ. φὸν Στέρνμπεργκ θὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ Χόλλυγουντ, αὐτὴ τὴ σκληρὴ καὶ ἐ- παλὸλαι πόλιν. Μοὺ εἶπε, ἐσχά- τως, ὅτι θὰ γάνῃ ἕνα μεγάλο ταξεῖδι στὴν Ἰαπωνία. Δὲν μπο- ρεῖ καὶ ἕκείνος νὰ συνεργασθῇ μὲ κανέναν ἄλλο «ἀστέρα». Γι' αὐτὸ, ἀφοῦ ἐγὼ ἀποφάσισα νὰ μὴν ξαναπαίξω στὸν κινηματο- γράφο, θὰ φύγῃ καὶ ἐκεῖνος μα- κρινὰ ἀπὸ τὸ Χόλλυγουντ, γιὰ νὰ ἐξαχσῇ τοὺς «σκανδαλώδεις» ἐρωτῆς μας!... Ποῖος ἔσται... Ἦσως ἔτσι, ὁροῦμε καὶ ὁ δὴν τὴν εὐτυχία μας!...



Ἡ Μάρλεν στὴν «Ξανθὴ Ἀφροδίτη».

ΜΑΡΛΕΝ ΝΤΗΤΡΙΧ

Τὸν πῶτο μῆνα τῆς φυλακισέως
του, ὁ Βεολαῖν τὸν πέρασεν μὲ δ-
αρκεῖς ἐξάψεις, μὲ νεῦρα καὶ μὲ
θυμοὺς μορφῆς τόσο ἐπικινδύνου.
ὅστε οἱ φύλακες του ἄρχισαν νὰ

Τὰ λόγια αὐτὰ ἄγνισαν θαυσιὰ

Μιά μέρα, μερικοί διαπαισμένοι
ἐπισκέφθησαν τὸ Βελγίον τῆς φυ-
λακῆς του γιὰ νὰ τοῦ πουν ὅτι
νέοι ποικιλίαι τῶν Παρισίων ἐξωκο-
λουθοῦσαν νὰ τὸν ἀγαποῦν καὶ νὰ
τὸν ἐκτιμοῦν, χωρὶς νὰ λαμβάνουν
ὕψ' ὕψει τοὺς τὸ εὐαγγέλιον ἔκρινε
περισσότερο, — τὸν τραυματισμὸν δη-
λαδὴ τοῦ Ρ. μπό — πλὴν ἔγνε ἀφορ-
μὰ νὰ καταδικασθῇ ὁ ποιητὴς σὲ
δύο χρόνια φυλακῆς.

ἐμφάνισι, παρουσιάστει
 φέτο ἐνὸς ἀστυνομικοῦ τῆς
 ζήτησε νὰ μείνῃ μόνος μὲν
 ἀκητή του, γιὰ, καθὼς
 θέλε νὰ τοῦ κάνει σπουδὴν
 καλὴν, ἐπὶ τὸν σὲ μιὰ π
 τεινὴ ὑπόθεσι.

— Κύριε ἀστυνόμε, ἀρχι
 δ νέος, εἶμαι σὲ θέα νὰ
 φωτίσω τὸ μυστήριον ποῦ
 τὴν ἐξαφάνισεν τοῦ ἐργά
 στήν. Ἄρα, νὰ μ' ἀκούσῃ

«Βῆγῃ ἀπ' τὴν αἴθου-
ξάστασεν μὲ τὴν πεποιθὲν
σθενῆς ἔπασχε ἀπὸ φημι
ὅτι ὁ καθ' ἡμέραν μὲν εἶχε
«Κλείσθηκα σὺ δὲ οὐκ ἔ-
πέρασας ὅλην τὴν νύχτα μὲ
ζῶντας τὶς σημειώσεις με-
λιτρικὰ μὲν συγχορδιασμα-
«Ὡς πεποιθὲς μὲν ἔσαι
ἀκόμα περισσότερο...
«Τὴν ἄλλην μὲν πῆγα
κυνεῖς. Πόθεν μὲν δὲ

τῶν ἐ-
τι οἱ δὲ αὖ-
τιπῶσι κί-
διον.
καὶ τοὺς καὶ
ἐξέτα-
ν καὶ τὰ
μεγάλα
στο νοσο-
κομίου

ΓΙΑ ΝΑ ΞΕΡΕΙΤΕ

Η ΕΣΠΕΡΑΝ

Ἡ διεθνὴς εταιρεία τῶν οὐρανιστῶν, ποὺ σήμερον πλῆθει σ' ὀλόκληρο τὸν δρόμῳ κατὰ τὰ τέλη τοῦ

TO

γευαίτοι πίστι κι' ελπίδα για τὸ μέλλον καὶ περίμεναν ν' ἀποφύλα-
κιστοῦν γιὰ ν' ἀρχίσουν μιὰ και-
νουργία ζῶν. Ὁ Βεργαῖν διώξας ἐ-
ξαντλοῦσε ὅλη του τὴ ρητορικὴ εὐ-
γλωττία γιὰ νὰ τοὺς πείσῃ ὅτι ἡ

σὺν νοσηκομείῳ.

— Τί λές, παιδάκι μου ! φώναζε
 ή μητέρα του.
 — Θέλω ν' άκούσω αυτά τή λά-
 για από τό στόμα σου, γιά νά το
 νέσω περισσότερο, γιά νά σονο-
 σθηθώ πιά βαθιά τήν καρδίαν σου.

»Μολονότι λοιπόν ἤμουν
γιὰ τὴν ἐπιτυχία τῆς δι-
ποῦ ἔλανα, ὁ καθηγητὴς μ-
πέριψε λέγοντας πὼς ἐπ-
'Εγὼ ὅμως ἤμουν ἀπολύτως
γιὰ τὴν ἐπιτυχί μου διὰ

σιγῆς
 γνῶσεως
 οὐ μὲν ἔ-
 ρεα ἔβω.
 ἔβωα
 νωσι. Ὁ

ἀνάγκα-
— ἰνή! Μό-
— ρμα, μο-
— λο, ἀκό-
— υη! ἔσπευ-
— τή!

ἀποσχο-
αὶ νύχτα.
τοῦ τοῦ
τοῦ εἶπα,
ἐν. θελή-

μάθη μέ-
τολύ. Τὸ
δὲ δυὸ χι-
παιόμενες
ἐθνῶν.

ΤΟ ΕΓΚΛΗΜΑ ΤΟΥ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΟΣ

ἐμφάνισι, παρουσιάσασκεν στὸ γρα-
φεῖο ἐνὸς ἀστυνομικοῦ τημητάτου καὶ
ζήτηρε νὰ μείνῃ μόνος μὲ τὸν δι-
οικητὴν του, γὰρ, καθὼς εἶπε, ἤ-
θελε νὰ τοῦ κατὰ σπουδαίως ἀπο-
καλιψέψῃ ἐπάνω σὲ μιὰ πολὺ σκο-
τεινὴ ὑπόθεσι.

— Κύριε ἀστυνόμη, ἄρχισε νὰ λέῃ
ὁ νέος, εἰμαι σὲ θεοὶ νὰ σὰς δια-
φωτισπῶ τὸ μυστήριον ποὺ σκοπεῖται
τὴν ἐξφάνισιν τοῦ ἐργατοῦ Γκα-
στάρ. Ἄνοιε νὰ μ' ἀράσσετε ἰα-
σάμεν.

«Βγήκα ἀπ' τὴν αἵθουσα τῶν ἐξετάσεων μὲ τὴν πεποίθησι ὅτι ὁ ἀσθενὴς ἔπασχε ἀπὸ φυματίου καὶ ὅτι ὁ καθηγητὴς μὴ εἶχε ἄδικο.

«Κλίστηκα στὸ δωμάτιό μου καὶ πέρασα ὅλη τὴν νύχτα μου, ἐξετάζοντάς τις σημειώσεις μου καὶ τὰ ἱατρικά μου συγγραμμάτα.

«Ἡ πεποίθησί μου ἔτσι μεγάλωσε ἀκόμη περισσότερο...

«Τὴν ὥλην μετὰ πῆγα στὸ νοσοκομεῖο. Πρώτῃ μου δὲλε ὁ ὀφθαλμολόγος τὸ ὄφθαλμό μου καὶ εἶπε:

τάστασι τοῦ ἀρρώστου ἦταν ἀκόμο
καλύτερη!...

»Επειὰ ἀπὸ πέντε μέρες τέλος
οὐ περὶ τοῦ εἶχε πέσει ἐντελῶς,
ἡ ὑγείη τοῦ ξανάρθε, τὸ θαῦμα γί-
νηκε!...

»Τότε μ'ἔπιασε πραγματικῇ μανία.
«Τί εἶχε συμβεῖ λοιπόν;...
»Ἦμιον αἰγούρους διὰ στήν διὰ-
γνωσί μου δὲν εἶχε πέσει ἔξω. Ἡ
ἐπιστήμη τὸν εἶχε καταδικάσει, καί

... να με κλείσετε στις κλωμάκες;
» Καταλάβετε;».

ΓΙΑ ΝΑ ΞΕΡΕΤΕ

Η ΕΣΠΕΡΑΝΤΟ

Ἡ διεθνὴς γλωσσὴ τῶν Ἑσπεραντιστῶν, ποὺ σήμερὰ ἔχει ἐξαπλωθεῖ σ' ὅλοκληρον τὸν κόσμον, ἱδρυθεῖ κατὰ τὰ τέλη τοῦ περασμέ-

»Μολονταὶ λοιπὸν ἡμῖν σίγουρος
γιὰ τὴν ἐπιτυχία τῆς διαγνώσεως
ποῦ ἔκανα, ὁ καθηγητὴς μου μὲ ἀ-
πέρισε λέγοντάς πῶς ἔπεσα ἔξω.
'Εγὼ ὅμως ἡμῖν ἀπολύτως βέβαιος
γιὰ τὴν ἐπιτυχίῃ μου διάγνωσι. Ὁ

γινόταν αλκοένα και πιο ασυνήθιστα
 αλλόγητη. "Αν είχα καί-
 νει καλή διάγνωση, έπρεπε άναγκα-
 στικά ή άρρωστος να πεθάνη! Μό-
 νον, αν γινόταν κανένα θαύμα, μπο-
 ρούσε να ξήση λίγον καιρό άκόμη.
 Ήταν όμως άδύνατο να θεραπευθί

»Τὸν περιμένα σὴν ἐξώπορτα τοῦ νοσοκομείου.
— Δοιπόν, φίλε μου, τὸν εἰπα, δὲν ἔρχεστε αὖ πλοῦμε λίγο;
»Μὲ ἀκολούθησε. ἀλλὰ δὲν θέλη.

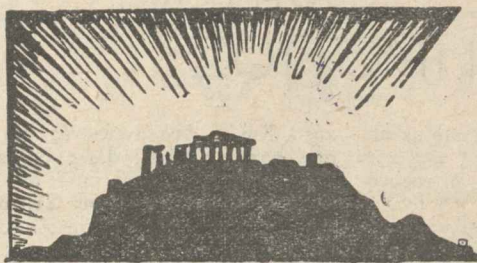
μορφωμένος μπορεί να τη μάθη με-
σα σε δυο βδομάδες το πολύ. Το
λεξικό της απαρτίζεται από δυο χι-
λιάδες τριακόσιες λέξεις, παρμένες
από τις γλώσσες διαφόρων εθνών.

της καθότανε και έγραφε — μεθυ-
σμένος συνήθως, στα μάγουλα του
τραπεζιού ενός καφεinelού — τρα-
γούδια γεμάτα θρησκευτικό αίσθη-
μα, μερικά από τα ωραιότερα τρα-
γούδια της γαλλικής ποιήσεως! ..

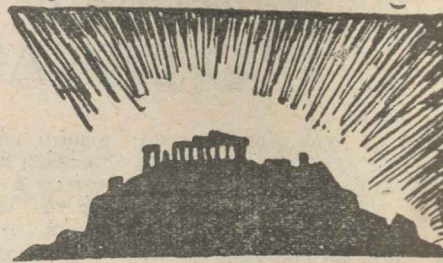
»Τὴν τρίτη μέρα τὸ πρωὶ πῆγαι-
να στὸ νοσοκομεῖο μὲ μιὰ χρημὴ
χαρὰ, νομίζοντας δι' αἰγούρα ὁ ὕ-
ρωστος θὰ εἶχε πεθάνει.

» Έμεινε νεκρός !
» Τότε άνοιξα τὸ στήθος του κι'
έβγαλα αὐτοψία.
» Λοιπόν, κύριε, εἶχα δίκην ! » ἤ-
μουन ἐνθουσιασμένος !...
» Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἦταν φθισι-

Ἐντὸς ὀλίγου ὁ «ΝΕΟΣ ΚΟΣΜΟΣ». Ἡ μεγαλειτέρα προωιγή ἐφημερίς, ἀπαραίτητος σύντροφος κάθε σπιτιοῦ.



ΤΑ ΕΥΤΡΑΠΕΛΑ ΤΟΥ ΑΣΥΝΟΜΙΚΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ ΠΑΣΧΑΛΙΝΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ



Πολεμικών μέτωπων... 'Αθηνών. 'Ο υπόγειος «παράδεισος» καί ο «άγγελος». Τά χιλιάρικα, τὰ χρυσά δόντια καί ἡ καρδιά τοῦ συνταξιούχου. Πῶς τὴν ἔπαθεν ὁ «τηρητής τῶν πατρίων». Βαρελότα πού δὲν κάνουν... κρότο. 'Η μόμπα τῶν ἀναρχικῶν.

Οἱ κομμουνιστὰὶ δὲν πρέπει νὰ ἔχουν κανένα παρόμοιο. Τὸ «κόκκινο» χρώμα κατὰ τὰς ἀγίας ἡμέρας τοῦ Πάσχα θοιάμβει. Ἐκτός ἀπὸ τὰ κόκκινα αὐγά, ἐθάψαν μὲ τὸ ἴδιο χρώμα καὶ πολλοὶ ἀπὸ τοὺς Ἀθηναίους δρόμους. Ἐκρήσεις, κοιμπουριές, μαχαριές θώσαν στὴν πρωτεύουσα τὸν ὄμιλ πολεμικοῦ μετώπου. Μαζὺ μὲ τὸ αἷμα τῶν ἀντῶν ἐχύθηκε τὸ αἷμα εὐαριθμίων πανηγυριστῶν, κ' ἐνὶ ἡ καμτάνες ἐσημάναν Ἀνάστασι, τὰ θύματα τοῦ ρωμείου «ἐνθουσιασμοῦ» κατέβαιναν στὸν τάφο. 'Ο μακάβριος, ὅμως, ἀπολογισμὸς εἶχε καὶ τὴν εὐθυμὴν τοῦ ὄμι. Καὶ αὐτὴν θὰ ἀρχίσουμε.

Παραμονὴ τοῦ Πάσχα ἕνας συνταξιούχος δάσκαλος περνοῦσε τὴν ὁδὸν Ἀθηνῶν, σὲ ὥρα ἀκατάλληλη γιὰ τὴν ηλικία του. Στὸ πορτοφύλι του ὁ γεροντάκος εἶχε ἕξι χιλιάρικα, τὴν σύνταξιν, δηλαδή, ἑνὸς τομῆνου. Πεπατοῦσε λιγάκι γρήγορα, ὅσο τοῦ ἐπέτρεπαν οἱ ρευματισμοί, κρατώντας καλὰ τὸν θησαυρὸ του, δὲν ξαφνικά ἀπὸ ἕναν ἀπὸ τοὺς «αἰσιγίους» παραδείσους ἐπρόβαλεν ἕνας «άγγελος» μὲ κοινό μεταξωτὸ φρεματάκι, ὀγκουλισμένο μαλλί, καὶ κατωκόκκινα, σὰν Πασχαλινὰ αὐγά, χιλιάρικα.

— Πού πᾶς, μορὸ μου; Εἶπε γλυκὰ ἡ μικρούλα.

Ἡ ἐρώτησις τοῦ «ἀγγέλου» σκανδάλισε τὸν γηραιὸ συνταξιόχο. 'Ο πειρασμὸς ἦταν μεγάλος καὶ σταμάτησε κυττάζοντας τὴν πύλη τοῦ «παράδεισου», ἀπὸ τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ ὁποῖον ἔφταναν τραγούδια, γέλια καὶ φωνές.

— 'Ο θηλυκὸς ἄγγελος ἐπλησίασε περισσότερο.

— Πού πᾶς, μορὸ μου; ἐπανελάβε.

— Στὴν Ἀνάστασι... ἀποκρίθηκε δειλὰ ὁ δάσκαλος.

— Μπα; Ἐτοί ἐνωρίς;

— Δὲν εἶνε καθόλου ἐνωρίς...

Ἐγινε μεγάλη συζήτησις γιὰ τὴν ὥρα, ὁ δάσκαλος ἔβγαλε τὸ χρυσὸ τοῦ ρολοῦ καὶ ὁ «άγγελος» πού μυστίσθηκε τὸν... ὁδελία, ἐτόκισε τὰ δόντια του.

— Δὲν ἔρχεσαι κάτω; ἐπρότεινε.

— Δὲν κάνω... εἶπε ἀμυνόμενος ὁ δάσκαλος.

— Ἐλα καὶ θὰ περάσουμε καλὰ. Θὰ κάνουμε μαζὺ Ἀνάστασι!

Ἐπὶ συνταξιούχος δὲν ἤθελε καὶ τοῦτ' οὕτως. Ὁδὸν, ὅμως, ἀδελφε! Τόσο χρόνια πού τὰ ἐπέσας κλεισμένος μὲ μόνους συντρόφους τὴν γραμματικὴν καὶ τὸ συντακτικὸν τί ἐκέλευσε; Καί ποτε ἦταν νὰ ξεκοπῇ λιγάκι.

Ἡ εἰσοδὸς του στὸν «παράδεισον» ἔγινε δεκτὴ μὲ ἐνθουσιασμό. Καὶ ὅταν ὁ δάσκαλος ἔβγαλε τὸ πορτοφύλι του γιὰ νὰ κἀμὴν φιλά, ὅλοι οἱ «ἄγγελοι» τοῦ καταστήματος τὸν περικύκλωσαν.

— Χρυσὲ μου!

— Πῶς μ' ἀρέσεις!

— Στὴν ὑγεία σου, μορὸ μου!

Αὐτὰ καὶ ἄλλα γλυκύλογα, σινδονιόμενα ἀπὸ εὐδωκίαν, χειρονομίες, καὶ μερικὰ πετήσια συμπάνως μετέφεραν σὲ λίγην ὥρα τὸν δάσκαλον στὸν ἐξωτερικὸν οὐρανόν. Τὰ χιλιάρικα ἔβαιναν τὸ ἕνα πίσω ἀπὸ τὸ ἄλλο, ὅπου κάποιος στιγμὴ ὁ ἀποροδοκῆτος ἐγλентέζε ἔπρεσεν ἀνάσπησης ὅς ἕνα καναπέ...

Τὸ πρῶτον μὲ τὸ θάψμα τῆς Ἀναστάσεως ἔγινε καὶ αὐτὸ τὸ ἀπίστευτον: Ὁ δάσκαλος πού ἀπεκοιμήθη στὸν καναπέ βρέθηκε στὸ δρόμο.

Ἀπὸ τὸ πορτοφύλι του ἔλειπαν τὰ ἕξι χιλιάρικα, καὶ ἀπὸ τὸ στόμα του τὰ χρυσὰ του... δόντια. Τὰ ἔβλεπε καὶ αὐτὰ οἱ «ἄγγελοι» τοῦ ὑπογείου παραδείσου!

Γίνεται Πάσχα χωρὶς βαρελότα; Ἀδύνατο. Γίνονται βαρελότα χωρὶς θύματα; Ἀσφαλῶς ὄχι. Ἡ ἰδέα τοῦ κρότου, βλέπετε, εἶνε γοργολογικὴ καὶ οἱ «εὐαγγελιστὰι» τῶν κρότων τοῦ...

μυροῦ. Ἀλλὰ καὶ ὁ διάβολος ἔχει πολλὰ ποδάκια. Ἐτοί καὶ ἐφέτος τὰ θύματα τῶν βαρελότων ἦσαν ὀχι λίγα. Ἐνὰς νεκρὸς στὸν Ἀσπρόπυργο τῆς Χασιᾶς, ἑπτὰ τραυματίαι στὴν πορείαν, Μαζὺ μὲ αὐτοὺς πρέπει νὰ προστεθοῦν καὶ πολυάριθμοι συμπολίται πού ἔπρεσαν θύματα τῆς... ἀφελείας τῶν.

Ἰδοὺ μιὰ σχετικὴ ἱστορία: Ἐνὰς μεσοκόπος κύριος «τηρητής τῶν πατρίων» ἀφού ἔκανε τὰ πασχαλινὰ φωνία, ἀπεφάσισε νὰ ἀγοράσῃ καὶ μερικὰ βαρελότα. Ὁ ἀνθρώπος πού τὰ πούλευσε ἦτο φησισογονία ἀγνοήτος καὶ ἀρετὰ μυστηριώδης.

— Ἀρεντικὸν, εἶπε, ἔχω βαρελότα πού κάνουν σάν κανόνια!

— Μωρὲ τί σοῦ λές;

— Στὴν Ἀνάστασι πού περιμένουμε!

— Καὶ πόσα τὰ δίνεις;

— Θὰ τὰ πληρώσεις λιγάκι ἀκριβὰ. Εἶνε ἡ ποιότης βλέπετε...

Ἡ συμφωνία κλείστηκε καὶ ὁ «τηρητής τῶν πατρίων» ἐπαισιμαίως διὰ τὴν τῶν βαρελότων. Γεμάτος χαρὰ ἐπῆγε σπίτι του.

Ἐπῆρα, ἀνεκόνισε, κάπ...

— Τί; ρώτησαν τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας.

— Δὲν σὰς τὸ δείχνω! Θὰ τ' ἀκούσετε σὲ λίγο.

Πραγματικὰ, ὅταν ἦλθεν ἡ ὥρα τῆς Ἀναστάσεως, ὁ μεσοκόπος κύριος βγάζοντας ἕνα βαρελότο, ἐφώνησε:

— Κλείστε τ' αὐτιά σας!

Τὸ βαρελότο ῥίχτηκε μὲ δύναμιν στὸν τοῖχο χωρὶς ὅμως ν' ἀκουστῇ ὁ κρότος πού ἐπεριμένοντο.

“ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ,” Ἑβδομαδιαία Φιλολογικὴ Ἐπιδεώρησις

Γραφεῖα: ΣΤΟΛ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ
Διευθυντής: Ν. ΚΑΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ, ὁδὸς Ἀλκαμένης 127.

ὑπεύθυνος συντάκτης: ΜΗΤΣΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ, Στὸς Δημητρακοπούλου.
Προσταθμὸς Τηλεγραφικῶν: ΚΩΝΣΤ. ΔΕΜΕ-ΜΑΓΑΣ, ὁδὸς Γοργίου 17.

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 4
Ὅροι συνδρομῶν

Ἑσπερινοῦ: Ἑτησίᾳ Δρχ. 200
Ἑξάμηνος 100

Ἑξωτερικοῦ: Δολλάρια 6

Αἱ ἐπιστολαὶ καὶ τὰ ἐμβάσματα πρέπει νὰ στέλλωνται ὡς ἑξῆς: Διευθύνειν περιοδικῶς «Παναθηναίαν», Ἀθήνας.

Τὰ «Παναθηναία» ἀντιπροσωπεύονται καθ' ὅλην τὴν Ἀμερικὴν διὰ τὴν κατὰ φύλλον πώλησιν ὑπὸ τῆς Ἑταιρίας A THENS NEWS AGENCY.

(308—310 West 58th Street)
NEW YORK CITY

εἰς τὴν ἀποκρίσιν δέον ν' ἀπευθύνωνται οἱ ἐνδιαφερόμενοι.

Ἔτος Α'. Ἀριθμ. φύλλου 19
Κυριακὴ 30 Ἀπριλίου
1933

ναν ὄμι. Ὁ ἀνθρώπος μᾶς ἔφρε κ' ἄλλο βαρελότο, τρίτο, τέταρτο, πέμπτο. Τότε ἐκατάλαβε τὸ λάθημά του.

— Τὸ καλὸ εἶνε, εἶπε περὶ μὲς, διὰ τοὺς ἀπατεῶνες αὐτοὺς δὲν μπορεῖ νὰ τοὺς καταγγέλλῃ κανεὶς οὔτε στὴν ἀστυνομίαν!

Ἀλλὰ μήπως κ' ἡ ἀστυνομία δὲν τὴν ἔπαθε κατὰ τὸν ἴδιον τρόπο; Λίγες ὥρες πρὶν γινεῖ ἡ Ἀνάστασι ἔφτασε στὸ τμήμα Ἀσφαλείας ἕνας ἀπὸ τοὺς «ἐπληροφρητάς» τῆς.

— Ποῦ σκούρα τὰ πράγματα! εἶπε.

— ἔχεις τίποτε; ρώτησεν ὁ ἀστυνομικὸς.

— Ἄν ἔχω λέει; Τρομερὰ μαντιά!

— Μήπως κανένα... κίνημα;

— Χειρότερο! Μιὰ μπόμπα!

Ὁ «ἐπληροφρητής» μὲ προσηνὴν τορσχὴν διηγήθηκε ὅτι καθὼς περνοῦσε ἀπὸ ἕνα ὑπόγειον ἀντελήφθη μερικὰ άτομα πού σινωμιλεύσαν μὲ μεγάλῃ προφύλαξιν. Χωρὶς νὰ γίνῃ ἀνταλλάξις, ἐπλησίασε καὶ τότε ἀκούσε τὸν ἑξῆς διάλογον:

— Εἶνε ἔτοιμα;

— Σὲ μισὴ ὥρα τελειώνουμε.

— Πού θὰ πάμε;

— Στὴ Μητρόπολιν. Ἐκεῖ θὰ εἶνε οἱ ἐπιστομὶ!

— Ὡραία! Σύμφωνοι!

Καὶ ὁ πληροφρητὴς κατέληξε:

— Εἰμαι βέβαιος διὰ τὸν κρότον περὶ ἀναρχικῶν!

Ὑστερα ἀπὸ τὴν εἰδησιν αὕτῃ ἐλήφθησαν φησικά ὅλα τὰ μέτρα γιὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν ἐπιστημῶν. Ἡ πλατεία Μητροπόλεως ἐφρουρετο μὲ τριπλὴ ζώνη ἀστυνομικῶν καὶ εἰς αὐτὴν.

Ἰὰτα δὲν μποροῦσε νὰ περάσῃ. Μετὰ τοὺς ἀστυνομικοὺς ἔφτασαν στὸ ὑπόγειον ὅπου τοὺς ὑπεδείχεν ὁ «ἐπληροφρητής». Καθὼς ὅμως ἐπλησίασαν ἀκούστηκεν ἕνας τρομακτικὸς κρότος.

— Θὰ εἶνε ἡ μπόμπα! εἶπε κάποιος.

Καὶ ὅλοι ἔφτασαν στὸ ὑπόγειον. Ἐκεῖ βρέθηκαν τοὺς ἀναρχικοὺς ῥαγισμένους σὲ μιὰ γωνία. Πλάι ὑπῆρχεν ἕνα κιβώτιο. Τὸ ἀνοῖξαν.

— Βρέ! βρέ! ἐφώνησαν ὅλοι ἐκπληκτοί.

Τὸ κιβώτιο ἦταν γεμάτον... τρακατοῦδες!

Οἱ ἀστυνομικοὶ ἐζήτησαν τὸν «ἐπληροφρητήν», ἀλλ' ἐκεῖνος εἶχεν ἐξοφανθεῖ.

Ἀπὸ τίς σύντομες εἰδήσεις τοῦ ἀστυνομικοῦ δελτίου ἀντιγράφουμε τὴν παρακάτω σκηνὴν ὡς πρῶτον τῶν δειγμάτων συζυγικῆς ἀδρότητος:

«Ὁ Στυλ. Κολλάρος, διατελὼν ἐν εὐθυμίᾳ, περιήλθεν εἰς λογαρχίαν μετὰ τῆς συζύγου του δι' ἀσημαντὸν ἀφορμήν. Ὑπὸς δι' ἀποφύγει νὰ κινήσῃ αὐτὴν, καθ' ὅσον τὴν ἠγάπα, ἐξέσπασε κατὰ τὸν ὑπομνηστικὸν τῶν παραθῶρων, τοὺς ὁποῖους καὶ ἐθρομάτισε διὰ τὸν γρόνθον του».

Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ γρονθοκετήματος τῶν... ὑπομνηστικῶν ἦτο νὰ μεταφερθῇ ὁ τραφερός ἀλλ' ἐνέσπαστος σῆνιγος εἰς τὸ νοσοκομεῖον.

Καὶ ἕνα ἀπὸ τὰ πολλὰ κρούσματα τοῦ Πασχαλινοῦ ἐορτασμοῦ:

«Εἰς τὴν συνοικίαν Πλατὸν Φοῖα, ὁ κακοποιὸς Κ. Παπακωνσταντίνου ἐτραυματίσθη μὲ ἕνα ξυρὰφι σοβαρῶς εἰς τὴν κοιλίαν τῶν συνδεδεμένων του Γ. Κουλούνη. Ἐκ τῆς περὶ ἀνακρίσεως ἀπεδείχθη διὰ τὸν Κουλούνην ὅτι νὰθορίσας μερικὸς φίλους του τοῦ ἴδιου φησισματος, τοὺς πρότεινε νὰ παῖξουν ξάρτι, αὐτὸς δὲ ἦτο διατετὴς λαμβάνων σχετικὸν εἰδάνον ἀπὸ τὰ κέρδη. Ὁ Παπακωνσταντίνου διεδόθη ἐκείθεν ἐζήτησε νὰ λάβῃ αὐτὸ τὸ εἰδάνον, μόλις δὲ ἔλαβε τὴν ἀνάμειξιν τὸν Κουλούνην, ὁ ὁποῖος ἄλλοτε ἐγινάσκετο ὡς ἡ πλοὺν μέλος εἰς τὴν ὑπ' αὐτὸν πείραν, ἐπὶ ὥρῃς τοῦτο ὡς προσβολήν. Μεταξὺς αὐτῶν οἱ κλίαν του ἔλαβε τὸ ξυρὰφι του καὶ τιστρέφας ἐτραυματίσθη τὸν Κουλούνην».

Ο ΣΕΡΛΟΚ ΧΟΛΜΣ



Σατυρική Σελίδα

ΑΝΝΗΣ Δ. ΤΖΟΓΙΑΣ
ΙΑΤΡΟΣ
ΠΛΗΡΗΤΕΡΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ
ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ

ΤΑ ΕΥΤΡΑΠΕΛΑ

ΠΡΩΤΟΜΑΤΙΑ ΡΩΜΑΙΩΝ

Πήγαν νὰ πιάσουν νὰ τὸν (Μᾶν) καὶ πάνω στὸ τομῆσι εἶπε πᾶσι (σ τ ἡ κ α ν ε, γ κ ἄ π ! καὶ γ κ ὀ ! πού σὲ σφάζει καὶ (πὺ σὲ πού σὲ ἀγρίως καὶ οἰκογενει-σὼς ἐξουλασθῇ (κ α ν ε.

Ἐπὶ μ α γ ὶ ὅ σ υ (λ ο γ ν ε ἰ ὶ ο γ κ ἄ π ! στὰ πλεονάρ καὶ γ κ ὀ καὶ γ κ ὀ ! (στὴν πλάτῃ πού δὲν μποροῦσαν, γ ν ε μ ο ν, μ ᾶ τὸ θ έ ο, ν ᾶ τ οὺς χωρίζουν καμὰ εἰκοσάρᾳ νο- (μ ᾶ τ ε).

Ὡσπὸν ἡ ἀστυνομία (ἔβαλε τ ᾶ σ ε, καὶ τοὺς ἔπασσε οἱ- (κογενει-σὼς.

Στὸ τμήμα τοὺς ἐ- (π ῆ γ α ν ἐν πομπῇ καὶ (παρατάξει

καὶ κάναμε στὸ φρέ- (σ ω μ ᾶ ν κακὴν κα- (κ ὶ ο σ,

Στὸ κρατήριον τοὺς (ἐκείσανε ντογροῦ Καὶ κομψοῦσαν... ὅ- (πὸ τὰς φιλικῶς

Κ' ἔτσι ἐν μ ᾶ ν κ ἰ καὶ μόνῃ στὴν (φρεοῦ)

ἔφρασαν ὁδὰ μωρα- (μένα, μ ᾶ καὶ ψεύρα!

Στὸ κρατήριον τοὺς (ἐκείσανε ντογροῦ Καὶ κομψοῦσαν... ὅ- (πὸ τὰς φιλικῶς

Κ' ἔτσι ἐν μ ᾶ ν κ ἰ καὶ μόνῃ στὴν (φρεοῦ)

ἔφρασαν ὁδὰ μωρα- (μένα, μ ᾶ καὶ ψεύρα!

Στὸ κρατήριον τοὺς (ἐκείσανε ντογροῦ Καὶ κομψοῦσαν... ὅ- (πὸ τὰς φιλικῶς

Κ' ἔτσι ἐν μ ᾶ ν κ ἰ καὶ μόνῃ στὴν (φρεοῦ)

ἔφρασαν ὁδὰ μωρα- (μένα, μ ᾶ καὶ ψεύρα!

Στὸ κρατήριον τοὺς (ἐκείσανε ντογροῦ Καὶ κομψοῦσαν... ὅ- (πὸ τὰς φιλικῶς

Κ' ἔτσι ἐν μ ᾶ ν κ ἰ καὶ μόνῃ στὴν (φρεοῦ)

ἔφρασαν ὁδὰ μωρα- (μένα, μ ᾶ καὶ ψεύρα!

Στὸ κρατήριον τοὺς (ἐκείσανε ντογροῦ Καὶ κομψοῦσαν... ὅ- (πὸ τὰς φιλικῶς

Κ' ἔτσι ἐν μ ᾶ ν κ ἰ καὶ μόνῃ στὴν (φρεοῦ)

ἔφρασαν ὁδὰ μωρα- (μένα, μ ᾶ καὶ ψεύρα!

Στὸ κρατήριον τοὺς (ἐκείσανε ντογροῦ Καὶ κομψοῦσαν... ὅ- (πὸ τὰς φιλικῶς

Κ' ἔτσι ἐν μ ᾶ ν κ ἰ καὶ μόνῃ στὴν (φρεοῦ)

ἔφρασαν ὁδὰ μωρα- (μένα, μ ᾶ καὶ ψεύρα!

Στὸ κρατήριον τοὺς (ἐκείσανε ντογροῦ Καὶ κομψοῦσαν... ὅ- (πὸ τὰς φιλικῶς

Κ' ἔτσι ἐν μ ᾶ ν κ ἰ καὶ μόνῃ στὴν (φρεοῦ)

ἔφρασαν ὁδὰ μωρα- (μένα, μ ᾶ καὶ ψεύρα!

Στὸ κρατήριον τοὺς (ἐκείσανε ντογροῦ Καὶ κομψοῦσαν... ὅ- (πὸ τὰς φιλικῶς

Κ' ἔτσι ἐν μ ᾶ ν κ ἰ καὶ μόνῃ στὴν (φρεοῦ)

ἔφρασαν ὁδὰ μωρα- (μένα, μ ᾶ καὶ ψεύρα!

Στὸ κρατήριον τοὺς (ἐκείσανε ντογροῦ Καὶ κομψοῦσαν... ὅ- (πὸ τὰς φιλικῶς

Κ' ἔτσι ἐν μ ᾶ ν κ ἰ καὶ μόνῃ στὴν (φρεοῦ)

ἔφρασαν ὁδὰ μωρα- (μένα, μ ᾶ καὶ ψεύρα!

Στὸ κρατήριον τοὺς (ἐκείσανε ντογροῦ Καὶ κομψοῦσαν... ὅ- (πὸ τὰς φιλικῶς

Κ' ἔτσι ἐν μ ᾶ ν κ ἰ καὶ μόνῃ στὴν (φρεοῦ)

ἔφρασαν ὁδὰ μωρα- (μένα, μ ᾶ καὶ ψεύρα!

Στὸ κρατήριον τοὺς (ἐκείσανε ντογροῦ Καὶ κομψοῦσαν... ὅ- (πὸ τὰς φιλικῶς

Κ' ἔτσι ἐν μ ᾶ ν κ ἰ καὶ μόνῃ στὴν (φρεοῦ)

ἔφρασαν ὁδὰ μωρα- (μένα, μ ᾶ καὶ ψεύρα!

— Τί εἶνε ἄχρον ἄντων εὐ- (ασθησίας;

— Νὰ ἐτοιμάσῃς μωσαρά- (κι σπαράδο γιὰ τὸ μεσημέρι καὶ νὰ πλᾶς ἀπορηγόδητᾳ τὸ μωσαράκι ποδοφύζαν!

— Ποῦ πράγμα καίει χωρὶς νὰ (εἰσταινῇ;

— Ἡ θροισά.

— Ποῦ εἶνε τὸ βαρύτερον πέν- (θος;

— Νὰ λῇ ὁ γάιδαρος τὸν πετα- (νὸ κεφάλαι!

— Ποῦ εἶνε τὸ ἄχρον ἄντων εὐ- (ασθησίας;

— Νὰ ἐτοιμάσῃς μωσαρά- (κι σπαράδο γιὰ τὸ μεσημέρι καὶ νὰ πλᾶς ἀπορηγόδητᾳ τὸ μωσαράκι ποδοφύζαν!

ΤΗΝ ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ,

μαζὺ μὲ τὰ λουλούδια, τὶς εὐωδιὲς καὶ τὸν ἔρωτα, θὰ κυκλοφορήσῃ καὶ ἡ

“ΠΡΟΓΚΑ,,

ἐβδομαδιαία Σατυρική Ἐφημερίς μὲ πολύχρωμες ὁλοσέλιδες γελοιογραφίες,
μὲ ἔμμετρη καὶ πεζὴ πολιτικὴ καὶ κοινωνικὴ σάτυρα.

ΜΕ ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΣ :

ΤΟΥΣ ΓΝΩΣΤΟΤΕΡΟΥΣ ΕΛΛΗΝΑΣ ΕΥΘΥΜΟΓΡΑΦΟΥΣ ΚΑΙ ΣΥΓΓΑΦΕΙΣ ΕΠΙΘΕΩ-
ΡΗΣΕΩΝ, ΤΟΥΣ ΠΝΕΥΜΑΤΩΔΕΣΤΕΡΟΥΣ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΥΣ, ΤΟΥΣ ΠΛΕΟΝ
ΣΠΙΝΘΗΡΟΒΟΛΟΥΣ ΠΕΖΟΓΡΑΦΟΥΣ ΜΑΣ

Η “ΠΡΟΓΚΑ”

εἶνε τὸ περιοδικὸ ποὺ χρειάζεται σήμερα. Τὸ περιοδικὸ τῆς εὐθυμίας. Τὸ περιοδικὸ τοῦ
γέλιου. Τὸ περιοδικὸ τῆς χαρᾶς. Τὸ περιοδικὸ τοῦ κεφιοῦ. Τὸ περιοδικὸ ποὺ θὰ σὰς κά-
νῃ νὰ ξεχνάτε τὰ βάσανα, τὶς σκοτούρες καὶ τὶς μιζέριες τῆς ζωῆς σας.
Περιοδικά, «σατυρικὰ» δὴθεν, ἐξεδόθησαν καὶ ἐκδίδονται ἀρκετά. Παρεξήγησαν ὅμως
τὴν σάτυρα, τὴν «παρεχάραξαν» —μπορεῖ νὰ πῇ κανεὶς— τὴν ἐνόθευσαν, τὴν ἔκαναν ἀγνώ-
ριστὴ καὶ... ἀξιολόγησεν!

Η “ΠΡΟΓΚΑ”

Θὰ εἶνε πραγματικῶς σατυρική, μὲ λεπτὸ χιούμορ, πνευματώδες, σπινθηροβόλος, χωρὶς
χυδαιολογίες, ἀξία νὰ μῇ μὲ ὅλας τὰς τιμὰς στὸ ἐλληνικὸ σπῖτι, στὴν ἐλληνικὴ οἰκογένεια.
Θὰ μποροῦν νὰ τὴν διαβάσουν ἀκινδύνως ἡ γυναῖκα σας, καὶ τὰ παιδιὰ σας. Θὰ εἶνε ἀκτὶς
φωτὸς καὶ χαρᾶς μέσα στὸ σκοτάδι τῆς σημερινῆς δυστυχίας.

Η “ΠΡΟΓΚΑ”

Δὲν θ’ ἀνήκῃ σὲ κανένα κόμμα, δὲν θὰ εἶνε χρωμ ατισμένη πολιτικῶς. Θ’ ἀνήκῃ στὸ με-
γάλο καὶ πανίσχυρο κόμμα τῆς Ἑλληνικῆς Λαοῦ :

Οὔτε μὲ τὸ Βενιζέλο,
Οὔτε καὶ μὲ τὸν Τσαλδάρη,
Οὔτε καὶ φιλελευθέρῳ,
Μὰ οὔτε καὶ λαϊκῇ,
Τὸν καθένα κολοκύνθῃ
Ἀνευδότως θὰ προγκάρῃ—
Πρόγκᾳ σ’ ὅλους καὶ σὲ ὅλα
Ἀγρία καὶ γενική!

Πρόγκᾳ στὴς Βουλῆς τοὺς μπουφους!
Πρόγκᾳ σὲ κάθε μουντάρη!
Πρόγκᾳ σ’ ὅλους τοὺς ταρτούφους!
Πρόγκᾳ στοὺς καταχραστάς!
Πρόγκᾳ καὶ στοὺς τραπέζιτες
Ποὺ τὸν κόσμο ἔχουν γδάρει!
Πρόγκᾳ καὶ στοὺς ἀγιογδύτες!
Πρόγκᾳ σ’ ὅλους τοὺς ληστὰς!

Μαζὺ μὲ τὸ μαγιάτικο στεφάνι σας, μὲ τὰ ἄνθη τῆς Πρωτομαγιάς, εἴτε στὸ σπῖτι σας
μεινετε κλεισμένοι, εἴτε στὴν ἐξοχὴ ξεχυθῆτε γιὰ νὰ γλεντήσετε, πρέπει—γιὰ νὰ ναι τέ-
λειο τὸ γλέντι σας καὶ ἡ χαρὰ σας—ν’ ἀγοράσετε καὶ τὸ πρωτομαγιάτικο φύλλο τῆς

«ΠΡΟΓΚΑΣ»

Λένε ὅτι τὸ ἐλάττωμα τοῦ Ρωμοῦ εἶνε ἡ ἀδυναμία καὶ ἡ βλοσυρότης. Ἡ «ΠΡΟΓΚΑ» ἐρ-
χεται νὰ καταπυλεμήσῃ τὸ κακὸ αὐτὸ καὶ νὰ σὰς κάνῃ εὐθυμοῦς, πρόσχαροῦς, καὶ γελαστοῦς.

ΣΤΗΝ “ΠΡΟΓΚΑ,,

Ἐκτὸς τῶν τακτικῶν ἐκλεκτῶν συν οργατῶν, θὰ μποροῦν νὰ συνεργάζωνται καὶ ὅλοι οἱ
Ἕλληνες ἀρκεῖ ἡ συνεργασία τους νὰ εἶνε ἐξυπνὴ καὶ πεταχτή.
Γιὰ νὰ σὰς διακολύνουμε ἀκόμα περισσότερο, θὰ τοποθετήσουμε στὴν Ὁδὸν Κοραῆ 4
ἓνα κουτί, στὸ ὁποῖο μπορεῖ ὁ καθένας νὰ ρίχνῃ τὴν συνεργασία του.
Τὰ... κουτιά αὐτὰ τῆς «Πρόγκας» θὰ παραλαμβάνωνται στὸ τέλος τῆς ἐβδομίδος, θὰ
διαβάζωνται καὶ τὰ καλύτερα θὰ δημοσιεύωνται.

Γελοιογράφοι τῆς «ΠΡΟΓΚΑΣ» οἱ γνωστότεροι καὶ οἱ καλύτεροι τῶν Ἀθηνῶν,
ΤΟ ΣΥΝΘΗΜΑ ΣΑΣ ΑΠΟ ΣΗΜΕΡΑ

Η ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑΤΙΚΗ “ΠΡΟΓΚΑ,,

Μαγιάτικη θὰ ἐκδοθῇ μὲ σάτυρα καὶ ἄλλα.

Στὸ χέρι τὸ... μαγιόφυλλο μὲ θάρρος θὰ νὰ πάρῃ,

καὶ νὰ πῇ! καὶ νὰ πῇ! χτυπώντας τὸν ἀλύπητο στὴν
(πλάτη,
θὰ ἐλθῇ πρὶν τὸν παγκό του τὸν κάθε κατεργάρη!

Τὸ πρῶτο φύλλο ἐξασέλιδο καὶ πολυχρόμο, θὰ κυκλοφορήσῃ τὴν παραμονὴ τῆς Πρωτομαγιάς.
Τιμὴ ἐκάστου φύλλου ΔΡΑΧΜΗ ΜΙΑ